

Årsredovisning 2005

Årsredovisning 2005

Boverket 2006

Titel: Årsredovisning 2005
Utgivare: Boverket mars 2006
Upplaga: 1
Antal ex: 350
Tryck: Boverkets kopiering, Karlskrona 2006
Omslagsbild: Gorilla/Gorilla
ISBN: 91-7147-944-9
Diarienummer: 4704-586/2006

Publikationen kan beställas från:
Boverket, Publikationsservice, Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 50
Fax: 0455-819 27
E-post: publikationsservice@boverket.se
Webbplats: www.boverket.se

©Boverket 2006

Förord

Boverkets huvudsakliga uppdrag rymms inom politikområdet Bostadspolitik men innefattar inte bara den traditionella fysiska planeringen och bostadspolitiken utan också frågor som ingår i till exempel regionalpolitiken och energi- och miljöpolitiken. Hållbar utveckling med sina tre ben, enligt den definition som Brundtland-kommissionen en gång myntade, sammanfattar väl de verksamhetsområden där Boverket finns.

Den 1 januari 2005 omvandlades Institutet för ekologisk hållbarhet till att bli Rådet för hållbar utveckling (Hållbarhetsrådet). Rådet utgör en av Boverkets divisioner och har som sin grundläggande uppgift att vara ett organ för att förverkliga den svenska strategin för hållbar utveckling. Efter att regeringen i maj utsett ledamöterna till Rådet har arbetet med att arbeta fram en verksamhetsplan och verksamhetsstrategi pågått. Detta redovisades till regeringen i oktober 2005.

Sektorsansvaret för handikappfrågor med anknytning till den byggda miljön är vidare uppmärksammade frågor i verket. Den uppföljning som Boverket lämnade till regeringen i september 2005 visade att regeringens mål att alla enkelt avhjälpna hinder ska vara undanröjda senast vid utgången av år 2010 sannolikt inte kommer att uppnås. Av den anledningen har verket lämnat ett antal förslag till regeringen om hur arbetet kan påskyndas.

Byggkostnadsforum liksom Bygga-bo-dialogen är två regeringsinitiativ som tillkommit för att dels pressa priserna inom byggområdet, dels genom partnerskap med byggsektorn i vid mening ta ansvar för miljö och energieffektivisering i den byggda miljön. Båda initiativen ingår i Boverkets verksamhet. Under året har ett utbildningsprogram riktad till det verkställande ledet i branschen arbetats fram. Programmet har väckt stort intresse.

Boverket har under året under Nuteks paraplyprojekt deltagit i arbetet om hur den fysiska planeringen kan och bör bidra till det regionala utvecklingsarbetet. Verket har också under Näringsdepartementets ledning arbetat med den nationella strategin för regionalutveckling som ska redovisas under 2006.

För att leva upp till de olikartade anspråk som ställs på verket är personalens förmåga till breda och engagerade insatser a och o. Så är också fallet, vilket är den viktigaste anledningen till att jag med tillförsikt kan överlämna 2005 års årsredovisning för läsning och bedömning.

Boverkets styrelse fastställde vid sammanträde den 20 februari 2006 denna årsredovisning.

Karlskrona i februari 2006

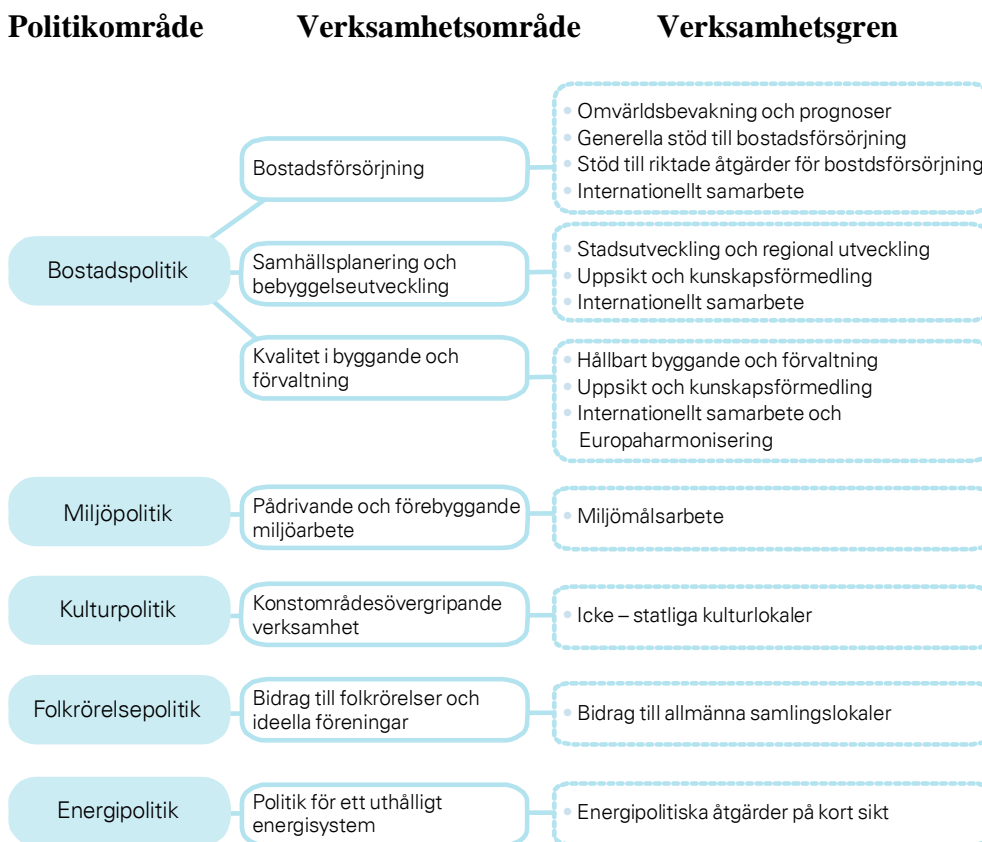

Ines Uusmann
generaldirektör

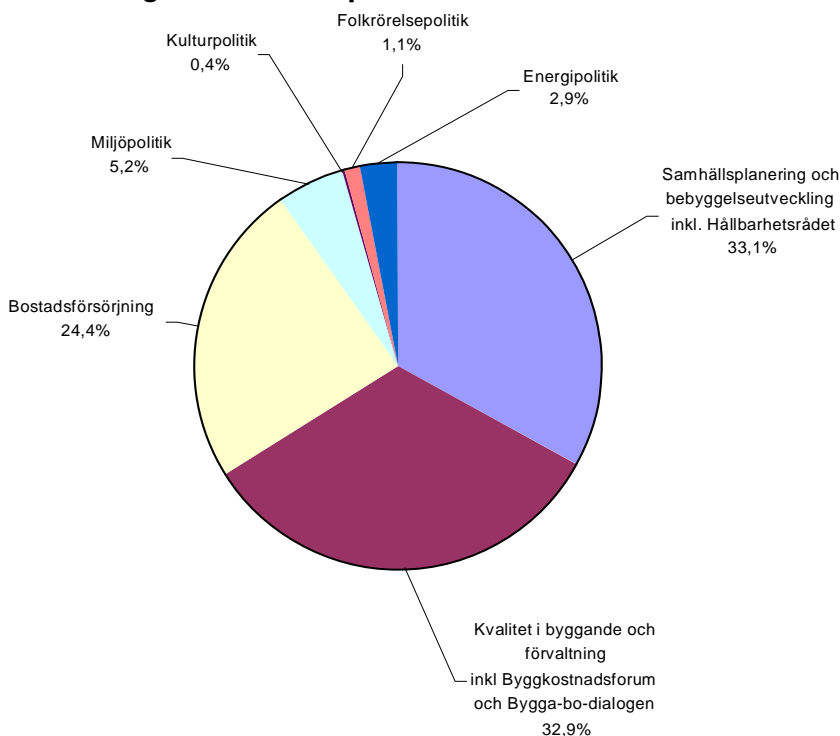
Innehåll

Boverkets uppdrag och resursanvändning	7
Sammanfattande redovisning av tillståndet och utvecklingen inom plan-, bygg-, förvaltnings- och boendeområde	9
Organisation och utveckling	13
Politikområde Bostadspolitik	19
Samhällsplanering och bebyggelseutveckling	21
Kvalitet i byggande och förvaltning	31
Bostadsförsörjning	45
Politikområde Miljöpolitik	65
Pådrivande och förebyggande miljöarbete	67
Politikområde Kulturpolitik	71
Politikområde Folk rörelsepolitik	73
Politikområde Energipolitik	77
Politik för ett uthålligt energisystem	79
Övriga mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet 2005	85
Regeringsuppdrag	89
Ekonomisk analys	94
Resultaträkning	97
Balansräkning	98
Finansieringsanalys	100
Anslagsredovisning	102
Noter	105
Väsentliga uppgifter	114
Beslut om årsredovisning	115

Verksamhetsöversikt

Fördelning av Boverkets personalresurser 2005

Boverkets uppdrag och resursanvändning

Boverkets uppdrag

Under statens politikområde "Bostadspolitik" är Boverket den centrala myndigheten inom områdena:

- Samhällsplanering och bebyggelseutveckling
- Kvalitet i byggande och förvaltning
- Bostadsförsörjning

Därutöver har vi del i följande politikområde:

- Miljöpolitik, Kulturpolitik, Folkrorelsepolitik och Enerkipolitik.

Boverkets roll och verksamhetsområden

Samhällsplanering och bebyggelseutveckling

Grunden för verksamhetsområdet "Samhällsplanering och bebyggelseutveckling" är Boverkets uppsiktsansvar över plan- och bygglagen (PBL) och kapitel 3 och 4 i miljöbalken (MB). Detta innebär ett ansvar för en ändamålsenlig, korrekt och effektiv beslutsprocess enligt dessa lagar. Vi skall därför följa utvecklingen, ge vägledning till kommuner och andra samt analysera och i förekommande fall uppmärksamma regeringen på behov av förändringar i beslutsprocesserna. Detta ställer krav på ett samspel med centrala, regionala och lokala myndigheter och andra intressenter där vi:

- tar fram underlag till regeringen
- samordnar de centrala verkens underlag för lagtillämpning
- stödjer länsstyrelserna för en god lagtillämpning och en effektiv tillsyn
- stödjer kommunerna med metoder och kunskapsunderlag
- utvecklar metoder och bedriver uppföljningar och utvärderingar.

Boverket deltar på regeringens uppdrag i det växande internationella samarbetet inom området.

Kvalitet i byggande och förvaltning

Området "Kvalitet i byggande och förvaltning" omfattar byggnaders och anläggningars och berörd närmiljös funktioner och väsentliga egenskaper samt förvaltning och brukande. Området omfattar också provning, godkännande och kontroll. Samhällets främsta intressen inom utformning, projektering, byggande och förvaltning av byggd miljö är användbarhet, tillgänglighet, bärförmåga, stadga och beständighet, säkerhet, hygien, hälsa och miljö, energihushållning, miljöanpassning och ändamålsenlighet samt varsamhet. Samhällskraven finns i plan- och bygglagen, (PBL), och byggnadsverkslagen, (BVL), samt i delar av miljöbalken, (MB), och i EU-direktiv, som till exempel byggproduktivet, energidirektivet, hissdirektivet och linbanedirektivet. Boverket ska bedriva uppsikt och har rätt att skriva tillämpningsföreskrifter för delar av lagstiftningarna. Verket ska också samordna myndighetsföreskrifter enligt BVL. Miljökvalitetsmålen skall följas upp och utvecklas.

Bostadsförsörjning

Boverkets uppdrag inom området bostadsförsörjning är:

- att redovisa och analysera utvecklingen på bostads-, fastighets- och byggmarknaderna
- att beräkna och prognostisera statsfinansiella effekter av befintliga och alternativa stödsystem samt följa upp och utvärdera

- bostadsstödens effekter för de boende och bostadsmarknaden
- att handlägga överklagande ärenden samt svara för administrationen av statens stöd till finansiering av bostäder, minskad energianvändning och åtgärder mot radon, m.m.
- att utöva tillsyn/upsikt över verksamheten med räntebidrag, bostadsanpassningsbidrag, allmännyttiga bostadsföretag m.m.
- att förordna och utöva tillsyn över intygsgivare för ekonomiska planer för bostadsrätts- och kooperativa hyresrättsföreningar samt att ge ut allmänna råd för sådana planer.

Tabell 1
Boverkets resursanvändning per politik- och verksamhetsområde
(årsarbeten, Åa och miljoner kronor, mnkr).

Politikområde		2005	2004	2003
Samhällsplanering och bebyggelseutveckling	åa	56,2	47,0	43,8
	mnkr	46,8	40,6	38,1
Kvalitet i byggande och förvaltning	åa	55,9	55,3	48,6
	mnkr	53,9	48,4	39,4
Bostadsförsörjning	åa	41,4	47,7	41,1
	mnkr	43,4	47,7	46,9
Politikområde Bostadspolitik, totalt	åa	153,5	150,0	133,5
	mnkr	144,1	136,7	124,4
Politikområde Miljöpolitik	åa	8,8	9,0	11,6
	mnkr	9,8	7,7	9,5
Politikområde Kulturpolitik och Folk rörelsepolitik	åa	2,5	2,3	2,7
	mnkr	2,1	1,9	2,2
Politikområde Energipolitik	åa	5,0	2,0	4,2
	mnkr	13,5	1,6	3,3
BOVERKET, TOTALT	åa	169,8	163,3	152,0
	mnkr	169,5	147,9	139,4

Nettokostnaderna består av skillnaden mellan verksamhetens kostnader och övriga intäkter. Verksgemensamma kostnader har fördelats ut på verksamhetsgrenarna i proportion till grenens andel av direkt arbetade timmar. Fördelningen innebär att overhead-kostnaderna uppgår till cirka 47 % 2005, 45 % 2004 och 50 % 2003.

Kommentar till resursanvändning 2005

Nettokostnaderna för verksamheten 2005 ökade med 21,6 mnkr från 147,9 mnkr till 169,5 mnkr. Detta förklaras av att Boverket under 2005 erhöll regeringsuppdrag och särskilt anvisade medel för verksamheten vid Hållbarhetsrådet och för regeringsuppdragen miljöutbildning för byggnadsarbetare, förberedelsearbetet med införande av energideklarationer och radoninformation. Antal årsarbetskrafter ökade under 2005 med 6,5 från 163,3 till 169,8. Ökningen beror på övertagande av personalen vid f.d. IEH i Umeå.

På grund av detta har också kostnaderna ökat inom verksamhetsområdet samhällsplanering och bebyggelseutveckling.

Kostnaderna inom kvalitet i byggande

och förvaltning har ökat som en följd av de genomförda utbildningsprogrammen inom Bygga-bo-dialogen. Antal årsarbetskrafter och kostnaderna har däremot minskat inom bostadsförsörjning främst som en följd av avslutade regeringsuppdrag.

Inom miljöpolitiken har kostnaderna ökat eftersom Boverket under året har haft regeringens uppdrag att genomföra en informationskampanj om radon och inom ramen för förvaltningsanslaget utbetala bidrag till miljöorganisationer.

Inom energipolitiken har Boverkets insatser ökat beroende på regeringsuppdragen om energieffektivisering i bebyggelsen och förberedelsearbetet med införande av energideklarationer.

Sammanfattande redovisning av tillståndet och utvecklingen inom plan-, bygg-, förvaltnings- och boendeområde

Samhällsplanering och bebyggelseutveckling

Målet: Den bebyggda miljön skall utgöra en god livsmiljö samt medverka till en hållbar utveckling ur ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv. Vid fysisk planering och samhällsbyggande skall de nationella miljö kvalitetsmålen tillsammans med övriga nationella mål vara vägledande.

Boverkets viktigaste insatser inom området har i huvudsak varit knutet till särskilda uppdrag eller återrapporteringskrav i regleringsbrevet. Viktiga insatser har varit:

Omgivningsbuller: Boverket redovisade under 2004 resultatet av ett regeringsuppdrag *Tillämpning av riktvärden för trafikbuller vid planering för och byggande av bostäder*. Under 2005 har ett antal överklagade detaljplaneärenden som rör trafikbuller remissbehandlats, men ännu inte avgjorts. Samtidigt har efterfrågan från kommuner och länsstyrelser på tydliga rekommendationer om bullerfrågornas hantering varit stor. Avsikten är att med stöd av den redovisning som lämnades till regeringen år 2004 under 2006 ge ut ett allmänt råd i frågan som därefter bör föras ut och diskuteras med kommuner, länsstyrelser och andra aktörer.

Miljöbedömningar av strategiska planer och program: Boverket har under året arbetat med att ge ut en vägledning beträffande tillämpning av direktivet om miljöbedömningar som infördes i plan- och bygglagen i juli 2005. Vägledningen blir klar under våren 2006. Boverket avser under kommande året att aktivt sprida kunskaperna och noga följa erfarenheterna för att

successivt kunna ge mer handfasta råd för tillämpningen.

Hållbar stadsutveckling: Boverket har utvecklat ett process- och metodstöd för breda ortsanalyser. Metoden syftar till att ta fram breda planeringsunderlag som belyser platsens livsmiljö och betydelse i sitt regionala sammanhang.

Kustzonplanering: Boverket har under 2005 arbetat med en genomlysning av hur det svenska planeringssystemet fungerar i våra kustlän. Arbetet föranleddes av EU:s rekommendationer om Integrated Coastal Zone Management (ICZM) och har inneburit ett omfattande arbete tillsammans med berörda aktörer för att se hur framförallt översiktsplaneringen enligt PBL tillämpas och samverkar med andra planeringsinstrument. Arbetet slutrapporteras våren 2006 för redovisning till EU-kommissionen.

Regional utvecklingsplanering: Boverket har under 2005 varit en av de myndigheter som i brett partnerskap, under NUTEK's paraplyprojekt, rapporterat till regeringen om hur den fysiska planeringen kan och bör bidra till det regionala utvecklingsarbetet. Boverket har också, under Näringsdepartementets ledning, arbetat med den nationella strategin för regional utveckling, som skall redovisas för EU-kommissionen under 2006. Arbetet visar att det finns en betydande potential i ett närmande mellan de båda planeringsformerna som behöver mötas genom konkret metodutvecklingsarbete och ett tydligare lagstöd. Inte minst behövs ett bättre samspel mellan den fysiska planeringen och trafikverkens planering.

Uppsyn över PBL: Uppsynen över PBL-systemet är ovanstående aktiviteter ett uttryck för. De syftar alla till att analysera och förbättra tillämpningen av PBL i kommuner och länsstyrelser. Det mer vardagliga och kontinuerliga uppsiktsarbetet har under året utvecklats genom utveckling av samarbetsformerna mellan Boverket och länsstyrelserna.

PBL-utredningen har inneburit att Boverket tagit fram underlagsmaterial kring tillämpningen av de olika planinstrumenten. Tillsammans med utredningens eget material och genomförda seminarier måste tillämpningen av PBL sägas vara en av de mest genomlysta lagarna i landet just nu.

Kvalitet i byggande och förvaltning

Målet: Byggande och förvaltning av byggnader och anläggningar skall bedrivas med god kvalitet, beaktande av ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter samt en effektiv tillämpning av regelverket.

Boverkets viktigaste insatser inom verksamhetsområdet för att nå målet för "Kvalitet inom byggande och förvaltning" har under året varit: Medverkan genom underlag och dialog med PBL-utredningen, den fortsatta revideringen av BBR, (Boverkets byggregler) den påbörjade analysen av en revidering av BÅR (Allmänna råd vid ändring av byggnad), fortsatt analys och strukturering av det offentliga uppsikts- och tillsynsarbetet över byggnadsväsendet samt förberedelserna för ett genomförande av EG-direktivet om byggnaders energiprestanda. Det sistnämnda innebär en systemförändring som, vid sidan av det sakliga arbetet inom ramen för energipolitiken, har väsentlig betydelse för kvalitet i byggande och förvaltning.

BBR-revideringen har haft sin betydelse för måluppfyllelsen, dels genom att det i sig förutsatt en intensifierad uppsikt, dels genom att själva regelverket förbättras. Revideringen som har genomförts enligt principerna, beslutade inom ramen för det s.k. "Startprojektet", har i relevanta delar harmoniserats med EG-direktivet om byggprodukter. Reglerna har blivit tydligare och enklare, lättare att använda och därmed att följa, de har testats mot miljökvalitetsmålen och mot sina legala ramar. Vad som ännu

inte uppnåtts på ett tillfredsställande sätt i alla delar, är hänsynen till livslängdsperspektivet. Självfallet har revideringen gett möjlighet till förbättringar med stöd av ny kunskap om olika byggnadstekniska och materialmässiga sätt att uppfylla samhällskraven. Om förenklingar svarar mot det ekonomiska delmålet, så svarar miljömålstestet mot det ekologiska, medan förtydliganden och användarvänligheten svarar mot effektiviseringsmålet. Sociala aspekter beaktas av revideringen som en följd av det sagda, eftersom byggreglerna bevakar just människans basala krav på den byggda miljön.

Uppsynen över byggnadsväsendet har bedrivits med en rad olika metoder: enkäter till länsstyrelserna och kommuner, bevakning via massmedia, bred medverkan via olika aktörers nätverksträffar, konferenser och seminarier där vi får vittnesmål om kvaliteter i byggande och förvaltning. En effektiv form av uppsikt och kunskapskommunicering sker i Boverkets råd och expertgrupper, där vissa råd är mötesplatser för parter i branschen och andra råd sammanför excellent praktisk respektive teoretisk kunskap. På grund av branschens sammansättning av några få stora aktörer, såväl bland fastighetsägare/förvaltare som bland bygg- och materialföretag å ena sidan men väldigt många små å den andra, blir återkopplingen till branschen om kvalitetsbrister något komplicerad. Det är lätt att ha en övertro på att branschen nåtts av ett budskap därför att dess elit och nätverksaktiva har visat en viss hörsamhet i förhållande till Boverkets budskap. Verket har därför börjat upprätta formella samarbetsformer för organisationers vidareinformation av Boverkets budskap till olika delar av branschen. Verket har även påbörjat det enträgna uppsiktsarbetet gentemot den stora massan av små aktörer inom ramen för förberedelserna för genomförandet av EG-direktivet av byggnaders energiprestanda. Det handlar om att systematiskt studera det byggda resultatet.

Boverket har bistått PBL-utredningen med erfarenheter från sitt uppsiktsarbete genom sin representation i expertgrupper och referensgrupper samt på seminarier. För kvaliteter i byggande och förvaltning är

bebyggelseprocessfrågorna primära, d.v.s. var i processen olika kvaliteter grundläggs eller fastställs. Verkets arbete med relevans för verksamhetsområdet har främst inriktats på processens skeden prövning-tillsynkontroll men även på detaljplanens och planprocessens inverkan på möjligheterna att uppfylla samhällets kvalitetskrav på byggande och byggnader. Boverket har inte nått ända fram med den pedagogiskt svåra uppgiften att förklara hur styrmedel för planprocessen ger möjligheter, men även begränsar förutsättningarna för att uppnå rimliga kvaliteter i byggnader. Däremot har verket kunnat förklara att olika byggherrekategoriernas intressen kräver olika system för kontroll, något som vunnit gehör i branschen, oavsett utgången av lagrevideringen.

Förberedelserna för att genomföra EG-direktivet om byggnaders energiprestanda har inneburit en intensifierad dialog såväl med uppdragsgivaren, som med dem som beslutar om måluppfyllelse i praktiken, d.v.s. byggnadsägare och förvaltare. Verket inledde för ett år sedan ett målinriktat långsiktigt arbete med att förändra ett s.k. *stort sociotekniskt* system, i det här aktuella fallet försörjning och användning av energi för uppvärmning, drift och brukande av byggnader. Systemet omfattar såväl människors beteenden, kunskap och intressen som byggnaders förutsättningar att förändras eller tillföras ny teknik under brukskedet. Alldeles oavsett innehållet i det sociotekniska systemet, så kräver det av och stimulerar verket till att testa befintliga styrmedel och uppfinna nya, inom ramen för myndighetens olika roller. I detta sammanhang har det gällt att hitta olika styrmedel för hållbar förvaltning. (Se t.ex. rapporten: *Piska och Morot*) och för nybyggnad (Se t.ex. inspirationsskriften: *energisk arkitektur, om sköna,*

driftssäkra och energieffektiva byggnader). Verkets förmåga att verka för måluppfyllelse har därigenom ökat oavsett vilken byggd kvalitet som fokuseras i den målstyrda processen.

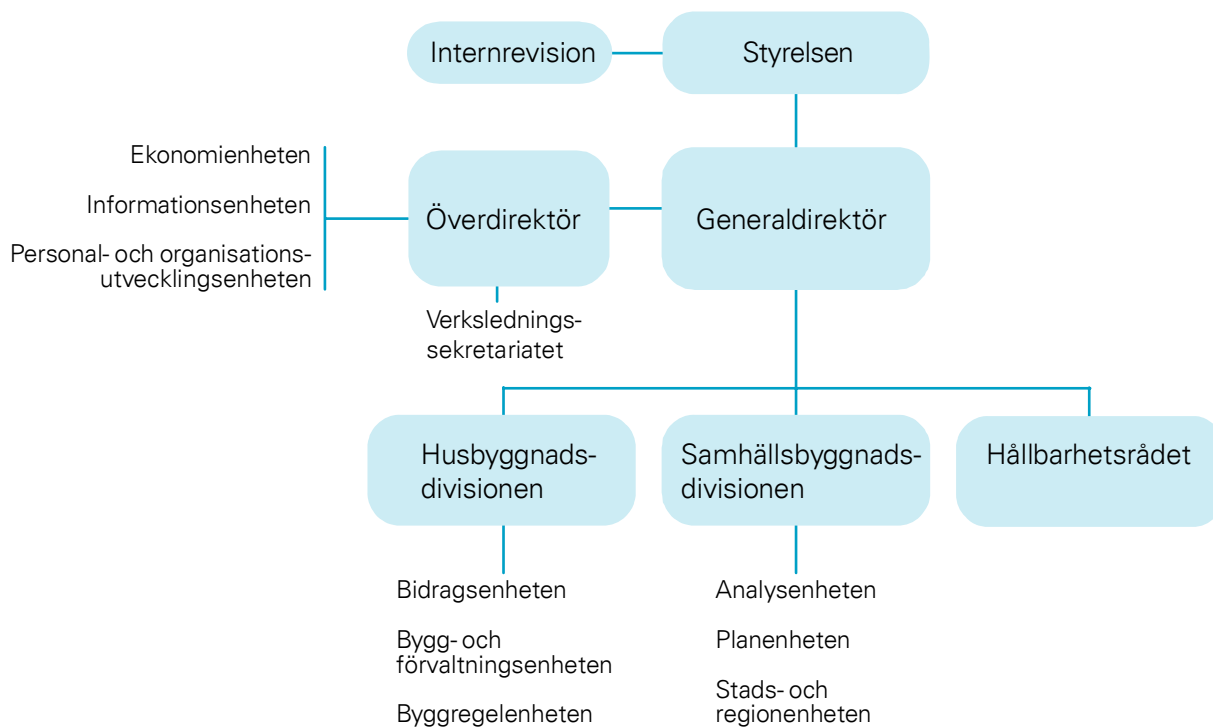
Bostadsförsörjning

Målet: Verka för lägre bygg- och boendekostnader i bostäder med god kvalitet, ökad nyproduktion av hyresbostäder i tillväxtregionerna som kan efterfrågas av bredare hushållsgrupper, utveckling av de allmännyttiga bostadsföretagen och andra icke vinstdrivande upplåtelseformer, minskad segregation i boendet.

Boverkets insatser på området har i hög grad karaktär av löpande arbete bl.a. när det gäller bidragshanering samt kunskaper om utvecklingen på bostadsmarknaden, bostadsbyggandets utveckling, byggkostnader samt boendekostnadernas förändringar. Utöver det löpande arbetet görs särskilda utrednings- eller utvärderingsinsatser inom speciellt utpekade områden. Medan arbetet under 2004 i hög grad var inriktat på utvärdering av de olika stöden till bostadsproduktionen har arbetet under 2005 i större omfattning varit inriktat på att belysa utvecklingen på bostadsmarknaden eller ge stöd till kommunerna med metodarbete. Boverket har därför utarbetat en vägledning till boendepianering och har också analyserat bostads- och tätortsområden i behov av förnyelse. Vidare har kunskaperna om boendeintegrationen fördjupats genom två rapporter. Vidare har förslag till indikatorer för ungdomars boendevillkor samt för integration i boendet utvecklats och redovisats till regeringen.

Boverket följer också utvecklingen inom EU vad gäller bostadspolitik, en utveckling som kan ha stor betydelse för den svenska politiken på detta område framöver.

Boverkets organisation

Boverkets råd: Byggrådet Energirådet Forskarrådet Kvalitetsrådet Stadsmiljörådet

Organisation och utveckling

Boverkets organisation

Boverket leds av en styrelse och av generaldirektören, som tillika är styrelsens ordförande. Till styrelsen finns en internrevisor knuten.

Sakverksamheten är organiserad i tre divisioner: husbyggnadsdivisionen, samhällsbyggnadsdivisionen och Hållbarhetsrådet i Umeå. Hållbarhetsrådet ingår i Boverkets organisation sedan den inrättades den 1 januari 2005.

Hållbarhetsrådet har egen styrelse och instruktion. Divisionerna i Karlskrona leds av divisionschefer och Hållbarhetsrådet av en direktör. Dessa har verksövergripande ansvar för styrningen och inriktningen av divisionernas arbete. Inom de två divisionerna i Karlskrona finns vardera tre enheter som ansvarar för olika delar av divisionens verksamhetsområde. Varje enhet leds av en enhetschef.

Sedan den 1 mars 2005 har Boverket en ny ledningsstruktur. Denna innebär att GD biträds av ett verksledningssekretariat med en överdirektör som chef. Boverkets tre stabsenheter, personal- och organisationsutvecklingsenheten, informationsenheten och ekonomienheten är knutna till verksledningssekretariatet. Varje stabsenhet leds

av en enhetschef.

Boverkets ledningsgrupp utgörs av generaldirektören, överdirektören, divisionscheferna, direktören för Hållbarhetsrådet och ekonomi- och planeringschefen.

Därutöver har Boverket ett antal råd och expertgrupper till stöd för arbetet. Råden är kvalitetsrådet, forskarrådet, byggrådet, energirådet och stadsmiljörådet.

Särskilda expertgrupper finns inom områdena konstruktion och brand.

Skadeståndsprocess

Under 2004 stämde Boverket av ett datautbildningsföretag som tillhandahåller interaktiva e-kurser. Företaget krävde ersättning för skada för olovligt nyttjande av företagets produkter. Den 6 april 2005 genomfördes en muntlig förberedelse i Stockholms tingsrätt. Den 6 maj 2005 stadfäste Stockholms tingsrätt ett avtal om förlikning mellan företaget och Boverket.

Personalekonomisk redovisning

Antalet anställda med tillsvidareanställning ökade med tio personer under året. Den 31 december 2005 hade 175 anställda en tillsvidareanställning på Boverket (inklusive Hållbarhetsrådet i Umeå).

	2005		2004		2003	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Anställda tillsvidare	175		165		164	
- Män	77	44	74	45	74	45
- Kvinnor	98	56	91	55	90	55
Högskolekompetens	127	73	118	71	116	71
- Kvinnor	61	48	55	47	52	45
- Män	66	52	63	53	64	55
Doktors- eller licentiatexamen	17		13		12	

Av Boverkets 14 chefer är åtta kvinnor och sex män. Under året anställdes 16 personer tillsvidare. Tre av dessa var dessförinnan tidsbegränsat anställda. Fyra direktrekryterades till fasta anställningar som chefer eller experter/utredare. Nio anställdes genom s.k. inrangeringsavtal med placering vid Hållbarhetsrådet i Umeå. Dessa hade tidigare varit anställda vid Institutet för ekologisk hållbarhet. Fem personer som sökt anställningar tillsvidare har provanställts.

Under året har i genomsnitt 20 tidsbegränsat anställda utfört arbete åt Boverket. Sex personer lämnade sina anställningar på Boverket. Tre av dessa lämnade Boverket med ålderspension. Resterande tre lämnade sina anställningar på egen begäran.

Medelåldern för de anställda kvinnorna är 46 år och för männen 48 år.

Boverket har under året använt konsulter och entreprenörer som i tid motsvarar 21 årsarbetare. Här ingår konsulttid för upphandlad drift och förvaltning av Boverkets IT-system samt drift av växel och reception.

Kompetensförsörjning

Inriktningsmål för kompetensförsörjningen 2006–2008

- Utveckla Boverkets uppföljningsverksamhet så att samhällets insatser inom verkets ansvarsområde kan följas upp bättre.
- Boverket ska vid varje givet tillfälle ha tillgång till adekvat kompetens så att verket kan lösa sina uppgifter med hög kvalitet och inom givna tidsramar.
- Boverket är en lärande organisation, där alla erfarenheter ska tas till vara och reflektion och lärande är en naturlig och kontinuerlig del av det vardagliga arbetet.
- Boverket har en utvecklad projektorganisation med hög leveransförmåga.
- Arbetsklimatet på Boverket ska kännetecknas av arbetsglädje, öppenhet och prestigelöshet. Vi litar på varandra, har ett kreativt och tryggt arbetsklimat, känner stort medarbetaransvar och hjälper varandra att växa och utvecklas.

- Att arbeta på Boverket ska ge personlig och yrkesmässig utveckling och möjlighet till självbestämmande och ansvar.

Mål för Kompetensförsörjningen 2005

1. att kompetensanalyser enligt Boverkets strategi för kompetensförsörjning genomförs
2. att utarbeta strategier för Boverkets kommande kompetensförsörjning
3. att ett chefsutvecklingsprogram i Boverkets regi genomförs på grundval av en kompetensanalys av chefsrollen.

I vilken mån har målen för 2005 uppnåtts

Mål 1 har inte uppnåtts men löper enligt plan. Arbetet påbörjades 2004 och genomförs under 2005 och 2006. Målet kommer att uppfyllas under 2006.

Mål 2 har uppnåtts delvis. En strategi för hur Boverket fortlöpande ska genomföra kompetensanalyser finns medan en strategi för hur vi ska uppnå lämplig kompetens på längre sikt håller på att arbetas fram.

Mål 3 har uppnåtts delvis. Kompetensanalys är gjord och ett program för chefsutvecklingen kommer att genomföras under 2006.

Insatser under 2005

Med anledning av införandet av en ny projektmodell har under våren genomförts en projektutbildning för samtliga anställda och en projektledarutbildning med 14 deltagare.

En utbildning i webbverktyget Episerver har genomförts för dem som kommer att arbeta med Boverkets nya webbsida.

Under våren genomfördes också en kurs i lönesättande samtal. Den var obligatorisk för samtliga anställda.

Tre seminarier har hållits med anledning av Designåret 2005. Seminarierna var öppna för alla anställda på Boverket och varje seminarium hade ett 30-tal deltagare.

För att höja kompetensen hos sekreterarna har dessa fått utbildning i projektadministration och om sekreterarrollen i förändring.

Bostads- & fastighetsuniversitetet 2005 har haft två deltagare från Boverket.

Skrivarkurs, massmediekurs och kursen "Att skriva effektivt och begripligt" har genomförts med sju respektive nio deltagare. Kurs för datainsamling och analys genomfördes med 3 deltagare.

I december genomfördes en kurs i utvärdering. Kursen hade 31 deltagare.

Under året har också ägt rum individuella utbildningar inom till exempel personlig kompetensutveckling, UGL utbildning, utredningsmetodik – utredningar i offentlig sektor samt datakurser, produktion av videokonferenser på teckenspråk och träning och coachning inför konferenser. En anställd har deltagit i konferensen Sustainable Building –05 i Tokyo. Under september deltog två i seminariet Nordplan 85 – 20 års jubileumsseminarier i Oslo och Kragerö.

Mål för Kompetensförsörjningen 2006

1. att kompetensanalyser enligt Boverkets strategi för kompetensförsörjning genomförs
2. att vi utarbetar strategier för Boverkets kommande kompetensförsörjning.

Arbetsmiljö

För ett antal år sedan noterade Boverket att antalet sjukdagar per anställd och år hade ökat. Den totala sjukfrånvaron i procent av arbetad tid var år 2004 3,9 procent. Motsvarande siffra för 2003 var 3,8 procent. År 2005 är den totala sjukfrånvaron 5,0 procent av arbetad tid. Denna ökning beror på att antalet personer som var långtidssjukskrivna 2005 var fler än tidigare år.

För att reducera antalet sjukdagar, för att undvika stress i arbetslivet och för att få ett bättre arbetsliv startade Boverket 2003 projektet *Arbete och Hälsa*. En satsning som fortsatte såväl år 2004 som år 2005. Hösten 2004 startades tävlingen *Pulsslaget*. Målet var att förbättra de anställdas kondition, hälsa och välbefinnande; inspirera till positiv livsstil och arbetsglädje. Tävlingen, som lockade 64 personer, inleddes med ett konditionstest och en personlig handlingsplan. Den avslutades under våren 2005 med att deltagarna erbjöds ett uppföljande konditionstest och ett avslutande samtal med företrädare för företagshälsovården.

Under år 2005 har Boverket erbjudit de anställda massage i egna lokaler på Boverket. Ett fyrtiotal medarbetare hörsammade inbjudan.

Rökavvänjningskursen 2004 följdes upp av ytterligare en kurs som lockade åtta deltagare. Kursen avslutades våren 2005. Tre personer slutade röka.

Teaterensemblen Vardagens dramatik hade en föreställning *Jag ska bara...*, ett seminarium om hälsa och ohälsa i arbetslivet. Föreställningen som är en interaktiv teater innebär att åhörarna har möjlighet att genom dialog med rollfigurerna prova sina tankar och idéer i konkreta situationer.

Som tidigare år har de anställda haft möjlighet att använda en timme/vecka av sin arbetstid till friskvårdsaktiviteter. Boverket har också erbjudit de anställda ersättning för erlagda terminsavgifter för enklare motion/friskvård. 40 personer har deltagit i motion/friskvård som berättigat till ersättning från Boverket.

Boverkets reviderade arbetsmiljöpolicy fastställdes i juli 2005. Den reviderade policyn innehåller förutom policyinriktning bl.a. riktlinjer för hur arbetsmiljöarbetet är organiserat, riktlinjer för det systematiska arbetsmiljöarbetet och en checklista för introduktion av nya medarbetare.

IT-verksamhet

Den största delen av Boverkets IT-verksamhet hänger ihop med Boverkets subventionssystem, vilket redovisas inom området bostadsförsörjning.

Boverkets nya portal på Internet har färdigställts under året. Den medger att elektroniska tjänster förmedlas via Internet. Ett mindre antal tjänster har arbetats fram, exempelvis: Godkända personer, Frågor och Svar, PilotGIS, VindGIS Rättsdatabas, Beställ publikationer m.fl. Arbetet med Internettillgängligt diarium har pågått under året och det nya diariet förväntas tas i drift under 2006 genom portalen.

En Rättsdatabas som kan visas på Internet har tagits fram. Den kan automatiskt läsa den rättsinformation (föreskrifter och allmänna råd) som numera kan genereras med den nya XML-mallen som finlipats under året. Det som skrivs i Word av handläggaren, kan struktureras automatiskt och

laddas i en databas som i sin tur kan visas på Internet. Rättsinformationen blir på så sätt omedelbart allmänt tillgänglig och sökbar för alla Internetanvändare. Databasen håller även reda på de ändringsförfattningar som tillkommit och redovisar dessa i kronologisk ordning.

PilotGIS är en ny databas för arbete med en generell informationsstruktur och termer för GIS. Databasen medger versionshantering av termkatalog och har automatisk tillgänglighet och sökbarhet via Internet.

Godkända personer har nu utökats så att flera typer av persongodkännande kan lagras i samma databas vilka kan hanteras av flera informationsansvariga.

Boverkets nya IT-säkerhetsregler har slutjusterats och fastställts under året.

Risk- och sårbarhetsanalys

Boverket hanterar inom sina verksamhetsområden frågor som i allt väsentligt inte omfattar situationer som kräver brådskan- de insatser för att säkerställa samhällets funktionsförmåga.

Inom verksamhetsområdet Kvalitet i byggande och förvaltning inriktas Boverkets verksamhet på att höja säkerheten och förhindra det som kan kallas vardagsolyckor genom byggregler och konstruktionsregler. Detta sker främst med stöd av plan- och bygglagen, lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, med flera lagar och förordningar. Regleringen omfattar brand i byggnader, ras av byggnadsverk, tunnelolyckor, olyckor med hissar och linbanor, utbrott av legionella, fukt och mögel i byggnader, ras eller skred (till exempel i samband med översvämning). Även reglering av annan säkerhet vid användning av byggnader ligger inom verkets ansvarsområde, av vilka kan nämnas barnsäkerhet. Samverkan med andra myndigheter sker i ett par fall. Inom Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet har en förteckning upprättats som anger ansvarigt departement, ansvarig myndighet och kontaktpersoner för situationer som beskrivs ovan.

Förutom ovanstående är Boverket ansvarig för utbetalningssystem för stimulanser som investeringsbidrag för bostäder,

räntebidrag m.fl. bidrag. Systemet som helt och hållet är IT-baserat är samhällsviktigt då det hanterar utbetalning av stora summor. Verket har sedan många år en katastrofplanering som omfattar detta system. Under 2005 genomfördes en fullständig övning utifrån denna plan.

Under 2005 har Boverket reviderat sin informationssäkerhetspolicy och färdigställt en handbok med regler för informationssäkerhet. Handboken har tagits fram med hjälp av riskanalysmetoden SBA CHECK. Analysen visar på risker för bristande tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet som är väsentliga i verksamheten. Med detta följer också en informationsklassning av strategiska tillgångar och åtgärdsplan för att möta de risker som framkommer i analysen. Ledning och chefsgrupp har deltagit i en utbildning angående regelverket för informationssäkerhet och all personal kommer att utbildas i slutet av januari 2006.

För övriga fysiska risker som personskador, stöld, brand, vattenskadorna och inbrott har verket en verksamhetsförsäkring tecknad hos Kammarkollegiet.

Information

Årets största informationsuppdrag har varit att få villaägare att mäta radon i sina bostäder och att informera fastighetsägare och kommunala tjänstemän om att enkelt avhjälpna hinder i offentliga lokaler och miljöer ska vara undanröjda till 2010.

Antalet besök på webbplatsen är ungefär samma som föregående år; 630 000 besök. Arbetet med att föra över informationen har drivits i ett boverksprojekt där representanter från samtliga sakenheter på Boverket har varit engagerade. Arbetet har framförallt koncentrerats på att strukturera om och göra nya texter till Boverkets nya webbportal som förväntas vara klar i början av 2006.

Boverket har gett ut 45 publikationer under året. Hälften är svar på uppdrag från regeringen, och resten är rapporter, allmänna råd, inspirationsskrifter och regelsamlingar. Den mest efterfrågade publikationen är inspirationsboken om hur offentliga lokaler och platser kan göras tillgängliga för alla *Enkelt utan hinder* efter våra

publikationer om regler som alltid toppar efterfrågan.

Även i år har Boverkets pressmeddelanden haft genomslag i massmedia. Boverket har nämnts i mer än 1 400 tidningsartiklar. Det är framförallt Boverkets nyheter om bostadsmarknadsläget som får störst genomslag i media.

Verkets tidning *Planera Bygga Bo* har kommit ut med sex nummer. Tidningen har nästan 2 000 prenumeranter och 10 000 läsare. Särskilda teman under året har varit new urbanism, energi, bostadsmarknadstrender, hållbar stadsutveckling och integration.

Övriga insatser

Seminarieret *Rätt till bostad* genomfördes den 3 mars 2005 och var det avslutande seminariet inom Boverkets serie om mänskliga rättigheter.

Liksom andra myndigheter skall Boverket vara tillgängligt och fungera för alla.

Boverket har fastställt en handlingsplan för tillgänglighet. Den innehåller bl.a. policy, strategi, åtgärdsplan samt en plan för kommunikation och utbildning av verkets medarbetare.

Den nya webbportalen tar hänsyn till de nya kraven och gör det möjligt för alla att ta del av vår information. Boverket har under första halvåret publicerat fyra ljudböcker. En ombyggnad av våra lokaler för att bli mer tillgängliga pågår.

Boverket har i skrivelse den 1 mars 2005, Dnr 429-3342/2004, redovisat arbetet för år 2004 med införandet av miljöledningssystem i enlighet med riktlinjer för myndigheters redovisning av miljöledningsarbetet.

Inom området organisation och utveckling har under året två regeringsuppdrag redovisats och 7 remisser besvarats.

Politikområde Bostadspolitik

Mål Politikområde Bostadspolitik

Målet för bostadspolitiken är att alla skall ges förutsättningar att leva i goda bostäder till rimliga kostnader och i en stimulerande och trygg miljö inom långsiktigt hållbara ramar. Boende- och bebyggelsemiljön skall bidra till jämlika och värdiga levnadsförhållanden och särskilt främja en god uppväxt för barn och ungdomar. Vid planering, byggande och förvaltning skall en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling vara grund för verksamheten.

Mål Verksamhetsområde Samhällsplanering och bebyggelseutveckling

Den bebyggda miljön skall utgöra en god livsmiljö samt medverka till en hållbar utveckling ur ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv. Vid fysisk planering och samhällsbyggande skall de nationella miljökvalitetsmålen tillsammans med övriga nationella mål vara vägledande.

Mål Verksamhetsområde Kvalitet i byggande och förvaltning

Byggande och förvaltning av byggnader och anläggningar skall bedrivas med god kvalitet, beaktande av ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter samt en effektiv tillämpning av regelverket.

Mål Verksamhetsområde Bostadsförsörjning

Verka för lägre bygg- och boendekostnader i bostäder med god kvalitet, ökad nyproduktion av hyresbostäder i tillväxtregionerna som kan efterfrågas av bredare hushållsgrupper, utveckling av de allmännyttiga bostadsföretagen och andra icke vinstdrivande upplåtelseformer, minskad segregation i boendet.

Samhällsplanering och bebyggelseutveckling

Tabell 2
Resursanvändning inom Samhällsplanering och bebyggelseutveckling
(årsarbeten, åa, och miljoner kronor, mnkr)

Verksamhetsgren	2005		2004		2003	
	åa	mnkr	åa	mnkr	åa	mnkr
Stadsutveckling och regional utveckling	10,6	9,2	16,8	14,3	21,3	19,3
Uppsikt och kunskapsförmedling	41,5	34,2	24,5	21,1	20,1	16,7
Internationellt samarbete	4,1	3,4	5,7	5,2	2,4	2,1
Totalt, verksamhetsområdet	56,2	46,8	47,0	40,6	43,8	38,1

Uppsikt och kunskapsförmedling inkluderar Hållbarhetsrådet. Overhead ingår med cirka 47 % 2005, 45 % 2004, 50 % 2003.

Kommentar till resursanvändning 2005

Stadsutveckling och regional utveckling
Inom området är regeringsuppdragen de dominerande arbetsinsatserna. Insatserna under 2005 har varit lägre jämfört med tidigare år. Detta beror på att liknande uppdrag faller inom verksamhetsgrenen Uppsikt och kunskapsförmedling.

Uppsikt och kunskapsförmedling
Inom verksamhetsgrenen har insatserna ökat kraftigt. Detta beror främst på att

verksamheten vid Hållbarhetsrådet i Umeå tillkommit under året och regeringsuppdragen Hållbar utveckling i kustområdet och Råd och vägledning SMB-direktivet. Remisser och överklagade planer har varit andra resurskrävande insatser.

Internationellt samarbete
Det internationella arbetet har minskat något under året. Detta beror i huvudsak på att vi 2004 genomförde regeringsuppdraget World Urban Forum.

Tabell 3
Produktöversikt, antal

	2005	2004	2003
Regeringsuppdrag ¹	10 ³	12	8 ²
Expertuppdrag (statliga utredningar) ¹	2	2	3
Regeringsremisser	53	66	49
Övriga remisser	93	111	115
Skrifter	9	13	6
EU-uppdrag ¹	6	8	7

¹ Pågående eller avslutade under året; i övrigt produkter avslutade under året.

² Varav 2 i samverkan

³ Varav 2 i samverkan

Remisser enligt PBL

Under året har 31 regeringsremisser om överklagade beslut om detaljplaner besvarats. Den genomsnittliga handläggningstiden har varit 90 dagar. Cirka 10 personer har under året engagerats i besvarandet av denna typ av remisser. Trafikbuller har varit en av de mer frekventa frågorna i årets skörd av planremisser. Framför allt i Stockholm har ett stort antal planer överklagats på grund av buller. Andra frågor som återkommit i flera planer har varit konflikt mellan hästhållning och bostäder och etablering av extern handel.

Tabell 4
Regerings- och domstolsremisser om detaljplaner, m.m.

	2005	2004	2003
Inkomna remisser	36	31	20
Avlämnade remissvar	31	26	19
Handläggningstid, genomsnitt dagar	90	86	90

Verksamhetsgren Stadsutveckling och regional utveckling

Mål

Fysisk planering skall bidra till hållbar utveckling och god livsmiljö. En fortsatt stadsutveckling skall ske på ett hållbart sätt. Planeringsmetoder skall utvecklas som främjar medborgarnas delaktighet samt kommunalt och regionalt samarbete.

Åtterrporteringskrav

1. Boverket skall redovisa vilka insatser som gjorts för att de nationella målen och den nationella strategin om hållbar utveckling skall uppnås inom samhällsbyggandet och hur arbetet med att utveckla planeringsmetoder för hållbar utveckling fortskrider.
2. Boverket skall redovisa hur regionalt samarbete och samverkan över sektorsgränserna utvecklas. Positiva exempel ska särskilt lyftas fram.
3. Boverket skall fortsatt undersöka och redovisa i vilken utsträckning den kommunala översiktsplaneringen samverkar med de regionala tillväxtprogrammen och annan regional planering.
4. Boverket skall i samverkan med de storstadskommuner som har tecknat lokalt utvecklingsavtal redovisa hur erfarenheter och kunskap från det lokala utvecklingsarbetet kan användas för att utveckla instrument inom den fysiska planeringen i syfte att motverka boendesegregationen på lång sikt.

Sammanfattning, måluppfyllelse

Boverket har under 2005 arbetat intensivt med metodutveckling för regional utvecklingsplanering och dess koppling till annan fysisk samhällsplanering, främst den kommunala översiktsplaneringen enligt PBL, men även till transportplaneringen. Syftet med verkets förslag till förbättrad process och dialog mellan central, regional och kommunal nivå, har varit både att främja en ökad delaktighet från medborgare och att öka samordningen mellan olika sektorer. Illustrerande goda exempel har

vidare lyfts fram som stöd för arbetet.

Översiktsplaneringens samverkan med regionala program har även studerats inom ramen för uppdraget om hållbar utveckling i landets kustkommuner. Erfarenheter härifrån har bidragit till att utveckla metoderna.

Boverket har utvecklat ett process- och metodstöd för breda s.k. ortsanalyser. Metoden syftar till att stimulera lokalt arbete och få fram planeringsunderlag som belyser platsen och dess livsmiljö, samt dess roll i regionen. Verket har även på

andra sätt aktivt stimulerat till och varit pådrivande i diskussionen om hållbar stadsutveckling. Sammantaget har intresset för verkets insatser inom verksamhetsgrenen varit stort och verket har nått ut brett. För att målen ska uppfyllas krävs dock både fortsatta kunskapshöjande informationsinsatser och ett betydande utvecklingsarbete, inte minst när det gäller kommunernas översiktsplanering.

Utveckling av planeringsmetoder för en hållbar utveckling

En ändamålsenlig utveckling av den fysiska samhällsplaneringen kräver samverkan med många aktörer. Boverket deltar därför i en mängd arbeten som drivs av andra myndigheter, kommuner och organisationer. Under året har samverkan t.ex. skett med Vägverket i projektet *TRAST*, Trafik för attraktiv stad, där Boverket medverkat vid en rad seminarier kring en framtagen metodskrift. En regelbunden dialog förs i en grupp med företrädare för samtliga Trafikverk. Vägverket har startat projektet *Den goda staden* tillsammans med Banverket, Boverket, Sveriges kommuner och landsting och de tre kommunerna Jönköping, Norrköping och Uppsala. Syftet är att utveckla kunskap om hur framtidens transportsystem kan stödja en hållbar stadsutveckling.

För att främja övergången till förnyelsebara energikällor och energihushållning deltar Boverket i Energimyndighetens projekt *Uthållig kommun* om energihushållning. Boverket medverkar även i en rad fasta nätverk och ingår bl.a i Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA) arbetsgrupp, styrelsen för Statens geotekniska institut (SGI), MKB-centrum vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Moviums programstyrelse samt styrelsen för Svenska Stadskärnor.

Under året har metoder tagits fram för att stödja att en utökad samverkan sker mellan regional utvecklingsplanering och den kommunala fysiska översiktsplaneringen och boendeplaneringen. Boverket har också undersökt regionalt och mellankommunalt samarbete och samverkan över sektorsgränserna.

I rapporten *Angeläget möte mellan regionalt utvecklingsarbete och fysisk översiktsplanering* har Boverket redovisat verkets analyser av positiva exempel på regionalt och mellankommunalt samarbete, god sektorssamverkan och samverkan mellan kommunal översiktsplanering och regional planering. Analysen i rapporten styrker tidigare slutsatser att den kommunala översiktsplaneringen i många fall inte beaktas i det regionala utvecklingsarbetet i den utsträckning som avses i förordningen (2003:595) om regionalt utvecklingsarbete. Rapporten visar dessutom på behovet av den demokratiska förankringen av dessa program bland medborgare och föreningsliv.

Genom rapporten *Metodutveckling för regionala utvecklingsprogram* har Boverket fört analysen för socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbara och demokratiskt förankrade regionala utvecklingsprogram vidare. Slutsatserna visar på behov av förbättrad dialog och växelspel mellan kommunal översiktsplanering och regionalt utvecklingsarbete. Det behövs bl.a. ett förtydligande av länsstyrelsernas ansvar för att tillhandahålla ett sektorssamordnat planeringsunderlag som redovisar nationella mål och statliga intressen. Boverket, NUTEK och de övriga 11 centrala myndigheter som har samverkat om det nämnda regeringsuppdraget slutredovisade resultaten av uppdraget 2005-09-30 med rapporten *Regionala utvecklingsprogram, RUP – ett metodutvecklingsarbete*. I slutrapporten har gemensamt från de 13 uppdragsverken redovisats förslag angående dialogsystemet för regionala utvecklingsprogram mellan central, regional och kommunal nivå.

För att belysa olika effekter av regionförstoringen har rapporten *Är regionförstoringen hållbar* tagits fram. I den görs analyser utifrån barnens perspektiv, ekonomiska effekter för familjen samt miljöeffekter i samhället.

Översiktsplaneringens samverkan med de regionala tillväxtprogrammen och annan regional planering

Boverket har i arbetet med regeringsuppdraget om hållbar utveckling i kustområdet med länsstyrelsernas hjälp analyserat över-

siktplanerna i landets kustkommuner. Där ingick frågan om hur översiktsplanerna överensstämmer med regionala strategier och program, särskilt regionala tillväxtprogram och utvecklingsprogram (RTP/RUP). Analyserna visar att översiktsplanerna och RTP/RUP överlag är upprättade vid olika tider och utan att samverka skett. I allmänhet strider de inte mot varandra, men utanför storstadsregionerna är det regionala perspektivet i översiktsplanerna i de flesta fall dåligt utvecklade. Många översiktsplaner är också upprättade innan arbetet med RTP och framför allt RUP startade. Stockholmsregionen utgör ett viktigt undantag. Den gällande Regional utvecklingsplan för Stockholms län (RUFS) är både en regionplan enligt plan- och bygglagen och länets RUP. Den integrerar således utvecklingen av den fysiska strukturen och miljön med näringslivsutveckling och andra traditionellt regionalpolitiska frågor. Många av de kommunala översiktsplanerna i Stockholms län har i större utsträckning än i övriga landet ett regionalt perspektiv och stämmer relativt väl med tankegångarna i RUFS.

Hållbar stadsutveckling

Boverket har utvecklat ett process- och metodstöd för breda ortsanalyser. Arbetet finns dokumenterat i rapporten *Lär känna din ort!*, som avses publiceras i början av 2006. Metoden syftar till att stimulera lokalt arbete som ger kunskap om orterna som fysiska platser och livsmiljöer och beskriver deras förhållanden till omgivningen och roller i regionerna. Metoden stöder en samverkan mellan näringsekonomisk, fysisk och social planering. Den aktuella kunskapen ger planeringsunderlag för kommunernas visionsarbete och översiktsplaner. Regionala utvecklingsprogram kan tillföras en rumslig dimension när de olika orterna och deras samspel beskrivs i ortsanalyser. Metodstödet har "publiktestats" i seminarier vid årets Envisions i Västerås. Metoden har väckt intresse och engagemang.

Diskussionen om hållbar stadsutveckling är intensiv och Boverket har arrangerat och medverkat vid ett flertal seminarier och större konferenser.

Verksamhetsgren Uppsikt och kunskapsförmedling

Mål

Uppsikt över planväsendet skall bidra till hög kvalitet i planläggningen och planprocessen.

Åtterrporteringskrav

1. Boverket skall redovisa vilka insatser som gjorts för att höja kvaliteten i planläggningen och planprocessen.
2. Boverket skall redovisa sin bedömning av hur länsstyrelsernas tillsyn och uppsikt över planväsendet har utvecklats.
3. Boverket skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits i syfte att skapa bättre förutsättningar för en enhetlig tillämpning av miljöbalkens bestämmelser om områden av riksintresse och om miljökvalitetsnormer vid ställningstagande enligt plan- och bygglagen (SFS 1987:10, PBL).

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverket har arbetat intensivt med hur EU-direktiven bör tillämpas i planeringen enligt plan- och bygglagen, främst ramdirektivet för vatten och direktivet om miljöbedömningar. Behovet av vägledning för praktisk planering är stort. Årets insatser

utgör en bas för fortsatt metodutveckling och inhämtning av erfarenheter. Detsamma gäller frågan om hur miljökvalitetsnormer ska iaktas i planeringen.

Boverkets rekommendationer och fördjupade kunskapsunderlag om buller har väckt stort intresse. Verket har aktivt deltagit i debatten. Detta har skärpt uppmärk-

samheten kring frågans vikt i planeringen.

Under året har Boverket, i samarbete med länsstyrelserna, tagit fram en bred enkät om tillämpningen av PBL. Med hjälp av den skapas förutsättningar för en systematisk och kontinuerlig planuppföljning.

En förstudie har genomförts om en s.k. Planeringsportal – en webbtjänst som ökar tillgängligheten till planeringsunderlag. Detta arbete är ett led i att utveckla en högre kvalitet i planeringen, och med jämnare villkor för alla parter. Skillnaden i tillgång till resurser skulle få mindre betydelse för från vilket underlag planeringen sker. Sektorssamordningen skulle underlättas.

De intensifierade insatserna för en effektiv uppsikt och kunskapsförmedling har lagt grunden för en ökat kvalitet i planläggningen. Boverket bedömer emellertid att det krävs resursförstärkning och kompetensutveckling såväl inom kommunerna som vid länsstyrelserna för att målen ska kunna uppnås.

Kvaliteten i planläggningen och planprocessen

Med anledning av EG:s ramdirektiv för vatten har Boverket fortsatt arrangerat och deltagit i ett antal konferenser och seminarier för att redovisa verkets syn på Vattendirektivets implementering i Sverige. Ett möte mellan Boverket och de nyligen tillsatta Vattendirektörerna i landet har också genomförts på initiativ av verket. Vidare medverkar vi i ett MISTRA-projekt, *Dialog om framtida vattenförvaltning*.

I samråd med Naturvårdsverket och Sveriges kommuner och landsting har Boverket ett uppdrag beträffande Direktivet 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan. Uppdraget innebär att ge råd och vägledning om tillämpningen av miljöbedömningar för planer enligt plan- och bygglagen (PBL). Inom uppdraget har Boverket under år 2005 givit ut två informationsblad med anledning av ändringar i PBL och förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, MKB. Den största arbetsinsatsen har varit att ta fram en skriftlig vägledning. Ett förslag har varit på remiss till alla länsstyrelser samt ett urval av kommuner och myndigheter. Frågor om tolkningen av

bestämmelserna har väckts ända in i arbets slutfas och Boverket har beviljats en viss förlängning av tiden för slutrapporteringen till regeringen.

Boverket deltar i en mängd arbeten som bedrivs av andra myndigheter, kommuner och organisationer. Under året har vi bl.a. medverkat i Naturvårdsverkets projektet *Förorenade områden i fysisk planering* vars syfte är att sprida information om processerna för efterbehandling och planläggning enligt MB resp. PBL och hur föroreningsfrågan bör beaktas på olika plannivåer.

Vi medverkar även i Räddningsverkets arbete om *kartläggning av säkerhetsåtgärder* som kan regleras med detaljplan. Projektets syfte är att öka insikten om de möjligheter som finns att reglera säkerhetsåtgärder med detaljplan.

Andra områden som vi har medverkat i är Naturvårdsverkets översyn av anvisningar för hur ljud från vindkraftverk ska beaktas i prövningsärenden och i projektering och planering, programkommittén för miljöstudier kring pilotanläggningar för vindkraft där programmet har antagit namnet Vindval samt med Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet kring den europeiska landskapskonventionen.

Översiktsplaneringens utveckling

Hur översiktsplaneringen fortskrider i landet följs årligen upp genom en enkät till länsstyrelserna. Den 1 juni 2005 arbetade 160 kommuner med sådana omarbetningar. 121 kommuner har antagit sin andra översiktsplan, vilket är en ökning med 9 stycken sedan året innan. Arbete med en tredje omgång av översiktsplanen pågår i 18 kommuner. I sex kommuner har kommunfullmäktige antagit planen. 50 av landets 290 kommuner ännu inte satt igång arbetet med sin andra översiktsplan, vilket i de flesta fall innebär att översiktsplanen i dessa kommuner är inaktuell.

Ett sätt att ajourhålla översiktsplanen är emellertid att arbeta med fördjupningar av planen för delar av kommunen, exempelvis för en tätort. 220 sådana arbeten pågick i 127 av landets 290 kommuner den 1 juni 2005. 737 fördjupningar var antagna av fullmäktige och fortfarande gällande.

Tabell 5
Utveckling av kommunernas översiktsplanering

År ¹	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Antagna eller påbörjade omarbetningar av kommunomfattande öp. omg. 2 el 3	240	232	223	208	198	190
Antal kommunomfattande öp. omg 2 eller 3 som antagits under angivet år	11	18	25	31	8	13
Antal pågående fördjupningsarbeten av översiktsplanen	220	244	229	262	249	235

1. Anges fr.o.m. 1 juni året innan till 30 maj angivet år, t.ex. 1 juni 2003 - 30 maj 2004 = år 2004

Geografiska informationssystem

Förstudien om PlaneringsGIS, fortsatt- ningsvis benämnd *Planeringsportalen*, slutfördes och remissbehandlades under våren. Remissinstanserna, vilka bl.a. inbegriper kommuner, länsstyrelser, regionala organ och centrala verk, är mycket positiva till idén. Flera presentationer har under året hållits på konferenser och andra sammankomster.

Boverket har beslutat att driva arbetet med Planeringsportalen vidare och har även en GD-överenskommelse med Lantmäteriet i frågan. Tanken är att Planeringsportalen ska bli en nationellt samordnad webbtjänst som stöd för samhällsplanering i vid bemärkelser. I princip all relevant geografisk planeringsinformation ska finnas tillgänglig via Planeringsportalen.

Kopplingar finns bl.a. till tankarna på en digital detaljplaneprocess och till EU:s initiativ till en gemensam infrastruktur för geografisk information, INSPIRE.

Boverket har huvudansvaret för förvaltningen av *PilotGIS-standard*, men en stor del av arbetet sker via förvaltningsgruppen och arbetsgrupper, båda med representanter för länsstyrelser och kommuner. Standarden har höjts till version. 2.1 då nya undergrupper och ämnesområden har tillkommit. En informationsbroschyr har tagits fram.

Arbetet med nyckelord samt en söktjänst har påbörjats, vilket kommer att underlätta användandet av standarden. Då mycket är på gång när det gäller geografisk information ställs ökade krav på att följa utveck-

lingen. Stora kopplingar finns bl.a. till arbetet med Planeringsportalen, samt till arbetet med en svensk metadastandard.

Uppsikt över planväsendet

Boverkets uppsikt över planväsendet bedrivs regelmässigt genom anordnande av årlig konferens med länsråd, länsarkitekter och länsbostadsdirektörer, genom medverkan i länsstyrelsernas årliga konferens för plan- och bostadsenheterna samt genom medverkan i länsstyrelsernas regionala konferenser.

Uppsikten bedrivs utöver detta genom inrapporterade översiktsplaner, återkommande analyser av överklagade planärenden samt genom den årliga ÖP-enkäten. Denna har under året omarbetats till att bli en mer omfattande PBL-enkät, som i fortsättningen ska gå ut till länsstyrelserna. Kontakter med kommunerna i olika frågor är också en del av vår uppsiktsverksamhet. Översiktsplaner läses och analyseras i olika utredningsarbeten.

För att få en uppfattning om hur barnperspektivet kommer till uttryck i kommunernas arbete med de kommunala översiktsplanerna (ÖP) har Boverket, i en enkät till landets länsstyrelser, ställt frågan hur kommunerna behandlat barnperspektivet i ÖP-arbetet. Utifrån enkätsvaren kan Boverket konstatera att barnperspektivet - generellt - inte har behandlats i de kommunala översiktsplanerna.

I Riksrevisionens rapport RiR 2005:12 kritiserar uppsikten över PBL systemet. För att med begränsade resurser förbättra

arbetet och för att skapa metoder för en fortsatt kontinuerlig och systematisk uppföljning pågår ett arbete med att bygga upp rutiner för en löpande planuppföljning. Ett program har tagits fram och diskuterats med länsstyrelserna och presenterats för miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet. Syftet är att vidareutveckla samverkan mellan länsstyrelserna och Boverket, för att åstadkomma en förstärkt uppsiktsverksamhet i landet. En samlad bild ska presenteras i en årlig rapport. Boverkets uppsikt måste till stor del bygga på länsstyrelsernas tillsyn. Nära samverkan är därför nödvändig.

Vår bedömning är att det, mot bakgrund av bristande resurser, inte har skett någon uttalad förstärkning av länsstyrelsernas tillsyn och uppsikt över planväsendet. Under året har en kontaktgrupp med särskilt fokus på uppsiktsfrågorna inrättats gemensamt med länsstyrelserna, BULT-gruppen (Boverkets Uppsikt Länsstyrelsernas Tillsyn). Boverket har under verksamhetsåret i dialog med länsstyrelserna också vidareutvecklat sin planenkat.

Verket upprätthåller genom årliga möten ett kontaktnät med övriga centrala verk för att främja framtagandet av aktuella planeringsunderlag.

Områden av riksintresse samt miljö kvalitetsnormer

I syfte att skapa bättre förutsättningar för en enhetlig tillämpning av MB och PBL pågår arbete med att sammanställa erfarenheter samt analysera och reflektera över hur riksintressesystemet fungerat, och om de bestämmelser som finns angående systemet fått avsett genomslag. Frågor som berör kopplingen mellan PBL och MB samt tillämpningen i de s.k. miljöbalksanknutna lagarna är centrala.

Miljö kvalitetsnormer ska iakttas i den fysiska planeringen. Vägledning efterfrågas av länsstyrelser, kommuner och även centrala myndigheter. Under 2005 har skriften *Miljö kvalitetsnormer i fysisk planering* färdigställts. Rapporten är i huvudsak en lägesrapport med ett antal faktiska detaljplaneexempel från storstadskommuner där miljö kvalitetsnormerna för luft varit kritiska.

Verket har också under året följt den offentliga utredningen om åtgärdsprogram för miljö kvalitetsnormer och miljöbalkskommitten. Bland annat har vi bidragit med skriftligt material som belyser kopplingen mellan PBL och MB beträffande normer. I ett par fall har vi, även i enlighet med regeringens beslut, medverkat i arbete för att upprätta förslag till ett åtgärdsprogram för att uppfylla en miljö kvalitetsnorm.

Övriga insatser

PBL-kommittén har slutfört sitt arbete under andra halvåret 2005. Boverket har följt arbetet och bidragit med promemorior kring olika frågor.

Trafikbullen är en aktuell och besvärlig planerings- och miljöfråga i många kommuner och den berör många olika myndigheter och verksamheter. Boverkets rekommendationer och fördjupade kunskapsunderlag, som rapporterades till regeringen i november 2004, har rönt stor uppmärksamhet. Vi har genomfört ett stort antal presentationer och seminarier i många olika sammanhang runt om i landet, bl.a. för riksdagens bostadsutskott och Sveriges Kommuner och Landstings samhällsbyggnadsberedning, liksom för länsstyrelser och kommuner. Våra rekommendationer har medfört att flera kommuner inlett arbeten med att ta fram egna handlingsplaner eller policydokument.

Trafikbullen har också varit en av de mer frekventa frågorna i de detaljplaneremisser som Boverket yttrat sig över under året.

Diskussioner kring *detaljplaneinstrumentet* och processen har fortsatt under året. Detta har lett till att vi inlett förberedande arbete för omarbetning av boken om detaljplan och områdesbestämmelser och för att skapa en beredskap för introduktion av ändringar i PBL.

Frågan om *lokalisering av bostäder i närheten av hästhållning* är omdebatterad och återkommer i flera överklaganden. I syfte att förtydliga och informera om hur frågan bör hanteras har Boverket under 2005 haft möten med representanter för Socialstyrelsen, Jordbruksverket, Folkhälsoinstitutet, forskning och intresseföreningar. Boverket har även på uppdrag av gruppen "Hästar i den fysiska samhälls-

planeringen” upprättat ett introduktionsbrev med beskrivningar om forskningsbehovet, att användas av forskare i samband med ansökningar om anslag. Behovet av ytterligare forskning rör i första hand allergenspridning från hästar och hästgårdar och attityder till hästhållning bland allmänheten.

Frågan om *klimatförändringens effekter* i Sverige t.ex. att översvämningar förefaller inträffa oftare, diskuteras allmänt.

Boverket har under året följt frågan om hantering av översvämningsrisken i den fysiska planeringen på en relativt översiktlig nivå. Vi har bland annat deltagit i konferenser och i ett myndighetsnätverk.

Verksamhetsgren Internationellt samarbete.

Mål

Det internationella samarbetet skall främjas genom utveckling av planeringsmetoder för en hållbar utveckling av städer och landsbygd.

Åtterrporteringskrav

Boverket skall redovisa erfarenheter och resultat av det internationella samarbetet och utvecklingsarbetet.

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverket bistår regeringen genom att på regeringens uppdrag ingå i arbetsgrupper, beslutsgrupper och övervakningskommittéer i olika internationella planeringssamarbeten. Arbetet tar allt mer resurser i anspråk och har under året varit intensivt. Det nordiska samarbetet har utvecklats allt mer. Erfarenhetsutbyte sker såväl via praktiska planeringsexempel, som via utvecklingsprojekt och utbyte av forskningsresultat. Boverket sprider vidare internationella erfarenheter till svenska målgrupper genom skrifter och seminarier.

Verket har således både aktivt främjat det internationella samarbetet och förmedlat erfarenheter från detta som ett led i utvecklingen av planeringsmetoder i Sverige.

Internationella stadsmiljö och planeringsfrågor

Boverket har deltagit i förberedelsearbetet för Sveriges medverkan i FN:s konferens World Urban Forum III i Vancouver, Canada i juni 2006.

Verket har även varit medarrangör i FORMAS internationella forskningskonferens Life in the urban Landscape som genomfördes den 30 maj-4 juni på Chalmers tekniska högskola i Göteborg.

Det territoriella samarbetet inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik fortsätter att utvecklas och fördjupas. Med utgångs-

punkt från ESDP (European Spatial Development Perspective) har ministrarna ansvariga för regional utvecklingsplanering beslutat att samarbetet ska fokuseras på hur arbetet med territoriell sammanhållning kan bidra till uppfyllandet av Lissabonstrategins mål om en hållbar ekonomisk tillväxt. Ministrarna har beslutat om att påbörja utarbetandet av ett dokument som kan ligga till grund för det fortsatta samarbetet (Territorial State and Perspectives of the European Union). Dokumentet förväntas bli presenterat under det tyska ordförandeskapet våren 2007. Dokumentet kommer i stor utsträckning att grundas på den kunskap som utvunnits i det europeiska forskningsprogrammet om territoriell utveckling, ESPON (European Spatial Observatory Network), men även från erfarenheter från de gränsöverskridande planeringsprogrammen (INTERREG). Boverket bistår regeringen i dessa insatser genom att aktivt medverka i olika arbets-, styr- och beslutsgrupper som stöd för regeringens arbete. Även fortsättningsvis kommer det att ställa höga anspråk på Boverkets resurser i form av expertstöd, medverkan i olika mer eller mindre fasta konstellationer, utarbetande av underlagsmaterial och ståndpunkter.

Den europeiska utvecklingen har påverkat den svenska regionala utvecklingspolitiken. Regeringen har beslutat att

utarbete en nationell strategi för regional utveckling som ska bidra till en strategisk inriktning för den regionala utvecklingspolitiken, dels genom att skapa en samlad plattform för en samlad regional utvecklingspolitik, dels genom att tydliggöra nationella mål och prioriteringar för regional utvecklingspolitik. Ett led i detta arbete blir att utarbete ett tydligare territoriellt perspektiv som bl.a. handlar om hur olika platser samt regioner idag är kopplade till varandra, men även om att finna nya länkar så att variationen mellan stora och mindre orter respektive regioner skapar utvecklingsmöjligheter. För det ändamålet har en arbetsgrupp bildats, där Boverket ingår, som ska ta fram ett samlat analys- och utvecklingsunderlag av strukturella och geografiska utvecklingstrender.

Sekretariatet för *ESPON* har nyligen publicerat en tredje sammanfattning av de hittillsvarande resultaten av de olika projekten. För närvarande arbetar *ESPON* bl.a. med att ta fram "core indicators" (huvudindikatorer), ett arbete i vilket Sverige deltar aktivt. *Östersjösamarbetet (VASAB)* har under det gångna året varit inriktat på förberedelserna inför det ministermöte som avhölls i Gdansk september 2005. Vid ministermötet bestämdes att *VASAB* ska påbörja arbetet med att utarbete ett nytt strategidokument för Östersjöregionen. Uppgiften kommer att påbörjas under det svenska ordförandeskapet (jan-dec 2006). *VASAB*-arbetet har alltmer kommit att orienteras mot den europeiska diskursen om territoriell utveckling och den politik och de instrument som den europeiska unionen förfogar över, framförallt sammanhållningspolitiken och det nya målet om europeiskt territoriellt samarbete.

Inom det transnationella EU-initiativet *Interreg IIIB för såväl Östersjön som Nordsjön* är Boverket på regeringens uppdrag verksamt i övervakningskommittéer och beslutsgrupper. Under innevarande planeringsperiod har ett stort antal projekt inom rumslig, hållbar utveckling beviljats medel och i en del fall har projekten hunnit slutredovisas. Samverkan över gränser har genom de transnationella projektens genomförande ökat inom en rad områden. Betydande nya erfarenheter beträffande

rumslig hållbar utvecklingsplanering tillförs därmed svenska kommuner, regioner och centrala myndigheter, vilket har stor betydelse för utvecklingen av svensk planering. Ett Interreg-Forum ska genomföras i februari 2006, med syftet att erfarenheter från bra projekt kan ges ytterligare spridning och slutsatser dras inför framtida samarbete.

Boverket har också representerat Sverige i *EU:s Expertgrupp för stadsmiljö*, där arbetet kretsar kring EU:s temainriktade strategi för stadsmiljö. Det slutliga förslaget till strategi beräknas antas vid årsskiftet 2005/2006.

Boverket medverkar, efter överenskommelse med Räddningsverket, i en arbetsgrupp under DG 11 Environment. Arbetsgruppen har i uppdrag att utarbete allmänna råd (guidelines) för den fysiska planeringen enligt artikel 12 till *Sevesodirektivet*.

Nordiskt samarbete

Det årliga *nordiska planmyndighetsmötet* ägde rum på Svalbard i Norge. Förutom redovisningen av den sedvanliga årsrapporten från respektive land diskuterades erfarenheter av ländernas arbete med Miljöbedömningar av planer enligt PBL. En lägesredovisning gjordes från Handlingsprogrammet kopplat till *En ny kurs för Norden*.

De nordiska planmyndigheternas gemensamma handlingsprogram - *Planering för hållbar utveckling* har förlängts till och med 2006. Sveriges särskilda ansvar i det förlängda handlingsprogrammet gäller ett av de tre utpekade temana, nämligen *Urban förvaltning*. Ett förslag till projekt för detta tema presenterades på de nordiska planmyndigheternas möte i augusti. Efter samråd med de övriga länderna har projektet utformats så att Urban förvaltning är ett paraply som även täcker in de övriga två temana: *Funktionella stadsregioner – orter i samverkan* (Danmark och Finland har ett särskilt ansvar) samt *Miljö, arkitektur, kultur och identitet som utvecklingsfaktorer för stadsbygden* (Norge och Island har ett särskilt ansvar): Projektmedel har beviljats efter ansökan från Nordiska Ministerrådet. Projektet bygger på arbetsseminarier och

deltagarna från de olika länderna är utsedda. Boverket står som ansvarig för projektet och Nordregio är förvaltningsorgan.

En arbetsgrupp för stadspolitik i Norden har bildats under norskt ordförande- och ledarskap. Den benämns *Nordiska arbetsgruppen för stadspolitik inom Ämbetsmannakommittén för Regional Planering (NÄRP)*. Gruppen har fått i uppdrag av Nordiska Ministerrådet att stödja erfarenhetsutbyte mellan de nordiska länderna genom att samarbeta om aktuella utredningsuppdrag och strategiutveckling. Gruppen ska undersöka olika stads- och regionalpolitiska strategier och en differentierad politik med utgångspunkt i olika stadssystem och regiontyper. Inledningsvis ska det göras en statusrapport om differen-

tierad stads- och regionpolitik i Norden. Städernas betydelse för den regionala utvecklingen ska belysas på tre nivåer: Storstäder, mellanstora städer och mindre städer/regioncentra. Ett möte har hållits med gruppen och material om stads- och regionsystem har lämnats in från de olika länderna till den norska projektledningen.

Erfarenhetsutbyte sker även i nätverk inom kommunal planering och inom regional planering. Seminariet om kommunal planering ägde rum i Horsens i Danmark. Huvudpunkter i diskussionen var förändringar av PBL, förnyelse av hamn- och industriområden samt regionala perspektiv i planeringen. Sverige kommer att vara värd för det regionala nätverket våren 2006.

Tabell 6

Boverkets internationella arbete inom samhällsplanering och bebyggelseutveckling

	Antal kommittéer/ grupper, m.m.			Direkta års- arbeten			Direkta kostnader, mnkr			Finansiering
	2005	2004	2003	2005	2004	2003	2005	2004	2003	
Arbete inom EU*	6	8	7	1,0	1,1	0,5	0,1	0,2	0,4	Anslag/EU för vissa utrikesresor
Nordiskt arbete	5	5	4	0,3	0,3	0,2		0,1	0,1	Anslag
Övrigt internationellt arbete	1	1	4	0,3		0,3			0,2	
FN	1	5			1,3			0,3		
Totalt	11	19	15	1,6	2,7	1,0	0,1	0,6	0,7	

*Inkl VASAB-samarbetet

Kvalitet i byggande och förvaltning

Tabell 7

Resursanvändning inom Kvalitet i byggande och förvaltning
(årsarbeten, åa, och miljoner kronor, mnkr)

Verksamhetsgren	2005		2004		2003	
	åa	mnkr	åa	mnkr	åa	mnkr
Hållbart byggande och förvaltning	16,7	15,3	21,1	20,0	9,2	8,8
Uppsikt och kunskapsförmedling	32,2	32,4	26,9	28,3	30,9	29,1
Internationellt samarbete och europaharmonisering	7,0	6,2	7,3	6,7	8,5	7,4
Totalt	55,9	53,9	55,3	55,0	48,6	45,3

Uppsikt och kunskapsförmedling inkluderar Byggkostnadsforum och Bygga-bo-dialogen. Overhead ingår med cirka 47 % 2005, 45 % 2004, 50 % 2003.

Kommentar till resursanvändning 2005

Hållbart byggande och förvaltning

Revideringen av Boverkets byggregler har liksom 2004 varit dominerande inom verksamhetsgrenen. Minskningen jämfört med tidigare år beror på att vissa delar slutförts samt på att resurser överförts till energiarbetet.

Uppsikt och kunskapsförmedling

De största insatserna är främst remiss- och ärendehantering samt kunskapsförmedling dvs. att svara på frågor per telefon, e-post och brev. Tiden är ungefär konstant från år

till år då den speglar insatser som görs inom myndighetens grunduppdrag. Uppsiktsarbetet över reglerna och byggprocessen är en viktig del som också tar mycket resurser i anspråk. Vissa regeringsuppdrag har krävt stora resursinsatser som Bygga Bo-dialogen, Byggkostnadsforum, Uppföljningen av enkelt avhjälpna hinder och Personsäkerhet i tunnlår.

Internationellt samarbete

Standardiseringsarbetet utgör en stor del av insatserna. Boverkets insatser på kommissionsnivå är ungefär samma som tidigare år.

Tabell 8
Produktöversikt, antal

	2005	2004	2003
Föreskrifter	2	2	3
Allmänna råd	0	2	0
Handböcker	0	1	2
Övriga skrifter	10	5	2
Nyhetsbrev	2	3	5
Utbildningspaket	1		
Regeringsuppdrag ¹	10 ³	15	15 ²
Expertuppdrag (statliga utredningar) ¹	2	4	2
Regeringsremisser	15	16	19
Standardiseringsremisser	385	374	266
Övriga remisser	68	128	111
<i>EU-arbetet</i>			
EU-uppdrag	8	10	9
Beslutade/ändrade produktmandat, byggproduktdirektivet	6	9	4
Beslutade/ändrade vägledningsdokument	4	5	2
Nationella bilagor, (f.d. NAD) /EBS	1	2	0
Europeiska standardiseringskommittéer	3	5	5
Nationella standardiseringskommittéer	36	34	32

1 Pågående och avslutade under året; i övrigt avslutade

2 Varav 3 i samverkan.

3 Varav Bygga Bo dialogen 2 och BKF 3.

Tabell 9
Regerings- och domstolsremisser om bygglov m.m.

	2005	2004	2003
Inkomna remisser	8	5	8
Avlämnade remissvar	5	5	11
Handläggningstid, genomsnitt dagar	73	58	70

Verksamhetsgren Hållbart byggande och förvaltning

Mål 1

God kvalitet i byggandet skall främjas genom utveckling av verifierbara funktionskrav i Boverkets föreskrifter och allmänna råd.

Åtterrporteringskrav

1. Boverket skall redovisa resultat och erfarenheter från arbetet med att utveckla verifierbara funktionskrav i byggreglerna. Boverket skall lämna en redogörelse över framtagna föreskrifter med verifierbara funktionskrav samt redovisa en tidsplan för det fortsatta arbetet. Boverket skall särskilt utveckla och redogöra för:

- sitt arbete med att utveckla åtgärder för en ökad energieffektivisering och hur Boverkets framtagna och verifierbara föreskrifter samt andra styrmedel har anpassats i syfte att stödja en effektiv energianvändning i byggande och förvaltning,
- sitt arbete med att utveckla åtgärder för en god inomhusmiljö och hur Boverkets föreskrifter har anpassats i syfte att stödja en god inomhusmiljö.

I redovisningen skall framgå på vilket sätt erfarenheterna av Boverkets uppsiktsansvar för byggreglerna har bidragit till och påverkat arbetet med verifierbara funktionskrav.

2. Boverket skall redovisa hur de under året beslutade föreskrifterna och allmänna råden, stödjer de nationella miljökvalitetsmålen och arbetet med harmoniseringen av regelverk inom EU.

Mål 2

Åtgärder skall utvecklas för att uppnå en god kvalitet och långsiktig hållbarhet i förvaltningen av befintliga byggnadsverk.

Åtterrporteringskrav

Boverket skall redovisa erfarenheter samt resultat och effekter i samhället och för olika aktörer från verkets arbete med att utveckla åtgärder för förvaltningsskedet. Boverket skall särskilt fokusera på utveckling av åtgärder för en god inomhusmiljö och en minskad energianvändning för befintliga byggnadsverk.

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverket arbetar på flera sätt med att bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning av den byggda miljön. Detta sker bl.a. genom utveckling av regelsystemet och genom samarbete med branschen och andra myndigheter.

Vi har under året genomfört ett brett upplagt arbete med revidering av Boverkets byggregler i syfte att skärpa verifierbarheten enligt de tekniska egenskapskraven i bygglagstiftningen, stödja miljömålen och krav på livslängd samt harmonisering med kraven enligt EG-direktivet om byggprodukter. Arbetet med anpassning till direktivet (2002/91/EG) om byggnaders energiprestanda pågår. I arbetet har flera hundra

personer från branschen deltagit.

Vi anser att målet för verksamhetsgrenen är uppfyllt.

Verifierbara funktionskrav

Arbetet med att utveckla verifierbara funktionskrav i föreskrifterna har pågått en längre tid. Målet är att föreskrifterna ska vara tydliga och mätbara, samtidigt som de fortfarande beskriver funktion snarare än detaljer.

Arbetet med revideringen av avsnitten 1, 2, 6, 7 och 9 i byggreglerna, BBR, är i slutskedet (Inledning, Utförande och drift, Hygien, hälsa och miljö, Bullerskydd samt Energihushållning och värmeisolering). Ett förslag till nya föreskrifter och allmänna råd

med konsekvensanalyser är framtaget och skall läggas fram för beslut av Boverkets styrelse i april 2006. Särskilda analyser har utförts angående Boverkets bemyndiganden. Förslaget remitterades till ca 175 instanser och på grund av ändringarnas omfattning anmälades de till EU (notifiering) i slutet av året. Den mindre ändringen av avsnitt 3, Utformning, i enlighet med rapporten *Bra bostadsutformning* och avsnitt 5, Brand, är klara. De trädde i kraft den 1 december 2005 (BBR 11) med övergångstid till den 1 juli 2006.

En större översyn av avsnitt 3 har inletts. Under året har en *Utredning om kravet på avskiljbarhet i Boverkets byggregler* gjorts och *Exempel på lägenhetstyper och areor med och utan avskiljbarhet* tagits fram. En referensgrupp bestående av projekterande arkitekter, byggare och förvaltare, intresseorganisationer och myndigheter har bildats. Enligt tidplanen ska ett förslag finnas framtaget och konsekvensutrett under hösten 2006.

Arbete pågår med revidering av avsnitt 8, Säkerhet vid användning. Flera delutredningar har gjorts och arbete pågår med att analysera kostnader och andra konsekvenser av ett framtaget regelförslag. Enligt tidplanen ska förslaget kunna remissbehandlas under sommaren 2006.

För att öka förståelsen för reglerna och sätta dessa i sitt rätta sammanhang kommer Boverket att ge ut de nya reglerna i en regelsamling med läsanvisningar. Utkast till läsanvisning har tagits fram liksom förslag till kommunikationsplan. Information om de redan beslutade reglerna, BBR 11, har publicerats i *Boverket informerar* 2005:6 resp. 2005:7 samt i Planera Bygga Bo 6/05.

Revideringen av BBR avsnitt 9 Energi genomfördes i ljuset av Europadirektivet om byggnaders energiprestanda. Inom området har Boverket under året deltagit aktivt i anknytande standardisering samt på uppdrag av regeringen gjort en utredning om styrmedel för energieffektivisering av byggnader (*Piska och Morot*). Ett byggnadsregister håller på att utvecklas för hantering av framtida energideklarationer och fältförsök om beräkningsmetoder har genomförts.

Pågående revideringar av föreskrifter och allmänna råd

En genomgripande revidering av *Boverkets konstruktionsregler*, BKR, har påbörjats. Bland annat har förankring av gränsdragningsproblematik hos "beställare" genomförts och en anpassning av laster i BKR med anledning av nya mätningar av snödjup och temperaturer inletts.

BKR kommer så småningom att ersättas av de europeiska beräkningsstandarderna, Eurokoder. Systemet innebär att Boverket tar fram nationella bilagor som beskriver standarden i relation till svenska förhållanden. De nationella bilagorna beslutas senare i en föreskrift EBS, (tidigare nationella anpassningsdokument, NAD). Flera nationella bilagor tas fram löpande.

Föreskrifter och allmänna råd om certifiering av fristående sakkunniga kontrollanter av kulturvärden vid ändring av byggnadsverk har tagits fram. Förslaget med tillhörande konsekvensbeskrivning har förankrats hos olika parter inom sektorn och genomgick under sommaren en bred remissbehandling. Då en klar majoritet av de inkomna remissvaren i huvudsak var positiva har arbetet fullföljts och ett förslag till föreskrifter ligger klart för beslut i Boverkets styrelse.

Arbete med att ta fram certifieringsregler för fristående sakkunniga kontrollanter inom energi och inomhusmiljö med hänsyn till andra byggnadskvaliteter, samt certifieringsregler för tillgänglighet har påbörjats.

Boverket har fått bemyndigande och tagit fram tillämpningsföreskrifter för befintliga skidliftar och sänt dem på extern remiss i slutet av året. Motsvarande bemyndigande väntas komma för befintliga hissar.

Hur beslutade föreskrifter och allmänna råd stödjer de nationella miljökvalitetsmålen och arbetet med harmoniseringen av regelverket inom EU

Boverkets regler och föreskrifter stödjer utveckling mot ett mer långsiktigt hållbart byggande, varför en utveckling av dessa även gagnar miljökvalitetsmålen. Vid konsekvensbedömning av framtagna föreskrifter ingår också att kontrollera så att föreskrifterna inte motarbetar miljökvalitetsmålen. Revideringen av avsnitt 3, Utformning, i

BBR, som trädde i kraft 1 december, 2005 bör tillsammans med kommande förändringar i SS 91 42 21 kunna underlätta produktionen av yteffektiva småbostäder och därmed minska kostnaderna. Dessutom förhindras möjligheten till avsteg via klassningen "enpersonsboende" för bostäder som är så stora att de rimligen bör kunna rymma fler personer. Detta stödjer miljö kvalitetsmålen genom att bidra till minskad resursanvändning av olika slag. Revideringen av avsnitt 5, brand, i BBR innebär en harmonisering med EU.

En föreskrift om tillämpningen av två *Eurokoder* har beslutats under 2005. Den innebär en anpassning till det harmoniserade regelverket inom EU.

Åtgärder för förvaltningskedet

En dialog om hållbar byggd miljö har förts inom verket, dvs. om åtgärder för att uppnå en god kvalitet och långsiktig hållbarhet i förvaltning av befintliga byggnadsverk.

Åtgärder för hållbar byggd miljö görs genom arbetet med direktivet om byggnaders energiprestanda, regeringsuppdraget beträffande energieffektivisering i byggnader, och genom Boverkets Energiråd. Utifrån förslaget till BBR-revidering har en genomgång gjorts av vilka följdändringar som bör genomföras i BÅR. Även arbete med befintliga ventilationssystem, hissar och skidliftar genomförs inom ramen för hållbar byggd miljö.

På uppdrag av regeringen har Boverket tillsammans med länsstyrelserna, genomfört en *informationskampanj om radon* i egnahem och möjligheten att få bidrag för radonsanering. Drygt 1 000 småhus saneras och får bidrag varje år men det är alldeles för få för att det nationella miljömålet ska uppnås.

Kampanjen inleddes i september med fem utbildningsdagar, med nästan 500 deltagare från kommun och länsstyrelse. Flera kampanjaktiviteter har genomförts på

nationell nivå. En webbplats (www.radonguiden.se) med samlad konsumentinriktad information, två broschyrer, affischer, kylskåpsmagneter, informationspaket till vidareinformatörer och en film till SVT:s Anslagstavlan har producerats under året. Under hösten genomfördes också en annonskampanj i populärpress, med målgruppen kvinnor med familj/barn. Kampanjen har fått stor uppmärksamhet i media, framför allt i lokalpress.

Alla länsstyrelser och många kommuner har följt upp de nationella satsningarna på regional och lokal nivå, t.ex. genom informationsmöten, deltagande på mässor, webbinformation och länkning till webbplatsen samt annonsering i lokalpressen.

Effekter, i form av ökat antal bidragsansökningar, kan vi se tidigast under 2006. Under året utvärderas resultatet av kampanjen och en fortsättning planeras.

Övriga insatser

Boverket har tillsammans med många andra myndigheter fått regeringens uppdrag att medverka i *Designåret 2005*. Boverket har valt att fullgöra sitt uppdrag genom att höja verkets egen kompetensnivå inom design. Flera möten och föredragningar inom verket har gjorts i kunskaps-höjande syfte. Bland annat har en kunskapsöversikt över design i Sverige tagits fram och vi har genomfört en serie om tre seminarier: "Spring i benen – sitter i huvudet", "Red ut först – rita sen" och "Design och byggprodukter". Uppdraget kommer att redovisas till regeringen under februari 2006.

Boverket har arbetat fram fyra nyckeltal som bedömningskriterier i beredningen av Klimatinvesteringsprogrammets ansökningar. 2005 års ansökningar kom in i november och kommer att hanteras tidigt 2006.

Verksamhetsgren Uppsikt och kunskapsförmedling

Mål

Uppsiktsprocessen och kunskapsförmedling skall främja en effektiv och ändamålsenlig tillämpning av PBL, lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk, m.m. (BVL) och Boverkets föreskrifter, samt omfatta innebörden av domar enligt miljöbalken i förhållande till PBL och BVL.

Återrapporteringskrav

1. Boverket skall beträffande nuvarande funktionsinriktade byggreglerna redovisa i vilken mån de bidrar till god kvalitet i byggande och förvaltning av byggd miljö.
2. Boverket skall redovisa en bedömning av hur kommunernas och länsstyrelsernas insatser i fråga om tillsyn i byggandet har utvecklats samt om systemet fungerar och efterlevs. Verket skall särskilt redovisa egna insatser på detta område inom ramen för sitt uppsiktsansvar.
3. Boverket skall utvärdera effekterna av tillämpningen av PBL, BVL, domar enligt miljöbalken och Boverkets föreskrifter samt lämna förslag till ytterligare åtgärder för att syftet med reglerna skall nås.

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverket arbetar på flera sätt med att främja en effektiv och ändamålsenlig tillämpning av PBL, BVL och tillhörande tillämpningsregler. Ett viktigt redskap är en god kommunikation med andra aktörer inom byggsektorn. Vi har under året behandlat frågor av vikt och större uppdrag i våra egna och andras råd och expertgrupper såväl som deltagit i konferenser, seminarier m.m. för att sprida kunskap och delta i diskussionen.

Uppsikt sker även genom hantering av ett stort antal remisser och förfrågningar från myndigheter, bransch och allmänhet.

Trots stora insatser inom området kan man se stora brister i tillämpningen. Många kommuner anser sig inte ha ekonomiska möjligheter att följa lagstiftningen eller bedriva en ett aktivt tillsynsarbete.

Uppsikt över plan- och byggnadsväsendet

Boverket har den allmänna uppsikten över plan- och byggnadsväsendet i Sverige. Under senare år har vid flera tillfällen uppmärksamats brister i vår byggda miljö. Detta har ytterligare betonat behovet av ett systematiskt uppsiktsarbete.

Boverket har ambitionen att skapa en sammanhållen syn på uppsiktsansvarets utformning och omfattning där planering och byggande ses som en helhet. Boverkets uppsikt är till stora delar beroende av länsstyrelsernas tillsyn. Samtidigt är länsstyrelserna beroende av Boverket för att utforma sitt tillsynsarbete. Boverkets ambition är därför att utveckla former för samordning och samverkan mellan Boverket och länsstyrelserna inom området. Arbetet har tagit ett väsentligt steg framåt i och med att en samordningsgrupp mellan Boverket och länsstyrelserna, kallad BULT-gruppen (Boverkets uppsikt -

Länsstyrelsernas tillsyn), har etablerats. Ansvarsområdet omfattar uppsikt och tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i sin helhet, dvs. allt från översiktsplanering till konkreta byggnader och anläggningar. Målet för gruppens arbete är att utgöra ett stöd för arbete och samordning såväl mellan Boverket och länsstyrelserna som internt inom respektive verksamhet. Gruppen ska vara ett forum för ömsesidig information och diskussion, en utsiktsplattform och en tankesmedja.

Hittills har sex möten med BULT-gruppen hållits. Några frågor som har behandlats vid dessa möten har varit behov av samordning av regleringsbrev, förslag till inriktning av länsstyrelsernas tillsynsarbete och program för löpande planuppföljning. Inom verket har samarbetet mellan divisionerna intensifierats i syfte att förbättra och fördjupa arbetet. Vid flera tillfällen har verket informerat om detta arbete t.ex. vid möte med miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, Boverkets byggråd, länsråden och länsstyrelsernas yrkesföreningar.

Uppsyn över byggnadsväsendet

Arbete pågår med att ta fram en långsiktig struktur med inriktning, gränsdragning, organisation och rutiner för Boverkets uppsikt över byggreglerna.

Boverket följer upp tillämpningen av regelverket genom en aktiv utåtriktad verksamhet främst i våra råd och expertgrupper, och genom löpande kontakter med länsstyrelser, byggnadsnämnder och bransch. Vi deltar och medverkar även i konferenser, branschmöten, seminarier etc. för att sprida kunskap och delta i diskussioner inom vårt ansvarsområde.

Vi har under året bl.a. medverkat vid flera vidareutbildningstillfällen för kvalitetsansvariga (KA-dagar) och vid Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörers årliga möte. Vi har även medverkat vid Energimyndighetens Energiting där vi redovisat förslag till nya energihushållningsregler i BBR. Liknande informationsaktiviteter har skett i samarbete med olika organisationer och företag i bl. a. Stockholm, Göteborg, Örebro, Helsingborg och Halmstad.

En viktig kunskapskälla i uppsiktsarbetet är den löpande ärendehandläggningen i

form av brev-, e-post- och telefonförfrågningar. Under året har en mängd frågor besvarats från kommuner, länsstyrelser, bransch och allmänhet. Dessa kontakter ger signaler och viktig kunskap om bl.a. tillämpnings- och tolkningsproblem som sedan används i arbetet med att förbättra regelverket.

Boverket har under året deltagit i Rikstrafikens och Trafikverkens mätning av andelen funktionshindrade som kan använda kollektivtrafiken. Resultatet 2005 visar att andelen funktionshindrade som kan resa kollektivt har ökat. Framför allt gäller detta för grupperna rörelsehindrade och allergiker/astmatiker. Dock kan man inte se någon tydlig positiv förändring när det gäller problemen med att ta sig över öppna ytor eller att öppna tunga dörrar.

Kommunernas och länsstyrelsernas tillsyn över byggandet

Boverket bedömer att tillsynen över byggnadsväsendet fortfarande ligger på en mycket låg nivå.

Årets "länsstyrelseuppdrag" redovisades till regeringen den 21 november (Dnr 1109-1111/2005). I år har redovisningen framförallt inriktats på hur kommunerna sköter tillsynen över lagstiftningen om enkelt avhjälpta hinder. Redovisningen har utgjort ett delunderlag till de förslag om hur arbetet med att undanröja enkelt avhjälpta hinder kan skyndas på, som skickades till regeringen den 28 november (Dnr 1122-4232/2005).

Länsstyrelserna fick i regleringsbrevet för 2005 i uppdrag att senast den 30 september till Boverket redovisa sina erfarenheter från tillämpningen av regelverket på byggområdet samt hur tillsynen över kommunerna bedrivits och vilka insatser som gjorts för att utveckla samarbetet med kommunerna. På rekommendation av den av Boverket och länsstyrelserna nyligen bildade samordningsgruppen för uppsikts- och tillsynsfrågor, BULT, föreslog Boverket att länsstyrelserna i år skulle inrikta sin redovisning av uppdraget på hur kommunerna i egenkap av tillsynsmyndighet tillämpar kraven om undanröjande av enkelt avhjälpta hinder. 20 länsstyrelser redovisade uppdraget till Boverket. Av dessa inriktade 18 sin redovisning på kommunernas tillsyn av kraven

om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder.

Rapporterna är oroväckande och vittnar om att många kommuner, framförallt de mindre, inte anser sig ha ekonomiska möjligheter att följa lagstiftningen eller bedriva ett aktivt tillsynsarbete.

De flesta länsstyrelserna menar att det med dagens ekonomiska förutsättningar och diffusa tillsynsuppdrag inte är möjligt att komma särskilt mycket längre med tillsynsarbetet på byggområdet när det gäller resurser, kompetens och kvalitet i tillsynen. Detta gäller särskilt för tekniska byggfrågor. De signaler och förväntningar om högre aktivitet på detta område som ges i regeringens regleringsbrev är inte tillräckliga, i vart fall inte så länge särskilda medel inte anslås. För att tillsynsarbetet på byggområdet ska kunna bli bättre krävs det enligt länsstyrelserna att riksdagen, regeringen och Boverket, i lag, förordning eller föreskrift, ger länsstyrelserna tydliga anvisningar om syftet med tillsynen och vad som förväntas av länsstyrelserna när det gäller t.ex. resurser, ambitionsnivå, kompetens och inriktning på tillsynsarbetet.

För att Boverket ska kunna bedriva ett effektivt och bra uppsiktsarbete är verket mycket beroende av länsstyrelserna. Om länsstyrelsernas arbete med bland annat tillsyn sker på rätt sätt kan Boverket i stor utsträckning använda dem som en kanal till och från kommunerna. Idag är resurserna på Boverket, länsstyrelserna och kommunerna inte tillräckliga för att arbetet med framförallt kontroll- och tillsynsfrågor på byggområdet ska kunna bedrivas på ett tillfredsställande sätt. Boverket har vid ett flertal tillfällen påtalat detta till regeringen och angett att behovet av återkoppling och någon form av reaktion från regeringen är stort hos såväl länsstyrelserna som Boverket.

Boverket fick under hösten genom Statens Provnings- och forskningsinstitut, SP, information om problem med totalstabiliteten av takkonstruktionen på vissa byggnader med takstolar av trä med långa spännvidder. Detta föranledde Boverket att skriva till samtliga kommuner ute i landet för att göra dem uppmärksamma på problemet. Därefter har Boverket startat ett

arbete med närmare studier av enskilda byggprojekt för att försöka klargöra orsaker till varför projekt varit framgångsrika eller problemfyllda.

Effekterna av tillämpningen av PBL, BVL, domar enligt miljöbalken och Boverkets föreskrifter

Bevakning och korta referat av relevanta rättsfall av tillämpningen avseende PBL, BVL, domar enligt miljöbalken och Boverkets föreskrifter görs kontinuerligt. Det finns nu referat till alla domar från kamrarrätterna från 1998 till och med 2005. Referaten finns åtkomliga via Boverkets hemsida.

Domar av betydelse kommenteras i Boverkets tidskrift *Planera Bygga Bo* och på webbsidan via nätverksprojektet.

Två utbildningstillfällen om gränsdragningen mellan miljöbalken och plan- och bygglagen har under året arrangerats inom Boverket.

Övriga insatser

Idéboken *Enklare utan hinder* med goda exempel på hur enkelt avhjälpna hinder kan undanröjas har färdigställts och presenterats vid sex konferenser med temat "En stad för alla". Totalt deltog mellan 70 och 140 personer vid respektive konferens. Majoriteten av deltagarna kom från kommunerna. Politiker och tjänstemän från stadsbyggnadskontor, gatu- och fastighetsnämnder och handikappråd fanns representerade. En sjunde konferens genomfördes på Elmia-mässan och vände sig särskilt till fastighetsägare. En broschyr som bygger på boken och som riktar sig till fastighetsägare har tagits fram. Arbetet med att ta fram ett OH-material har slutförts. OH-materialet med talarmanus kan laddas ner från Boverkets webbplats eller beställas på plastfilm.

Broschyren *Tänk efter före – vid ändring och underhåll av byggnad* har uppdaterats och utkommit i nytryck.

Boverket bidrar också med kunskap och vägledning genom medverkan i andra myndigheters, kommuners och organisationers verksamhet. Vi har under året bl. a. deltagit i Rikstrafikens och Trafikverkens arbete med att utarbeta Råd och riktlinjer för

transportövergripande gemensamma funktioner på stationer. Vi har även granskat manus till skriften *Föreningarna i byggnader - Undersökningar och åtgärder*.

Boverket medverkar även i en rad fasta nätverk och ingår i bl.a. Handsamgruppen (tillgänglighetsfrågor) och SAMS-gruppen (säkerhetsfrågor).

Boverket har fortsatt att bistå PBL-utredningen genom att bl. a delta i seminarier och referensgrupper samt expertgrupper.

Arbetet med översynen av utformningsstandarderna SS 92 42 21, som SIS Tekniska kommitté arbetat fram har varit ute på remiss. En mängd svar har inkommit, sammanställts och överlämnats till Boverket för fortsatt bearbetning.

Mätinstrumentdirektivet (MID) som omfattar ett flertal mätinstrument, bl.a. vatten- och värmemätare, har trätt i kraft. Ny ansvarig myndighet för vatten- och värmemätare är SWEDAC. Deras före-

skrifter ska tillämpas från den 30 oktober 2006, och Boverkets föreskrifter upphävs i och med detta. Fram till dess är Boverket fortsatt ansvarig för föreskrifter om vatten- och värmemätare och tillsyn.

Under 2005 har Boverket deltagit i flera kurser för att sprida information om föreskrifterna om vatten- och värmemätare, bl.a. tillsammans med Svenskt Vatten i Karlskrona, Stockholm och Luleå. Problemet med dålig kontroll av vattenmätare uppmärksammades även i en artikel i Svenskt Vattens tidskrift. Tillsyn av tre vatten- och värmeleverantörer gjordes i november 2004 och har hanterats under 2005. Vid utgången av 2005 var fortfarande några äldre tillsynsärenden öppna. Halmstads kommun har beviljats förlängd utestängningstid för vatten- och värmemätare och några ytterligare kommuner har ansökt men ännu inte fått besked.

Verksamhetsgren Internationellt samarbete och Europaharmonisering

Mål

Ökat samarbete och genomslag för Sveriges ståndpunkter i EU-arbetet, Europaharmoniseringen och det internationella arbetet.

Åtterrporteringskrav

Boverket skall redovisa erfarenheter samt resultat och deras effekter av det internationella samarbetet och Europaharmoniseringen särskilt avseende:

- det arbete som kan inriktas på att främja hållbar utveckling, t.ex. god inomhusmiljö och energieffektivisering,
- standardiseringen inom byggområdet fördelat på sådant som är föranlett av beslutade EG-direktiv samt övrigt arbete med standardisering. Boverket skall följa utvecklingen och redovisa hur arbetet att föra in aspekter för hållbar utveckling i standarder har bedrivits och vilka resultat som uppnåtts. En sammanställning över deltagande i standardiseringsarbetet under året skall redovisas.

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverket arbetar på flera sätt med att bidra till ökat samarbete och genomslag för Sveriges ståndpunkt i EU-arbetet, Europaharmoniseringen och det internationella samarbetet. Medarbetare deltar i expertgrupper i EU-kommissionen, nordiska nätverk och andra grupper samt är mycket aktiva inom standardiseringen bl.a. genom deltagande i flera kommittéer och arbetsgrupper både i Bryssel och i Sverige men även på andra ställen. Mycket arbetet har också gjorts via Internet.

Vi kan inte delta i alla relevanta grupper men prioriterar att delta i dem som har bäring på hållbar utveckling, bl.a. dem som arbetar med inomhusmiljö och energieffektivisering.

Vi anser att målet för verksamhetsgrenen är uppfyllt.

Internationella insatser för en hållbar utveckling

Boverket har deltagit i ett flertal konferenser och arbetsgrupper utöver det som redovisas nedan. På ett eller annat sätt

ingår alltid hållbarhetsaspekterna i detta arbete.

Inom EU har Boverket följt och i viss mån deltagit i arbetet med att revidera Nya Metodens direktiv (New Approach). I anslutning till detta hade verket två representanter på kommissionens konferens i samband med New Approach 30 år.

Kommissionen har också drivit fram att medlemsstaterna samarbetar kring införandet av direktivet om byggnaders energiprestanda i EBPD Concerted action. Ett flertal möten har hållits i olika länder och Boverket har deltagit tillsammans med bl. a. Energimyndigheten. Boverket har deltagit som svenska representanter i Kommissionens arbetsgrupper för Tematisk Strategi för Statsmiljö och förberedelsearbetet har skett genom samverkan mellan flera enheter inom verket.

Utanför kommission deltar Boverket i European Construction Network (ECN). ECN är en inofficiell grupp av beslutsfattande byggmyndigheter inom EU som brukar mötas två gånger per år i respektive ordförandeland för att diskutera byggfrågor. Detta år blev det bara ett möte i London i november.

Standardiseringsarbetet

Hållbar utveckling genomsyrar allt arbete med och kring standardiseringen. Särskilt kan nämnas arbetsgrupper inom EU för farliga ämnen i byggprodukter och i viss mån även i hissar, för miljövarudeklarerationer, för byggprodukter i kontakt med dricksvatten och för energideklarerationer.

Boverket har aktivt medverkat i harmoniseringsarbetet inom EU på byggområdet bl.a. med förberedelser för och deltagande i Ständiga byggkommitténs (SCC) möten i april och november samt möten med den förberedande Gruppen (PG) i november. De Nationella korrespondenterna för Eurokoderna (ENC) har haft två möten och Boverket var också med på 2nd Conferens Group of Notified Bodies, i Bryssel.

Det förstnämnda SCC-mötet föregicks av flera möten mellan EU:s medlemsländer för att diskutera problemområden och få till stånd ett bättre samarbete med kommissionen, i synnerhet inför en aviserad

ändring av byggproduktdirektivet.

Tre möten har hållits i referensgruppen EU/Bygg, en grupp för utbyte av information om främst EU frågor mellan Boverket, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet och byggsektorn.

Boverket har under året bl.a. besvarat ett antal remisser, ett stort antal telefon- och brevfrågor om import av byggprodukter, CE-märkning, anmälda organ etc., samt bevakat internationella notifieringar på byggområdet. Boverket har deltagit i ett flertal expertmöten på byggområdet, övrigt kommittéarbete i samband med EG-direktiv, samt deltagit som adjungerad ledamot och kunskapsförmedlare i två möten med den Svenska Spegelgruppen för Anmälda organ CPD.

Arbetet med ISO EN 16000-9, 10 och 11 (emissioner från byggmaterial) har slutförts, och arbetsgruppen CEN/TC 264/WG 7 (där Boverket haft sekretariat) avslutas 2006. Vi har medverkat i uppstarten av SIS arbetsgrupp som ska följa CEN:s arbete med farliga ämnen och medverkar i CEN:s arbete med att skapa två nya standarder för funktionskontroll av ventilation och luftkonditionering med anledning av energidirektivet.

Vi är aktiva i TK 453 (tillgänglighet) och har lämnat in omfattande synpunkter och ändringsförslag till remissvar på Committee Draft till ISO 21 542, "Accessibility and Usability of the Built Environment".

Inom arbetet i SIS TK 211 (hissar och rulltrappor) har vi under året lämnat skriftligt förslag till revidering av SS-EN 81-70.

TEK 9, Boverkets kungörande av tekniska specifikationer m.m. för att införliva rådets direktiv 89/106/EEG (byggproduktdirektivet) har getts ut som BFS 2005:8.

Boverkets marknadskontroll avser byggprodukter, hissar och skidliftar och i viss mån pannor. Marknadskontrollen har ökat i förhållande till förra året. I huvudsak är den reaktiv genom att Boverket får ta hand om klagomål från i huvudsak tillverkare och certifieringsorgan.

En del aktiva åtgärder har vidtagits genom kontroll av CE-märkning av byggprodukter på byggmässor och på vissa arbetsplatser. Uppföljning har också skett genom kontroll av tillverkarnas webbsidor.

Flera påpekanden har gjorts till olika tillverkare och grossister om felaktigheter på webbsidor eller i CE-märkningen. Detta har

resulterat i att felaktigheterna rättats till.

Boverket deltar i Marknadskontrollrådet som har haft fem möten under året.

Tabell 10

Sammanställning över Boverkets deltagande i standardiseringsarbetet år 2005

Svensk ref. grupp SIS TK	Internationell standardiseringsgrupp	Benämning
135		Rostfritt stål
142	ECISS/TC 10, ECISS/TC 11	Allmänna konstruktionsstål
145	ECISS/TC 19, ISO/TC 17/SC 16	Armering
146	CEN/TC 262, ISO/TC 156	Korrosion
169	CEN/TC 57/WG 7, CEN/TC 295	Pelletsbrännare m.m.
170	CEN/TC 195, CEN/TC 156/WG 3,4,5, ISO/TC 117	Luftbehandlingsteknik
179	CEN/TC 33/WG 5	Portar
181	CEN/TC127, ISO/TC 92	Brandsäkerhet
182	CEN/TC 124, CEN/TC 175	Träkonstruktioner
183	CEN/TC 288, ISO/TC 182, CEN/TC 250/SC 7	Geoteknik och geokonstruktioner
185	CEN/TC 151	Cement och byggkalk
188	CEN/TC 250/SC 3, 4	Stål- och samverkanskonstruktioner
189	CEN/TC 88, CEN/TC 89, CEN/TC 163, ISO/TC 205	Energiushållning i byggnader
190	CEN/TC 104	Betong
197	CEN/TC 126	Byggakustik
198	CEN/TC 163, CEN/TC 164, CEN/TC 165	Vatten- och avloppssystem
201	CEN/TC 178/WG 5	Markbeläggningsprodukter
203	CEN/TC 250/SC 1, SC 6, SC 8	Eurocodes - allmänt
203	CEN/TC 250/SC 2	Eurocodes - Betongkonstruktioner
203	CEN/TC 250/SC 5	Eurocodes - Träkonstruktioner
203	CEN/TC 250/SC 9	Eurocodes - Aluminiumkonstruktioner
206	CEN/TC 264/WG7	Emissioner från byggmaterial
208	CEN/TC 235	Brottsförebyggande åtgärder genom stadsplan och byggnadsutformning
209	ISO/TC 59/SC 14, ISO/TC 59/SC 17	Kretslopp och livslängdsplanering
211	CEN/TC 10, ISO/TC 178	Hissar och rulltrappor – Säkerhet
263	CEN/TC 242	Linbanor - Säkerhet
360	CEN/TC 70, CEN/TC 72, CEN/TC 191, CEN/TC 192, ISO/TC 21	Brand- och räddningstjänst
362	CEN/TC 72	Branddetekterings- och brandlarmsystem
363	CEN/TC 191	Fasta släcksystem, brandventilation, inomhusbrandposter
387	CEN/TC 169/WG9	Belysning
453	ISO/TC 59/SC 16	Tillgänglighet och användbarhet i byggd miljö
454		Bostadsutformning, dimensioner, mått m.m.
473	CEN/TC 348	Facility and property management and service
489		Metadata för Geografiskt Information
	STANLI	Standardisering inom GIS
SEK TK 61	CENELEC TC 61	Säkerhet hos elektriska hushållsapparater

Boverket har bidragit med 1 457 tkr varav riktat regeringsanslag om 152 tkr och 1 305 från Boverkets anslag.

Övrigt om standardisering:

Boverket deltar också i arbetet inom EOTA med att ta fram Europeiska tekniska godkännanden (ETA) genom att verket fört-löpande följer och granskar Riktlinjerna för ETA (ETAG) och de förenklade varianterna, CUAP. Under året har passerat 20 stycken CUAP och fem stycken ETAG.

Nordiskt samarbete

Flera nordiska möten i vilka Boverket deltagit har kommit till stånd, bl.a. den nordiska hissgruppens möte den 6–7 april. Gruppen beslutade att söka projektanslag från Nordiska rådet i syfte att upprätta en

nordisk gemensam databas över olyckor och incidenter med hissar och rulltrappor.

Vidare hölls en konferens om marknadskontroll i Helsingfors med deltagare från de nordiska och baltiska länderna. Syftet var att samarbeta och delge varandra erfarenheter på detta område.

Boverket deltog också i Nordiska byggmyndigheternas möte i Oslo och upprätthåller kontakten med Nordiska plan- och byggjuristerna.

I december deltog Boverket i en nordisk workshop i Helsingfors som handlade om farliga ämnen, både om kommissionens och om standardiseringens arbete.

Tabell 11

Boverkets internationella arbete inom Kvalitet i byggande och förvaltning *

	Antal kommittéer/ grupper, m.m.			Direkta årsarbeten			Direkta kostnader, mnkr			Finansiering
	2005	2004	2003	2005	2004	2003	2005	2004	2003	
Arbete inom EU varav:	13	15	14	1,5	1,8	2,5	0,3	1,0	1,7	Anslag/EU för vissa utrikesresor
-Regelharmonisering	8	9	9	1,4	1,4	0,9	0,4	0,9	1,0	
-Standardisering	4	5	5							
-Övrigt EU-arbete	1	1	0							
Nordiskt arbete	3	2	1							
Övrigt internationellt arbete	1	1	1							
Totalt	17	18	16	2,9	3,2	3,4	0,7	1,9	2,7	

*Anm. Viss uppföljning av EU-arbete i svenska regler redovisas som svensk föreskriftsarbete. Resurserna för dessa insatser ingår inte i tabellen.

Byggkostnadsforum

Regeringen beslöt den 14 december 2000 att ge Boverket i uppdrag att inrätta och under tre år upprätthålla ett Byggkostnadsforum. Riksdagen har senare beslutat att anslå medel för Byggkostnadsforums arbete t.o.m. utgången av år 2007.

Boverket har därvid genom Byggkostnadsforum under åren 2002 och 2003 avsatt 20 miljoner kronor årligen för att stödja lämpliga pilotprojekt som på ett nytt sätt söker få ner boendekostnaderna vid nybyggnad av hyresbostäder samtidigt som projekten främjar ekologisk hållbarhet. Pengarna kan också användas för att i

efterhand utvärdera, dokumentera och publicera kunskap om projekt som redan genomförts med motsvarande syfte och inriktning så att dessa kan fungera som goda exempel. Från och med år 2004 har det årliga anslaget för stöd till olika pilotprojekt minskats med 2 miljoner kronor som istället reserverats för att finansiera en av regeringen i oktober 2004 förordnad nationell Byggsamordnare (Fi 2004:15).

Från och med 1 januari, 2005 får Byggkostnadsforum lämna stöd även till projekt som avser andra upplåtelseformer än hyresrätt samt arbetslokaler eller lokaler

dit allmänheten har tillträde, exempelvis skolor och vårdlokaler. Inriktningen skall dock fortfarande främst vara fokuserad på projekt som söker få ner boendekostnaderna vid nybyggnad av hyresbostäder.

I den ungdomspolitiska propositionen aviserar regeringen dessutom att Byggekostnadsforum inom ramen för sitt nuvarande uppdrag i högre grad skall beakta behovet av att få fram bra och billiga bostäder som är avsedda för och anpassade till de behov och krav som ungdomar har.

Boverket har t.o.m. den 31 december 2005 fattat beslut om stöd till pilotprojekt i sammanlagt 61 ärenden, varav 12 är nya för året. Det sammanlagt beviljade stödet uppgick vid utgången av år 2005 till 70 433 101 kronor (exkl. moms), varav 12 409 401 kronor beviljats under år 2005.

Under året har 12 rapporter (varav tre stycken utgivits externt, *Bygga Industrialiserat*, *Trålyftet* samt *Slöseri i byggprojekt*) publicerats som redovisar hittills uppnådda resultat från genomförda eller pågående pilotprojekt.

Utöver vad som redovisas här kommer Byggekostnadsforums verksamhet under 2005 att redovisas till regeringen i en särskild rapport. Byggekostnadsforum verkar inom Boverkets ram och medel finns anslagna fram t.o.m. år 2007.

Rapporter från Byggekostnadsforums pilotprojekt och annan information om Byggekostnadsforums verksamhet och resultat kan hämtas på hemsidan www.byggekostnadsforum.se

Bygga-bo-dialogen

Boverket har sedan 2004 i uppdrag att ansvara för ett sekretariat för Bygga-bo-dialogen i syfte att samordna, följa, utvärdera samt informera om dialogens arbete och resultat samt att genomföra ett kompetensutvecklingsprogram.

Under innevarande år (2005) har utvecklingen varit mycket intensiv och arbetet har fortskridit enligt planerna.

Den första uppgiften att samordna, följa, utvärdera samt informera om dialogarbetet har genomförts dels genom att Bygga-bo-dialogens hemsida har utvecklats och blivit en frekvent besökt webbplats, dels genom seminarier och artiklar i olika tidningar/tidskrifter.

Bygga-bo-dialogens aktörer kan nu löpande redovisa sina insatser direkt på dialogens hemsida.

Det nationella kompetensutvecklingsprogrammet har påbörjats under året (utbildningar har startat under hösten 2005). Utbildningen bedrivs som en aktiv dialog vilket innebär en väsentlig skillnad mot att sända ut tryckt envägsinformation i sektorn.

Utbildningsmodellen bygger på att Bygga-bo-dialogen utbildar Bygga-bo-utbildare som i sin tur skall sprida denna kunskap vidare inom sina organisationer.

Intervjuer görs kontinuerligt och läggs ut på webbplatsen med ledande personer inom företagen/organisationerna som skrivit på Bygga-bo-dialogens överenskommelser för att få veta hur de ser på Bygga-bo-dialogen och hållbarhetsfrågorna.

Bostadsförsörjning

Tabell 12

Resursanvändning inom Bostadsförsörjning

(årsarbeten, åa, och miljoner kronor, mnkr)

Verksamhetsgren	2005		2004		2003	
	åa	mnkr	åa	mnkr	åa	mnkr
Omvärldsbevakning och prognoser	36,8	39,5	42,2	43,4	35,6	42,7
Generella stöd till bostadsförsörjning	2,7	2,3	3,4	2,7	3,5	2,7
Stöd till riktade åtgärder för bostadsförsörjning	0,7	0,5	2,1	1,6	2,0	1,5
Internationellt samarbete	1,2	1,1				
Totalt, verksamhetsområdet	41,4	43,4	47,7	47,7	41,1	46,9

Overhead ingår med cirka 47 % 2005, 45 % 2004, 50 % 2003.

Kommentar till resursanvändning 2005

Omvärldsbevakning och prognoser

Resursanvändningen under året har minskat jämfört med föregående år beroende på det avslutade regeringsuppdraget UVEN, Utvärdering av statliga stöd till bostadsbyggandet. Tillkommit under året har uppdraget kring förnyelse för hållbar utveckling av olika boendemiljöer, integrationsrapporterna handikappolitisk omvärldsanalys samt remissarbete kring bostadsfinansieringsutredningen som krävt ökade resursinsatser.

Arbete med ärendehandläggning m. m. om allmännyttan, bostadsanpassningsbidrag, indikatorer och boendekostnader,

är dominerande insatser. Drift, förvaltning och utveckling av bidragssystemen omfattar dessutom stora arbets- och konsultinsatser.

Generella stöd och stöd till riktade åtgärder

Insatserna inom verksamhetsgrenarna Generella stöd och stöd till riktade åtgärder har marginellt minskat under året.

Internationellt samarbete

Under 2005 tillkom även verksamhetsgrenen Internationellt samarbete. Det internationella arbetet redovisades tidigare inom verksamhetsgrenen Omvärldsbevakning och prognoser.

Tabell 13
Produktöversikt, antal

	2005	2004	2003
Nya eller ändrade föreskrifter	5	4	7
<i>varav omfattande</i>	2	1	4
Ärendehandläggning, antal expedierade	912	1 069	991
Antal bidragsutbetalningar, (antal tusen)	56	56	58
Skrifter	13	8	10
Nyhetsbrev m m		4	2
<i>varav om bostadsstöd</i>		4	2
Meddelanden om datasystem	3	7	7
Utbildningar för länsstyrelserna	2	5	5
Information om bostadsanpassningsbidrag till kommunerna	1	8	4
Länsbostadsdirektörskonferenser	2		3
Deltagande i regionala länsstyrelseträffar	2	1	3
Referensgruppsmöten med länsstyrelserna, m.fl.	2	1	10
Aktuella informationsblad för sökande	10 ²	10 ²	7 ²
<i>nya under året</i>	2	1	1
<i>reviderade under året</i>	1	3	3
EU-uppdrag ¹	2	1	0
Regeringsuppdrag ¹	7 ³	9	8
Expertuppdrag (statliga utredningar, m.m.) ¹	0	0	0
Regeringsremisser	15	25	16
Övriga remisser	15	11	25

1. Pågående eller avslutade under året; i övrigt produkter avslutade under året

2. Avser informationsblad över stöd för vilka nybeviljande kunnat komma ifråga. Dessutom finns mer eller mindre omfattande blanketter kopplade till varje stöd.

3. Varav 2 i samverkan

Utvecklingen på bostadsmarknaden.

Efter en tillfällig svacka är konjunkturen åter på väg uppåt. Hushållens konsumtion förväntas öka i god takt efter ett antal år med låg tillväxt. Räntorna var mycket låga under år 2005, men förväntas successivt stiga till mer normala nivåer på några års sikt. En normalisering kan innebära nära en fördubbling av bostadsräntorna jämfört med bottenläget under andra halvan av 2005, vilket kan förväntas medföra att prishöjningen för småhus och bostadsrätter bromsas upp, eller kanske t.o.m. till prisfall.

I allt fler kommuner är det balans på bostadsmarknaden enligt Bostadsmarknadsenkäten år 2005-2006¹. Antalet kommuner med bostadsbrist har fortsatt

att öka, men ökningen har varit liten de senaste två åren. Samtidigt har antalet kommuner med överskott på bostäder fortsatt att minska snabbt. För tre år sedan angav ungefär hälften av kommunerna att det var överskott på bostäder. Nu är det drygt var fjärde. Allt färre kommuner upplever vakanserna som ett problem. Men det finns undantag, i en del kommuner står alltjämt betydande delar av bostadsbeståndet outhyrt.

År 2005 angav 111 kommuner att det var brist på bostäder totalt sett. Av SCB:s statistik framgår att det i drygt 100 kommuner finns högst en procent lediga hyreslägenheter bland de allmännyttiga bostadsföretagen i september 2005. Nära hälften av dessa låg utanför storstadsregionerna. Boverket kan konstatera att i många av de kommuner som går från balans på

¹ Uppgifterna insamlades vid årsskiftet 2004/2005.

bostadsmarknaden till bostadsbrist finns ytterst få eller inga alls hyresbostäder lediga. Det innebär bl.a. att det är svårt att få en hyresbostad för den som vill komma in på marknaden och att det inte heller finns hyresbostäder tillgängliga för exempelvis äldre som vill flytta från ett småhus. Enligt rapporten Bostadsfinansiering (Ds 2005:39) är dock nya hyreshusprojekt företagsekonomiskt lönsamma i relation till marknadsvärdena endast i de mest attraktiva delarna av storstäderna.

Där det är bostadsbrist har man vanligen angett brist på små och medelstora hyresbostäder, men ofta saknas även ett tillräckligt utbud av andra boendeformer. Även större hyreslägenheter, 4 rum och kök eller mer, och bostadsrätter efterfrågas allt mer. Äldre som vill flytta till något mindre, ungdomar, barnfamiljer samt hushåll med höga krav på attraktivt läge är de grupper för vilka flest kommuner anger brist på bostäder.

Drygt var fjärde kommun trodde att bostadsbristen skulle minska fram till utgången av år 2006. Lika många trodde att den kommer att öka. De flesta trodde dock att situationen kommer att vara oförändrad.

Bostadsefterfrågan påverkas bl.a. av demografiska förhållanden och flyttströmmar. Från mitten av 1990-talet gick flyttströmmarna i stor utsträckning till Stockholmsregionen, där nettoinflyttningen var den största sedan slutet av 1960-talet. I början av 2000-talet förändrades detta mönster markant, och en stor del av landets kommuner fick en nettoinflyttning medan nettot till Stockholmsregionen minskade kraftigt. Invandringsöverskottet nådde en topp år 2002 och har därefter minskat med drygt 5 000 personer i årstakt. Under de senaste åren har nettoinflyttningen till Stockholmsregionen åter ökat, medan nettot till övriga landet har minskat, sett i ett övergripande perspektiv.

Nyproduktion

Bostadsbyggandet fortsatte att öka år 2005. Boverket uppskattar att cirka 30 000 bostäder påbörjades genom nybyggnad, vilket är en ökning med nio procent. Bedömningen grundas på preliminär statistik

t.o.m. november. Cirka 12 000 bostäder påbörjades i småhus, vilket var en ökning med 15 procent jämfört med 2004, medan 18 000 bostäder påbörjades i flerbostadshus, vilket var en ökning med cirka 7 procent. Vidare påbörjades uppskattningsvis 3 200 bostäder som netto tillkommer genom ombyggnad.

Preliminär statistik t.o.m. november indikerar att antalet påbörjade bostäder minskade med 8 procent jämfört med året dessförinnan i Storstockholm, medan byggandet ökade med cirka 30 procent i Storgöteborg och med knappt 15 procent i Stormalmö. I övriga kommuner med fler än 75 000 invånare ökade byggandet med cirka 10 procent medan ökningen var cirka 25 procent i övriga kommuner med färre än 75 000 invånare.

Ombyggnad

Boverket uppskattar att cirka 28 000 lägenheter påbörjades i ombyggda flerbostadshus förra året, inklusive projekt som avsåg tillskott av bostäder. Det bör dock understrykas att siffran är en grov uppskattning, eftersom statistik inte finns för längre tid än tredje kvartalet och eftersläpningarna i inrapporteringen till SCB är mycket stora, i genomsnitt 85 procent.

Byggekostnader

Produktionskostnaden per kvadratmeter lägenhetsarea uppgick för nybyggda ordinarie flerbostadshus med hyresrätt i genomsnitt till 18 011 kronor år 2004. Det är en minskning med 4 procent jämfört med år 2003, men 41 procent högre än år 1999. Kostnaden är beräknad före bidrag. Det genomsnittliga bidraget uppgick till 1 968 kronor per kvadratmeter, vilket var nästan 400 kronor mer än år 2003.

För en bostadsrätt uppgick motsvarande produktionskostnad brutto i genomsnitt till 25 000 kronor per kvadratmeter, vilket är en minskning med 6 procent jämfört med år 2003 och en ökning med 35 procent jämfört med år 1999.

Byggnadsprisindex för flerbostadshus, som mäter prisförändringar rensat från kvalitetsförändringar och regionala skillnader för hyres- och bostadsrätt sammantagna, var knappt 5 procent lägre år 2004 än år

2003. Jämfört med år 1999 var byggnadprisindex 28 procent högre år 2004. Det kan jämföras med konsumentprisindex, som ökat med knappt 9 procent under samma period, räknat som årsmedeltal.

Boendekostnadernas förändring

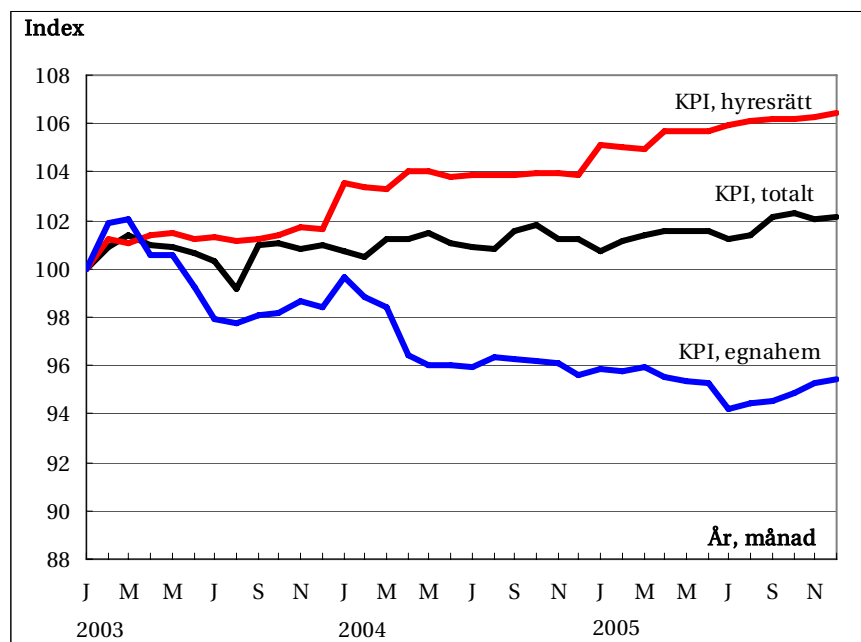
År 2005 ökade boendekostnaderna enligt konsumentprisindex med 2,4 procent i hyresrätt (inklusive hushållsel), medan boendekostnaderna minskade med 0,2 procent i egnahem. Det kan jämföras med att priserna för livsmedel minskade med 0,6 procent respektive att konsumentprisindex, totalt, ökade med 0,9 procent år 2005.

De minskade kostnaderna för egnahemsägarna under 2005 förklaras främst av att

räntekostnaderna minskade med 9,2 procent.

År 2004 ökade boendekostnaderna i hyresrätt med 2,2 procent, medan boendekostnaderna minskade med 2,9 procent i egnahem. År 2003 ökade boendekostnaderna i hyresrätt med 4,6 procent och i egnahem var ökningen 2,1 procent.

År 2005 har boendekostnaderna ökat med 6,5 procent i hyresrätt, men minskat med 4,6 procent i egnahem, jämfört med år 2003. Under denna period har KPI, totalt, ökat med 2,1 procent.

Beräkning av boendekostnaderna

Boendekostnaderna i konsumentprisindex för hyresrätt beräknas utifrån prisförändringar av hyror respektive hushållsel och hushållsgas. Boendekostnaderna i bostadsrätt beräknas inte, utan kostnaderna bedöms förändras i samma takt som i hyresrätt.

Boendekostnaderna för ägda egnahem beräknas genom en sammanvägning av prisförändringar av nio olika delposter, varav räntekostnader utgör drygt 40 pro-

cent, elström 22 procent och avskrivningar 13 procent av den totala egnahemsposten år 2005. Även driftskostnader och fastighetsskatt ingår. Förmögenhetsskatt och effekten av underskottsavdrag med anledning av ägd bostad påverkar inte egnahemsindexet. I Sverige påverkar fastighetsprisernas förändring inte direkt egnahemsindexet, utan fastighetsprisernas förändring påverkar indexet i den takt som fastigheterna byter ägare.

Verksamhetsgren Omvärldsbevakning och prognoser

Mål

En väl utvecklad, aktuell och tillförlitlig kunskap om utvecklingen på bostadsmarknaden som utgör ändamålsenligt underlag för analyser av bostadsförsörjning, bostadsbyggande, byggkostnadsutveckling, boendeförhållanden och hushållens ekonomiska förutsättningar skall finnas.

Åtterrporteringskrav

De analyser som görs skall avse bedömningar av bostadsstödens effekter på bostadsförsörjningen och utgöra grund för bostadspolitiska ställningstaganden.

1. Boverket skall kontinuerligt analysera och redovisa:

- bostadsbyggandet och andra förändringar i bostadsbeståndet,
- bygg- och produktionskostnaderna och dess utveckling.

2. Boverket skall analysera bostadsbeståndets sammansättning av upplåtelseformer i olika regioner i förhållande till befolkningsutveckling och olika gruppers behov av och efterfrågan på bostäder samt göra en analys av situationen på bostadsmarknaden i landet. Boverket bör också uppmärksamma konsekvenserna av dåligt fungerande bostadsmarknader, särskilt till följd av bostadsbrist.

3. Boverket skall följa de allmännyttiga bostadsföretagens och den kooperativa hyresrättens utveckling på bostadsmarknaden samt följa hur kommunerna använder sina bostadsföretag.

4. Boverket skall följa och analysera den ekonomiska utvecklingen med avseende på olika upplåtelseformer, hushållstyper och regioner samt göra framskrivningar och bedöma den förväntade utvecklingen. Resultat och bedömningar skall redovisas i augusti månad. Redovisningen skall beakta såväl hushållens boendeutgifter i förhållande till den disponibla inkomsten som brukarkostnaderna.

5. Boverket skall följa och belysa utvecklingen av integration i boendet och boendesegregation i landet samt de insatser som görs i segregerade bostadsområden i perspektivet av Habitatagendans och den nationella storstadspolitikens målsättningar. I redovisningen skall ingå utfall för utvecklingen av de indikatorer för integration i boendet och boendesegregation som tagits fram inom ramen för uppdrag under 2004. Redovisningen av indikatorernas utveckling skall återrporteras till regeringen senast 1 augusti 2005. Arbetet skall genomföras i samverkan med Integrationsverket.

6. Boverket skall redovisa och analysera kostnaderna för statliga stöd till bostadssektorn som Boverket hanterar, bl.a. i form av utgiftsprognoser med avvikelleanalyser. Nyckeltal för utbetalning av räntebidrag m.m. samt förklaring till eventuell förekomst av felaktigheter vid avisering av bidrag skall ingå i denna redovisning.

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverket har bidragit till en väl utvecklad, aktuell och tillförlitlig kunskap om utvecklingen på bostadsmarknaden genom våra bostadsmarknadsenkäter, byggprognoser och genom att kontinuerligt följa utvecklingen av hushållens boendeekonomi. Genom att ta fram Housing Statistics 2004

har Boverket också aktivt bidragit till att ge ett internationellt perspektiv på boendeförhållanden i Sverige.

Boverket har under året fördjupat analyserna av boendeintegration och boendesegregation och på ett tydligare sätt blivit en part i integrationsdebatten. Arbetet för att belysa hållbarhetsaspekterna av region-

förstoring har givit ett värdefullt kunskapsunderlag kring den nya bostadsmarknaden. Rapporten om förnyelsebehovet i olika bostadsområden är en unik sammanställning av problem och möjligheter i olika svenska bebyggelsemiljöer från efterkrigstiden.

Vi anser att våra insatser verksamt bidragit till aktuella och kvalitativa kunskaper om bostadsmarknaden i enlighet med målet för verksamhetsgrenen

Uppföljning av utvecklingen på bostadsmarknaden

Boverket har lämnat tre långsiktiga *byggprognoser* under året.

Publikationen *Boverkets indikatorer* har utkommit med tre nummer. En målsättning är att sprida kunskaper som ger överblick inom områden som är av intresse för bostadsförsörjning, planering och bostadsbyggande. Boverket bidrar därmed till framförhållning genom att ge tidiga varningssignaler. Publikationen innehåller analyser och redovisningar av utvecklingen på bostadsmarknaden och av bostadsbyggandet.

Resultatet från den årliga bostadsmarknadsenkäten (BME, dnr 212-3276/2004) publicerades i augusti i rapporten *Bostadsmarknaden år 2005-2006* och belyser kommunernas bedömningar av den lokala bostadsmarknaden. Resultatet har även publicerats på Boverkets webbplats och i tidskriften *Planera Bygga Bo*.

För att stödja och stimulera kommunerna i deras arbete med boendeplanering och förebygga och avhjälpa dåligt fungerande bostadsmarknader har Boverket tagit fram rapporten *Boendeplanering i praktiken - en vägledning till statistik inom området*. Syftet med skriften är att medverka till en större medvetenhet om betydelsen av goda beslutsunderlag och ge en praktisk vägledning till hur man kan arbeta med statistik för att få fram en del av dessa underlag.

Under december månad har fyra seminarier med kommuner och länsstyrelser genomförts för att diskutera ovanstående metod.

Inom regeringsuppdraget avseende bostads- och tätortsområden i behov av

förnyelse har Boverket analyserat förutsättningarna för och behovet av förnyelse för att nå en långsiktigt hållbar utveckling i olika delar av bostadsbebyggelsen.

Den 21 januari besvarades Promemorian om reformerat bostadsbidrag, dnr 2011-4144/2004 till Regeringen.

Boverket har under året arrangerat och medverkat vid flera seminarier och konferenser om bostadsfrågor. Bland annat på Bostadsveckan i Gävle i april.

Utveckling av allmännyttiga bostadsföretag och kooperativ hyresrätt

Med anledning av arbetsbelastning har möjligheten till att följa utvecklingen av de allmännyttiga bolagen och kooperativa hyresrätten begränsats. Dock har vi till viss del kunnat följa förändringarna inom allmännyttan genom de överklagade ärenden som inkommit till Boverket, samt löpande kontakter med Länsstyrelserna som prövar försäljning av allmännyttan. Erfarenheten är att antalet nyinkomna ärenden minskat, samt att de nya som nu kommer in inte är Stockholmsärenden utan från övriga landet, detta kan indikera att försäljningarna i Stockholm begränsats.

Vi har även medverkat i Byggekostnadsforums arbete med framtagandet av handboken *Bygga och bo i kooperativ hyresrätt* och i uppdrag att analysera *orsakerna till differens av kommunernas självkostnad gällande taxor och avgifter i samband med byggande*.

Boendevillkor

För att beskriva och analysera hushållens boendevillkor, boendeutgifter och inkomster efter upplåtelseform och ur ett regionalt perspektiv har register köpts in för vidare bearbetning. En underhandsinformation utifrån bearbetat material lämnades till regeringen i augusti och rapporten beräknas bli klar i början av 2006. Under året har vi deltagit i konferenser och möten och där bl.a. diskuterat indikatorer för att följa ungdomars livssituation.

I juni lämnade Boverket en redovisning till Ungdomsstyrelsen innehållande förslag till indikatorer och utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor avseende målet för bostadspolitiken. I redovisningen framgår

bl.a. att de olika indikatorerna belyser skillnaderna i ungdomars levnadsvillkor. Här tar Boverket upp t.ex. trivsel i bostadsområdet, de ungdomar som har eget rum, om man kan sova ostört, de ungdomar som bor kvar i föräldrahemmet, de som har egen bostad, boendeutfästens andel av den disponibla inkomsten och de kommuner

som har brist på bostäder för ungdomar.

I nedanstående tabell redovisas enkla nyckeltal med utgångspunkt från de identifierade indikatorerna. För en mer ingående redovisning se Boverkets PM *Indikatorer för ungdomars boendevillkor 2005*, dnr 212-392/2006.

<i>Indikator</i>	<i>Procent</i>	<i>År</i>
1. Andel ungdomar 16-25 år som trivs i sitt bostadsområde	54	1998/1999
2. Andel 13-18-åringar som har eget rum	94	2003
3. Andel ungdomar 16-25 år som ej kan sova ostört	13	1998/1999
4. Andel ungdomar 20-25 år som bor kvar i föräldrahemmet	28	2003/2004
5. Andel ungdomar 20-25 år med egen bostad	54	2003
6. Boendeutfästernas andel av 20-25-åringars disponibla inkomster	38	2003
	<i>Antal</i>	
7. Antal kommuner med brist på bostäder för ungdomar 2005	142	2005

Källor: SCB, ULF och HEK, Boverkets Bostadsmarknadsenkät

Integration i boendet

Frågor kring integration/segregation uppmärksammas allt mer. Under året har Boverket i samverkan med Integrationsverket arbetat med att fastställa indikatorer för integration i boendet. Resultaten redovisades i rapporten *Välkommen till bostadsmarknaden! En lägesrapport om integration*, dnr 219-2713/2005 som lämnades till regeringen den 9 augusti. Förutom indikatorerna beskriver rapporten läget på bostadsmarknaden gällande integration, diskriminering samt olika befolkningsgruppers möjligheter att etableras och röra sig på bostadsmarknaden.

Under hösten har arbetet fortsatt genom att följa upp lokala insatser för att främja integration och motarbeta boendesegregation i så kallade "utsatta områden". Både kommunbesök och studier av utvärderingar av större nationella satsningar har gett lärdomar som redovisas i rapporten *En hel stad - Om lokala insatser betydelse för integration i boendet*,

dnr 219-4536/2005. Rapport överlämnades till regeringen den 19 december.

Byggprognoser

Boverket har lämnat tre långsiktiga byggprognoser under året, i februari, maj och september.

Nedan visas den senaste långsiktiga prognosen, från september 2005.

Tabell 14

Prognos för nyproduktion

Antal påbörjade bostäder

År	Småhus	Flerbostadshus	Totalt
2005	11 500	19 500	31 000
2006	12 500	21 000	33 500
2007	13 000	22 000	35 000
2008	12 000	23 000	35 000
2009	12 500	23 500	36 000
2010	13 000	24 000	37 000

Tabell 15
Prognos för ombyggnad av flerbostadshus.

Antal påbörjade bostäder

År	Lägenheter	Därav nettotillskott av lägenheter
2005	28 000	3 000
2006	28 000	2 500
2007	30 000	
2008	32 000	
2009	34 000	
2010	36 000	

Framtida byggbehov av bostäder/Långsiktiga efterfrågeanalyser

Under hösten har arbetet med att göra regionala byggbehovsanalyser inletts. Syftet är att prognostisera det framtida byggbehovet i landets samtliga arbetsmarknadsregioner fram till år 2020. Hösten har ägnats åt modell- och metodarbete samt datauppbyggnad. Beräkningarna och analysen kommer att genomföras under våren 2006.

Prognoser och anslagsberäkningar

Prognoser för bedömning av anslagsutveckling för samtliga stöd, bortsett från räntebidragsanslaget, har lämnats vid fem olika tillfällen; den 20 januari, 8 mars, 3 maj, 2 augusti samt 1 november 2005.

Prognoser för räntebidragsanslaget har, med stöd av särskilda överenskommelser med Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, lämnats den 24 januari, 16 mars, 9 maj, 7 juli, 16 augusti samt den 1 november 2005.

Boverkets kortsiktiga räntebidragsprognoser för anslaget 31:2 för räntebidrag

Boverket har lämnat 17 räntebidragsprognoser vid olika tidpunkter under året till Finansdepartementet, Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, Ekonomistyrningsverket, SCB och Konjunkturinstitutet.

I tabell 16 finns en redovisning över avvikelserna mellan verkets prognoser till Finansdepartementet och de faktiska utbetalningarna under år 2005 och de två

föregående åren. Den totala avvikelserna har varit måttlig och beror främst på att ränteläget varit lägre än de ränteantaganden som legat till grund för prognoserna. Dessutom har nytillskottet, dvs. nytillkomna ärenden, fördelat sig ojämnt över året. Nyttillskottet har varit något större än beräknat och delvis motverkat effekten av det lägre ränteläget.

Tabell 16
Boverkets kortsiktiga räntebidragsprognoser 2003–2005

	Prognos mnkr	Utfall mnkr	Precision procent	Genomsnittlig avvikelse procentenheter
1:a kv 2005	429	370	115,9	-15,7
2:a kv 2005	402	402	100,0	0
3:e kv 2005	404	423	96,0	4,0
4:e kv 2005	399	407	98,0	2,0
Totalt 2005	1 634	1 602	102,0	-2,0
Totalt 2004	1 600	1 572	101,8	-1,8
Totalt 2003	1 380	1 404	98,3	1,7

Nyckeltal för utbetalning av räntebidrag m.m.

Av tabell 17 framgår de huvudsakliga kvantiteterna och beloppen när det gäller bidragssystemet *Bofincs* produktion. Nya *Bofinc* versioner har produktionssatts som innehåller bl.a. det nya stödet till investering i källsorteringsutrymmen och det nya stödet för energieffektivisering m.m. i offentliga lokaler.

Utvecklingsarbetet med den nya plattformen för bidragssystemet *Bofinc* har fortgått under 2005 och testerna av plattformen har påbörjats under slutet av året.

Skälet till byte av plattform är att den nya plattformen ger bättre funktionalitet, effektivare handläggarstöd, ger förvaltningsorganisationen ett effektivt verktyg, ger driftsorganisationen en stabil driftsmiljö och förbereder för en 24-timmars anpassning.” Statistiksystemet *Svanen* har utvecklats och samtliga funktioner i det äldre systemet *Staren* har övertagits av *Svanen*. Datasystemet är stabilt och utbetalningarna har skett i rätt tid.

Förekomst och orsak till felaktigheter vid avisering

Inga försenade utbetalningar har förekommit. Vad gäller de krediteringar som görs på skattekonto har det dock förekommit att krediteringen blivit en månad försenad. Det har hänt i fall då beslut fattats i slutet av månaden men där den efterföljande utbetalnings- och krediteringskörningen ham-

nat på andra sidan månadsskiftet. I dessa fall tillgodoför skatteverket inte Skattekontot förrän en månad senare. Denna negativa effekt kommer att elimineras i kommande beslut genom att länsstyrelserna gjorts uppmärksamma på problemet samt att stödmottagarna informeras. Andra felaktigheter vid aviseringar har inte förekommit.

Tabell 17
Nyckeltal för systemen för administration av bostadsstöd

	2005	2004	2003
Total kostnad, mnkr ¹	15,5	8,6	14,4
Antal aviserade ärenden, tusen	56	56	58
Kostnad per aviserat ärende, kr	156 ²	153	249
Bofinc			
Utbet. belopp, mdkr (varav STEM 0.02)	2,095	2,022	1,942
Antal försenade utbetalningstillfällen	0	0	2
Stabilitet i utbetalning (procent)	100	100	96
Nya rutiner, antal	2 ³	1	3
Versionsförändringar, antal	28 ³	7	63
Antal beslutade ärenden, tusen	16,5	19,8	14,6
Antal ärenden, periodiska bidrag, tusen	13,4	12,5	12

1. Totalkostnaden för bidrags- och statistiksystemen Bofinc resp. Svanen; drifts- och förvaltnings- samt utvecklingskostnader. Kostnaden för det pågående plattformsväxningen, 6,75 miljoner kr under 2005, ligger även i denna kostnad.

2. Denna kostnad har beräknats exklusive kostnaden för plattformsväxningen.

3. Under 2005 har 2 nya stöd produktionsstätt; stöd till investeringar i källsorteringsutrymmen samt stöd till investeringar i energieffektivisering och konvertering till förnybara energikällor i lokaler som används för offentlig verksamhet, OFFROT. Dessutom har 28 förändringar av olika omfattning gjorts.

Verksamhetsgren Internationellt samarbete

Mål

Internationellt samarbete skall främjas genom initiativtagande i det nordiska samarbetsprogrammet för bygg- och bostadssektorn samt initiativtagande och bevakning avseende utvecklingen på bostadsmarknaden på EU-nivå.

Åtterrporteringskrav

1. Boverket skall löpande till regeringen och i årsredovisningen redogöra för arbetet inom det nordiska samarbetsprogrammet för bygg- och bostadssektorn.
2. Boverket skall löpande till regeringen och i årsredovisningen följa och redovisa utvecklingen på bostadsmarknaden inom EU och även bevaka sådana förslag, beslut och avgöranden på EU-nivå som får konsekvenser för den nationella bostadssektorn och bostadspolitiken.

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverkets deltagande i det nordiska samarbetet intensifierades under året. Särskild vikt har lagts vid att sammanföra statistiker med representanter för den bostadspolitiska sakkunskapen. Inom EU-bevakningen har arbetet koncentrerats på att fullfölja Housing statistics och att vara en stabsfunktion till departementet i frågor om hur EU:s lagstiftning påverkar den svenska bostadspolitiken.

Vi anser att målet för verksamhetsgrenen är uppfyllt.

Nordiskt samarbete

Boverket redogör löpande, via telefonkontakt, till regeringen om arbetet inom det nordiska samarbetsprogrammet för bygg- och bostadssektorn.

I januari deltog Boverket i ett nordiskt möte på Husbanken i Oslo om bostads- och byggstatistik samt i oktober det årliga bostadsadministrativa mötet på Island.

Arbetet tillsammans med SCB med att förbättra och utveckla statistiken inom boende och byggande fortgår. En gemensam Nordisk bostads- och statistikkonferens hölls i Örebro den 15-16 september med deltagare från samtliga nordiska länder.

Utvecklingen på bostadsmarknaden inom EU

Boverket har ingått i Council of Urban Representatives för EU-projektet *Restructuring Large-Scale Housing Estates in European Cities: Good Practices and New Visions for Sustainable Neighbourhoods and Cities* i Ljubljana 19-21 maj 2005.

Bevakning av förslag, beslut och avgöranden på EU-nivå med konsekvenser för den nationella bostadssektorn och bostadspolitiken har gjorts löpande under året och kontinuerligt rapporterats/diskuterats med departementet (Bostadsenheten).

Vi har under året även deltagit i det i maj bildade nätverket *EU och boendet* med representanter från SABO, Riksbyggen, HSB m.fl. för bevakandet av aktuella frågor.

Rapporten *Housing Statistics in the European Union 2004*, dnr 2081-3967/2003 som Boverket tillsammans med Ministry for Regional Development of the Czech Republic tagit fram presenterades på bostadsministrarnas möte i Prag den 14-15 mars 2005.

Tabell 18
Boverkets internationella arbete inom Bostadsförsörjning

	Antal kommittéer/ grupper, m.m.			Direkta årsarbeten			Direkta kost- nader, mnkr			Finansiering
	2005	2004	2003	2005	2004	2003	2005	2004	2003	
Arbete inom EU	1	1		1,0	1,5					
Nordiskt arbete	1	1	1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3	
Övrigt internationellt arbete										
Totalt	2	2	1	1,1	1,6	0,2	0,1	0,1	0,3	

Verksamhetsgren Generella stöd till bostadsförsörjning

Mål

Att hållbara bostäder byggs av god kvalitet och till rimliga boendekostnader.

Åtterrporteringskrav

Boverket skall följa och redovisa utvecklingen av god boendekvalitet i bostäder som byggs med statligt stöd.

Sammanfattning måluppfyllelse

De generella stöden till bostadsförsörjningen är så utformade att stöd enbart skall lämnas till projekt som kan klassas som hållbara bostäder av god kvalitet. Till största delen beror detta på att en förutsättning för stöd är att ett projekt uppfyller de grundläggande kraven i plan- och bygglagstiftningen samt de extra krav som ställs om långsiktigt hållbart enligt förordningarna till Hyresinvesteringsbidraget och Investeringsstimulansen.

Bostadsmarknad och bidrag/tillsyn

I kvalitetssäkrande syfte granskar och verifierar Boverkets internrevision den regionala hanteringen av de bostadsadministrativa stöden, samt bedömer länsstyrelsernas interna styrning och kontroll i den delen. Bedömningen innefattar också hur vissa bostadsmarknadsfrågor hanteras. När det gäller sakinnehåll och enhetlighet i bidragsgivningen har inte framkommit annat än att länsstyrelserna i stort följer de bestämmelser och de övriga riktlinjer som finns. Granskningarna visar dock att det i vissa fall förekommer brister och fel i den förvaltningsrättsliga hanteringen. I Internrevisionens årsrapport till styrelsen, dnr 43-460/2006, redovisas

samtliga granskningar och de viktigaste iakttagelserna och de bedömningar som gjorts.

Antalet överklagade ärenden som avser utformningsstandarden har ökat de senaste åren, detta kan ha samband med att byggnationen ökat. Men en annan anledning kan vara att man vill ha in så mycket som möjligt på så liten yta som möjligt. Genom beslut i dessa överklagade ärenden så styrs produktionen upp så att de gällande krav bättre uppfylls.

Under året har verket vid upprepade tillfällen tagit fram underlag till den s.k. Bofigruppens arbete "Bostadsfinansiering" som överlämnades till statsrådet Mona Sahlin (Ds 2005:39) den 8 september 2005.

Handläggningstiden för överklagade ärenden ligger fortsatt på en, totalt sett, god nivå. Den genomsnittliga handläggningstiden ligger kring fyra månader och är alltså något lägre än 2004. Totalt har 912 bidragsrelaterade ärenden expedierats.

Nedan redovisas volymerna för de generella stöd som utbetalats alternativt krediterats under året.

Sammanställning över generellt stöd under 2005

Genom tabellerna 19 och 20 nedan vill Boverket försöka tydliggöra hur mycket stöd som betalats ut, alternativt krediterats

på skattekonto, under 2005. Räntebidrag som utbetalats första gången under tidigare år redovisas därför inte.

Tabell 19**Utbetalning av anslagsfinansierade generella bidrag under 2005**

Län	Nyttillkomna räntebidrag ¹		Övriga bidragsärenden ²	
	Antal ärenden	Utbetalat belopp	Antal ärenden	Utbetalat belopp
Stockholms län	233	58 275 480	581	7 476 169
Uppsala län	49	4 387 962	105	1 218 615
Södermanlands län	32	2 108 747	118	2 448 779
Östergötlands län	55	7 865 357	194	4 221 345
Jönköpings län	32	3 838 299	81	5 049 448
Kronobergs län	27	1 867 041	68	1 238 002
Kalmar län	28	1 281 499	152	1 526 391
Gotlands län	8	357 545	49	428 488
Blekinge län	19	828 925	107	898 282
Skåne län	145	20 444 346	192	3 670 671
Hallands län	22	2 755 556	220	1 860 769
Västra Götalands län	179	30 982 749	478	17 827 579
Värmlands län	29	6 103 642	134	1 657 515
Örebro län	26	3 168 683	124	1 283 617
Västmanlands län	56	5 196 291	121	1 547 141
Dalarnas län	10	570 315	159	1 825 401
Gävleborgs län	14	1 708 485	157	1 748 248
Västernorrlands län	31	2 727 478	82	2 188 265
Jämtlands län	8	510 720	101	1 084 703
Västerbottens län	36	4 742 329	139	1 384 023
Norrbottens län	20	3 975 044	118	1 926 973
Hela riket	1 059	163 696 493	3 480	62 510 424

1. Förordningen (1992:986) om statlig bostadsbyggandssubvention

2. Förordning (1988:372) om bidrag till åtgärder mot radon i egnahem,

Förordningen (2000:287) om statligt bidrag till investeringar i solvärme

Förordning (1997:635) om statligt bidrag till vissa investeringar för att minska elanvändningen i bostäder och vissa lokaler

Förordning (1997:634) om statligt bidrag till investering för ombyggnad och anslutning av eluppvärmda byggnader till fjärrvärme

Förordning (2004:685) om bidrag för installation av hiss m.m. i flerbostadshus

Tabell 20
Kreditering av icke anslagsfinansierade
generella stöd 2005

Källsortering, Off-rot¹

Län	Antal ärenden	Krediterat belopp
Stockholms län	1	100 000
Uppsala län		
Södermanlands län	7	834 880
Östergötlands län	11	446 532
Jönköpings län	7	52 984
Kronobergs län	13	1 542 935
Kalmar län	10	161 894
Gotlands län		
Blekinge län	1	10 376
Skåne län	11	604 090
Hallands län	1	48 684
Västra Götalands län	8	486 566
Värmlands län	2	93 380
Örebro län	2	149 831
Västmanlands län	1	24 000
Dalarnas län	2	196 763
Gävleborgs län	14	148 716
Västernorrlands län	6	218 268
Jämtlands län		
Västerbottens län	22	1 030 523
Norrbottnens län	3	267 247
Hela riket	122	6 417 669

1. Förordning (2005:205) om stöd till investeringar i energi-effektivisering och konvertering till förnybara energikällor i lokaler som används för offentlig verksamhet

Verksamhetsgren Stöd till riktade åtgärder för bostadsförsörjning

Mål

Att hållbara bostäder byggs av god kvalitet till rimliga boendekostnader. En ökad andel nyproduktion av hyresbostäder.

Åtterrporteringskrav

Boverket skall för anslaget 31:11 ap. 1 Investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder i årsredovisningen länsvis redovisa antalet beviljade bidrag, bidragets storlek per lägenhet och antalet lägenheter som de beviljade medlen omfattar. Uppgift om den förväntade hyreskostnaden i de berörda lägenheterna samt produktionskostnaden skall redovisas. Uppgift om antal projekt med miljöplan skall också redovisas.

Sammanfattning måluppfyllelse

De stöd till riktade åtgärder för bostadsförsörjningen som Boverket administrerar har till stor del haft de effekter som eftersträvs. Produktionskostnaderna och hyrorna har, totalt sett, legat på en stabil nivå. En källa till oro är det relativt blygsamma hyresrättsbyggandet i Stockholms län, i vart fall jämfört med riket i övrigt.

Sammanställning över riktat stöd under 2005

Genom tabellerna 21 och 22 nedan vill Boverket försöka tydliggöra hur mycket stöd som betalats ut, alternativt krediterats på skattekonto, under 2005.

Tabell 21
Utbetalning av anslagsfinansierade riktade bidrag 2005

Län	Antal ärenden	Utbetalat belopp
Stockholms län	26	96 018 671
Uppsala län	8	17 720 310
Södermanlands län	6	4 845 814
Östergötlands län	13	11 536 966
Jönköpings län	8	6 198 693
Kronobergs län	13	11 955 587
Kalmar län	12	3 757 170
Gotlands län	2	1 643 400
Blekinge län	5	3 867 858
Skåne län	46	72 898 956
Hallands län	13	11 824 094
Västra Götalands län	44	106 722 569
Värmlands län	2	1 170 000
Örebro län	2	662 419
Västmanlands län	6	3 595 101
Dalarnas län	2	1 706 700
Gävleborgs län		
Västernorrlands län	2	60 000
Jämtlands län		
Västerbottens län	18	38 261 067
Norrbottens län	9	5 502 062
Hela riket	237	399 947 437

Investeringsbidraget för anordnande av hyresbostäder

Investeringsbidraget för anordnande av hyresbostäder, vars anslag uppgår till totalt 2,5 mdr kr, finns det fortfarande ett stort intresse för. Den ram om knappt 1,45 mdr kr som får disponeras av riket utanför Stockholms län kommer med stor sannolikhet att gå åt under 2006. I Stockholms län är frågan om det mycket ambitiösa programmet för byggstarter under 2006 kommer att kunna genomföras. Vid årsskiftet återstod fortfarande ca 70 procent av den särskilda ramen för Stockholms län.

Tabell 22
Kreditering av icke anslagsfinansierade riktade stöd 2005

Län	Antal ärenden	Krediterat belopp
Stockholms län	22	63 257 758
Uppsala län	7	11 014 437
Södermanlands län	3	1 915 276
Östergötlands län	11	12 820 947
Jönköpings län	5	2 400 471
Kronobergs län	11	20 910 598
Kalmar län	10	7 533 531
Gotlands län	2	4 330 200
Blekinge län	1	53 207
Skåne län	45	114 632 399
Hallands län	13	13 932 294
Västra Götalands län	31	67 044 470
Värmlands län	3	10 398 450
Örebro län	3	5 349 526
Västmanlands län	6	6 995 361
Dalarnas län	1	644 400
Gävleborgs län		
Västernorrlands län		
Jämtlands län		
Västerbottens län	10	22 627 604
Norrbottens län	9	7 321 850
Hela riket	193	373 182 779

Av nybyggnadsärendena hade drygt 85 procent miljöplan medan andelen av ombyggnadsärenden med miljöplan var drygt 80 procent. Eftersom reglerna kring miljöplan infördes med regelförändringarna den 15 augusti 2003 gällde andelen för nybyggnad endast för ärenden som fått stöd enligt de nya reglerna.

I tabellerna 23 och 24 redovisas läget för bidraget per den 31 december 2005 uppdelat på ny- respektive ombyggnad.

Tabell 23**Investeringsbidraget för anordnande av hyresbostäder; nybyggnad**

Från den 1 juli 2001 till 31 den december 2005

Län	Antal ärenden	Antal lägenheter	Beviljat belopp	Utbetalat belopp	Medelhyra per m ² och år	Bidrag per lägenhet	¹ Prod.kost per m ² lgh area 1
Stockholms län	77	3 424	337 190 750	196 052 350	1 209	98 479	19 004
Uppsala län	27	1 159	110 409 420	58 586 100	1 310	95 263	18 748
Södermanlands län	18	512	35 952 740	15 631 140	1 105	70 220	16 928
Östergötlands län	23	723	49 977 330	45 510 390	1 045	69 125	15 375
Jönköpings län	30	954	54 684 450	29 563 290	1 043	57 321	14 930
Kronobergs län	28	664	35 333 250	21 113 790	1 010	53 213	14 675
Kalmar län	19	266	16 772 670	11 578 710	967	63 055	14 957
Gotlands län	4	77	2 942 280	2 093 400	999	38 211	15 659
Blekinge län	11	163	8 785 590	6 790 110	913	53 899	12 562
Skåne län	147	4 710	319 879 320	155 808 900	1 050	67 915	17 619
Hallands län	42	1 014	60 101 380	27 909 580	1 008	59 272	14 878
Västra Götalands län	112	2 890	246 622 280	200 063 180	1 086	85 336	16 539
Värmlands län	21	562	35 831 580	12 010 860	962	63 757	15 254
Örebro län	16	474	36 359 730	9 352 950	1 017	76 708	17 711
Västmanlands län	16	515	38 190 000	29 664 000	1 055	74 155	16 200
Dalarnas län	7	122	7 870 080	4 814 400	925	64 509	15 732
Gävleborgs län	1	36	3 240 000	3 240 000	1 025	90 000	13 165
Västernorrlands län	2	94	4 344 780		1 200	46 221	16 361
Jämtlands län	7	106	5 606 760	1 620 000	1 003	52 894	15 443
Västerbottens län	23	1 366	62 306 267	39 498 647	1 140	45 612	14 477
Norrbottnens län	6	89	5 072 280	4 532 280	961	56 992	13 741
Hela riket	637	19 920	1 477 472 937	875 434 077	1 049	65 817	15 712

1. Gäller endast för ärenden som fått beslut enligt reglerna som gällt fr.o.m. 2003-08-15

	2002	2003	2004	2005	Totalt
Belopp	43 942 000	210 054 480	287 052 260	334 385 337	875 434 077

Tabell 24
Investeringsbidraget för anordnande av hyresbostäder; ombyggnad

Från den 1 juli 2001 till 31 den december 2005

Län	Antal ärenden	Antal lägenheter	Beviljat belopp	Utbetalat belopp	Medelhyra per m ² och år	Bidrag per lägenhet	Prod.kost per m ² lgh area
Stockholms län	21	128	8 652 533	4 295 743	1 100	67 598	14 418
Uppsala län	6	28	1 835 346	1 057 160	977	65 548	11 932
Södermanlands län	10	114	6 160 600	2 648 434	895	54 040	10 093
Östergötlands län	12	93	3 757 486	1 337 626	1 103	40 403	14 579
Jönköpings län	13	98	4 120 432	2 262 831	932	42 045	10 425
Kronobergs län	16	127	8 158 570	5 403 797	950	64 241	13 389
Kalmar län	8	56	1 632 450	766 830	1 019	29 151	10 087
Gotlands län							
Blekinge län	7	62	2 670 705	1 458 750	855	43 076	9 380
Skåne län	23	210	10 975 072	5 133 296	1 009	52 262	12 349
Hallands län	7	27	1 107 878	263 474	1 066	41 033	11 340
Västra Götalands län	28	189	10 771 093	5 186 788	1 005	56 990	12 421
Värmlands län	5	118	7 339 926	541 291	870	62 203	7 997
Örebro län	10	74	4 170 474	805 363	977	56 358	9 545
Västmanlands län	7	89	813 153	337 101	821	9 137	8 321
Dalarnas län							
Gävleborgs län							
Västernorrlands län	7	32	1 546 251		960	48 320	9 242
Jämtlands län							
Västerbottens län	21	75	2 045 601	1 047 107	1 073	27 275	9 513
Norrbottnens län	6	95	4 818 010	1 869 782	955	50 716	11 642
Hela riket	207	1 615	80 575 580	34 415 373	975	47 670	10 981
Utbetalningsår	2003		2004		2005		Totalt
Belopp	220 320		6 111 159		28 083 894		34 415 373

Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter

Detta stöd är i det närmaste avslutat. Av tabellerna 25 och 26 framgår bl.a. att det endast återstår att betala ut bidrag i några enstaka ärenden. Under 2005 försvann ytterligare fem ärenden från stödet jämfört med 2004. Det rörde sig om projekt som av olika skäl återkallats genom länsstyrelsens beslut.

Tabell 25

Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter; nybyggnad

Från den 1 juli 2000 till 31 december 2005

Län	Antal ärenden	Antal rum	Beviljat bidrag	Utbetalat bidrag	Medelhyra per m ² och år	Bidrag per rum
Stockholms län	19	2 311	91 111 200	87 031 200	1 584	39 425
Uppsala län	7	329	13 145 050	13 145 050	1 225	39 955
Södermanlands län						
Östergötlands län	7	571	17 130 000	17 130 000	1 251	30 000
Jönköpings län						
Kronobergs län	10	1 138	34 140 000	34 140 000	1 234	30 000
Kalmar län	3	105	3 147 150	3 147 150	1 200	29 973
Gotlands län	3	52	1 560 000	1 560 000	1 657	30 000
Blekinge län	1	41	1 230 000	1 230 000	1 525	30 000
Skåne län	8	514	20 560 000	20 560 000	1 260	40 000
Hallands län	3	395	11 850 000	11 850 000	1 061	30 000
Västra Götalands län	13	943	35 260 000	35 260 000	1 497	37 391
Värmlands län	2	87	2 610 000	2 610 000	1 543	30 000
Örebro län	3	178	5 340 000	2 610 000	1 103	30 000
Västmanlands län	5	164	4 920 000	4 920 000	1 298	30 000
Dalarnas län						
Gävleborgs län						
Västernorrlands län						
Jämtlands län						
Västerbottens län	10	499	19 814 250	19 814 250	1 216	39 708
Norrbottens län	2	182	6 500 000	6 500 000	997	35 714
Hela riket	96	7 509	268 317 650	261 507 650	1 359	32 981

Utbetalningsår	2001	2002	2003	2004	2005	Totalt
Belopp	23 065 050	70 447 250	118 275 350	26 860 000	22 860 000	261 507 650

Tabell 26**Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter; ombyggnad**

Från den 1 juli 2000 till 31 december 2005

Län	Antal ärenden	Antal rum	Beviljat bidrag	Utbetalat bidrag	Medelhyra per m ² och år	Bidrag per rum
Stockholms län	15	742	27 222 250	26 782 250	1 266	36 688
Uppsala län	4	276	5 608 204	4 539 300	1 457	20 320
Södermanlands län						
Östergötlands län	3	31	930 000	930 000	1 110	30 000
Jönköpings län	12	303	9 090 000	9 090 000	1 151	30 000
Kronobergs län	3	31	900 600	900 600	886	29 052
Kalmar län	8	94	2 320 050	2 170 050	4 887	24 681
Gotlands län						
Blekinge län	5	125	953 850	953 850	684	7 631
Skåne län	10	746	29 494 500	29 494 500	1 269	39 537
Hallands län	1	4	120 000	120 000		30 000
Västra Götalands län	45	743	25 483 775	25 483 775	1 239	34 298
Värmlands län	1	74	2 197 800	2 197 800	900	29 700
Örebro län	2	28	840 000	840 000	1 115	30 000
Västmanlands län	9	281	8 288 700	8 288 700	1 161	29 497
Dalarnas län	1	1	30 000	30 000	725	30 000
Gävleborgs län	4	250	7 500 102	7 500 102	943	30 000
Västernorrlands län	4	7	190 669	190 669	986	27 238
Jämtlands län						
Västerbottens län	3	13	377 850	377 850	922	29 065
Norrbottnens län	3	69	845 500	845 500	649	12 254
Hela riket	133	3774	122 393 850	120 734 946	1 394	27 685
Utbetalningsår	2001	2002	2003	2004	2005	Totalt
Belopp	25 879 052	27 261	47 707 469	18 283 900	1 602 775	120 734 946

Investeringsstimulans för byggande av studentbostäder

Stöd till byggande av studentbostäder lämnas sedan 2003 genom förordningen (2003:506) om investeringsstimulans för byggande av mindre hyresbostäder och studentbostäder. Inledningsvis blev många ärenden, som tidigare var berättigade till investeringsbidrag, överförda till investeringsstimulansen. Även om vissa högskolorter, d.v.s. jämfört med investeringsbidraget för studentbostäder, inte längre före-

kommer bland stödärendena fattas det trots allt nya beslut om stöd. Boverket antog att stödet skulle föra en tynande tillvaro i skuggan av stöden till "vanliga hyresrätter" som dessutom erhåller investeringsbidrag. Detta har dock inte besannats utan under 2005 har 30 ansökningar kommit in och stöd har beviljats för 1 870 lägenheter. I tabell 27 och 28 nedan redovisas bl.a. stödets fördelning över riket.

Tabell 27

Investeringsstimulans för byggande av studentbostäder

Från den 1 januari 2003 till den 31 december 2005

Län	Antal ärenden	Antal rum	Beviljat stöd	Krediterat stöd	Medelhyra per m ² och år	Stöd per lägenhet
Stockholms län	6	866	62 310 524	62 310 524	1 578	71 952
Uppsala län	4	481	41 064 601	422 754	1 076	85 373
Södermanlands län						
Östergötlands län	1	57	2 979 000	2 979 000	1 378	52 263
Jönköpings län	5	116	6 092 474	3 785 850	1 223	52 521
Kronobergs län	4	284	14 548 500	7 724 400	1 253	51 227
Kalmar län						
Gotlands län	1	40	1 596 000		1 684	39 900
Blekinge län						
Skåne län	10	716	44 575 198	22 291 198	1 234	62 256
Hallands län	2	46	2 907 020	1 742 700	1 159	63 196
Västra Götalands län	8	1123	84 508 400	34 680 600	1 483	75 252
Värmlands län	5	371	18 268 500	14 649 300	1 182	49 241
Örebro län	3	226	12 129 043	3 387 043	1 250	53 668
Västmanlands län	2	128	6 769 200	6 769 200	1 180	52 884
Dalarnas län	1	18	1 620 000		900	90 000
Gävleborgs län						
Västernorrlands län						
Jämtlands län						
Västerbottens län						
Norrbottnens län	2	72	3 568 500	3 568 500	958	49 563
Hela riket	54	4544	302 936 960	164 311 069	1 284	60 664

Krediteringsår	2003	2004	2005	Totalt
Krediteringsbelopp	9 059 819	79 056 905	76 194 345	164 311 069

Tabell 28
Investeringsstimulans för byggande av studentbostäder; ombyggnad

Från den 1 januari 2003 till den 31 december 2005

Län	Antal ärenden	Antal rum	Beviljat stöd	Krediterat stöd	Medelhyra per m ² och år	Stöd per lägenhet
Stockholms län	5	144	8 772 805	1 565 796	1 206	60 922
Uppsala län						
Södermanlands län	1	3	227 240		900	75 747
Östergötlands län						
Jönköpings län	3	19	1 150 869	336 519	1 119	60 572
Kronobergs län	3	36	1 766 479	1 135 429	1 154	49 069
Kalmar län	4	53	986 136	460 506	1 065	18 606
Gotlands län						
Blekinge län						
Skåne län	8	749	41 936 387	7 276 108	1 178	55 990
Hallands län	1	4	226 500		1 177	56 625
Västra Götalands län	3	168	13 186 732	13 065 005	1 257	78 492
Värmlands län	1	63	3 008 550	3 008 550	1 250	47 755
Örebro län						
Västmanlands län	2	64	2 896 820	2 896 820	1 098	45 263
Dalarnas län						
Gävleborgs län						
Västernorrlands län						
Jämtlands län						
Västerbottens län						
Norrbottens län	1	9	556 911		900	61 879
Hela riket	32	1312	74 715 429	29 744 733	1 148	55 538
Krediteringsår	2004		2005		Totalt	
Krediteringsbelopp	8 945 004		20 799 729		29 744 733	

Politikområde Miljöpolitik

Mål Politikområde Miljöpolitik

Att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta.

Mål Verksamhetsområde Pådrivande och förebyggande miljöarbete

Att nationellt och internationellt utveckla och tillämpa styrmedel i enlighet med de fem grundläggande miljövärdena samt att påverka attityder och beteenden hos individer och organisationer så att de agerar i enlighet med sitt miljöansvar.

Pådrivande och förebyggande miljöarbete

Verksamhetsgren Miljömålsarbete

Mål

Inom ramen för sitt miljömålsansvar skall kostnadseffektiva åtgärder för att nå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö med tillhörande delmål utvecklas.

Åtterrapporering

Boverket skall i sin redovisning till Miljömålsrådet av kostnadseffektiva åtgärder för att nå miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö göra en beskrivning av de samhällsekonomiska konsekvenserna samt ge förslag på lämpliga styrmedel.

Sammanfattning måluppfyllelse

Boverket arbetar på flera sätt med att bidra till att ta fram kostnadseffektiva åtgärder för att nå en god bebyggd miljö och dess delmål och konsekvensbedömning av dessa åtgärder. Vi har bl.a. studerat fastighetsskatten ur ett miljöperspektiv samt utrett olika styrmedel för energieffektivisering i byggnader.

Vi har också under året fortsatt med arbetet att närmare identifiera frågor i samhällsutvecklingen som påverkar

möjligheterna att nå God bebyggd miljö. Exempel på sådana frågor är utvecklingen av närhet till service och förändringar i trafikarbetet, kunskapsläget om kulturhistoriskt värdefull bebyggelse hos olika aktörer, bullerfrågan och användningen av mark, vatten och andra naturresurser. Detta utgör underlag för det fortsatta arbetet med kostnadseffektiva åtgärder.

Vi anser att våra insatser bidragit till att uppfylla målet för verksamhetsgrenen.

Tabell 29

Resursanvändning inom pådrivande och förebyggande miljöarbete

(årsarbeten, åa, och miljoner kronor, mnkr)

Verksamhetsgren	2005		2004		2003	
	åa	mnkr	åa	mnkr	åa	mnkr
Miljömålsarbete	8,8	9,8	9,0	7,7	11,6	9,5
<i>Totalt, verksamhetsområdet</i>	<i>8,8</i>	<i>9,8</i>	<i>9,0</i>	<i>7,7</i>	<i>11,6</i>	<i>9,5</i>

Overhead ingår med cirka 47 % 2005, 45 % 2004, 50 % 2003.

Kommentar till resursanvändning 2005

Regeringsuppdraget att genomföra en informationskampanj om radon har varit den enskilt största insatsen under året. Under verksamhetsgrenen redovisas också från förvaltningsanslaget utbetalt bidrag med 0,8 mnkr till miljöorganisationer.

Tabell 30

Produktöversikt, antal

	2005	2004	2003
Skrifter	2	2	3

God bebyggd miljö

Arbetet med God bebyggd miljö och dess delmål löper på som planerat. I februari lämnades underlag till Miljömålsrådets årsrapport deFacto 2005 *Miljömålen – för barnens skull*. Arbetet med ett underlag till den fördjupade utvärderingen 2008 inleddes under hösten och beräknas till största delen genomföras under 2006 – med rapportskrivning tidigt 2007.

Boverket har under året haft en expert med i Byggnadsmiljöutredningen, vars uppgift delvis har varit att föreslå nya delmål till God bebyggd miljö.

Boverket presenterade under våren rapporten *Fastighetskatten – en miljöbov?*. Vidare har vi utrett styrmedel inom energiområdet *Piska och morot – Boverkets utredning om styrmedel för energieffektivisering i byggnader*. Vi har också publicerat rapporten *God bebyggd miljö på regionalnivå - Studie av länsstyrelsernas regionalisering av miljö kvalitetsmålet*.

Under året har Boverket samverkat med RUS, länsstyrelsernas samarbetsorgan för miljömålsuppföljning, för att ta fram en miljömålsenkät. Avsikten är att på ett enkelt sätt och med god kvalitet samla in uppgifter som behövs i uppföljningen av miljömålet God bebyggd miljö.

En nationell energigrupp med representanter för olika berörda nationella verk, Sveriges kommuner och landsting samt länsstyrelsernas regionala uppföljningssystem har bildats. Energigruppen ska samordna och vara ett stöd för diskussion om energifrågor som är kopplade till miljö kvalitetsmålen. Under hösten har två möten hållits om den fördjupade utvärderingen och om indikatorer på energiområdet.

Boverket har deltagit i Strålskyddsinstitutets arbete om UV-strålning, samt deltar alltjämt i samordningsgruppen för hälsofrågor i miljömålen (SoS sammankallande).

Boverket har medverkat i SGU:s (Sveriges geologiska undersökning) arbete att ta fram en modell för hur länsstyrelserna kan ta fram underlag för regional materialförsörjning. Arbetet har resulterat i SGU:s skrift *Modell för att ta fram länsstyrelsernas underlag för materialförsörjningsplanering*,

SGU-rapport 2005:20. Boverket och SGU har också skrivit en överenskommelse om det framtida samarbetet och arbetsfördelningen för naturgrusdelmålet.

Under hösten genomförde Boverket och Naturvårdsverket en gemensam workshop i syfte att klargöra vilket ansvar för avfallsdelmålen (delmål 5 fr om 25 nov 2005) som ligger på respektive myndighet. Avtal med Naturvårdsverket om ansvarsfördelning mellan verken i arbetet med underlag till den fördjupade utvärderingen 2008 och för arbetet med avfallsdelmålet i övrigt tas fram och beräknas färdigt våren 2006.

Informationskampanjen om radon är den största insatsen som gjorts under året för att nå delmålet om inomhusmiljön.

Övergripande miljömålsfrågan om Fysisk planering och hushållning med mark och vatten samt byggnader

Arbetet med den övergripande miljömålsfrågan om Fysisk planering och hushållning med mark och vatten samt byggnader löper enligt plan. I februari lämnades underlag till Miljömålsrådets årsrapport deFacto 2005 *Miljömålen – för barnens skull*. Arbetet med ett underlag till den fördjupade utvärderingen 2008 inleddes under hösten och beräknas till största delen genomföras under 2006 – med rapportskrivning tidigt 2007. Underlaget kommer till största delen arbetas in i åtgärdsstrategin om Hushållning med mark, vatten och bebyggd miljö. Miljömålsfrågan utgör där i allt väsentligt strecksatsen om Miljöanpassad fysisk planering och samhällsbyggande samt en hållbar regional planering.

Boverket medverkar i en referensgrupp för arbetet med en aktionsplan för havsstrategin, som Naturvårdsverket ansvarar för. Arbetet fortsätter under första kvartalet 2006 då Naturvårdsverket ska lämna över ett färdigt material till regeringen. Arbetet aktualiserar vem som ska ansvara för den fysiska planeringen i den ekonomiska zonen till havs, kopplingen till kustzonrekommendationen och hur den fysiska planeringen ska utvecklas för att få en närmare koppling till förvaltningen av hav- och kustområdena.

Miljömålsprojekt

Under året har Boverket haft externa medel om 0,8 mnkr från Miljömålsrådet till miljö-målsprojekt. Medlen delas lika mellan miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö och den övergripande miljömålsfrågan om Fysisk planering och hushållning med mark och vatten samt byggnader. Medlen har använts till en förstudie om miljöinformation att föra in ett utvecklat byggnadsregister, sista delen av en kartläggning av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, en fortsättning på radonkartläggningar i samarbete med Statens strålskyddsinstitut och Socialstyrelsen, en metod för att följa fragmenteringen av landskapet samt till slutförandet av ett projekt om plan- och hushållningsindikatorer. Det sistnämnda projektet har även koppling till Bygga-bo-dialogen, där staten, vissa kommuner och företrädare för näringslivet i avtal åtagit sig att arbeta för att utveckla ett hållbart samhällsbyggande.

Kartläggningen av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse är avslutad, medan övriga projekt fortfarande pågår. Därutöver har Boverket fått 0,4 mnkr av Miljömålsrådet för att ta fram ett miljöövervakningsprogram för Fysisk planering och hushållningsfrågor. Arbetet med att ta fram detta program pågår.

Det finns också flera miljömålsprojekt där Boverket har fått medel under tidigare år. Några av dessa har avslutats under 2005. En rapport "Ekologiska byggnader – ur miljö- och hälsoperspektiv" avslutades i slutet av 2005 och planeras att tryckas

under 2006. Det är en uppföljning av hur särskilt miljöinriktat byggande uppfyller miljö kvalitetsmålen. Flera delrapporter om radonkartläggning har redovisats i Statens strålskyddsinstituts regi. Projektet "Utveckling av indikatorer och mätsystem avseende landskapets upplevelsevärden" har pågått sedan 2002. En slutrapport beräknas vara färdig våren 2006.

Byggsektorsansvaret

Arbetet med Byggsektorsansvaret ska enligt miljömålspropositionen 2005 redovisas i en fördjupad utvärdering den 31 december 2006. Arbetet för denna har planerats under 2005 och kommer att genomföras främst under våren 2006.

Folkhälsoarbete

Boverket har bidragit vid skrivandet av vissa avsnitt i den folkhälsopolitiska rapporten (presenterat av Folkhälsoinstitutet september 2005). Boverket har gjort en litteraturstudie om samband mellan hälsa och boende, med fokus på boendesociala frågor. Arbetet har skett i samråd med Folkhälsoinstitutet och presenterades i december 2005.

Boverket har också deltagit i Allergistämman 2005, i Socialstyrelsens workshop om den hälsorelaterade miljöövervakningen samt i ett miljömedicinskt möte i Göteborg. Boverkets insatser i dessa sammanhang gäller främst inomhusmiljö, särskilt vad gäller radon, ventilation, fukt och buller.

Politikområde Kulturpolitik

Mål Politikområde kulturpolitik

Riksdagen har beslutat om följande mål för en nationell kulturpolitik (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129):

- att värna yttrandefriheten och skapa reella förutsättningar för alla att använda den,
- att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande,
- att främja kulturell mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet och därigenom motverka kommersialismens negativa verkningar,
- att ge kulturen förutsättningar att vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft i samhället,
- att bevara och bruka kulturarvet,
- att främja bildningssträvandena samt
- att främja internationellt kulturutbyte och möten mellan olika kulturer inom landet.

Verksamhetsgren Icke-statliga kulturlokaler

Mål

Boverket skall främja tillgången till ändamålsenliga icke statligt ägda och förvaltade kulturlokaler.

Åtterrapporeringskrav

Boverket skall redovisa antal ansökningar och antal projekt, beviljade medel uppdelat på olika verksamheter, som beviljats bidrag från anslaget 28:32 Stöd till icke statliga kulturlokaler.

Tabell 31
Resursanvändning inom området
(årsarbeten, åa, och miljoner kronor, mnkr)

Verksamhetsgren	2005		2004		2003	
	åa	mnkr	åa	mnkr	åa	mnkr
Icke-statliga kulturlokaler	0,6	0,5	0,5	0,4	0,7	0,5
<i>Totalt, verksamhetsområdet</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,7</i>	<i>0,5</i>

Overhead ingår med cirka 47 % 2005, 45 % 2004, 50 % 2003.

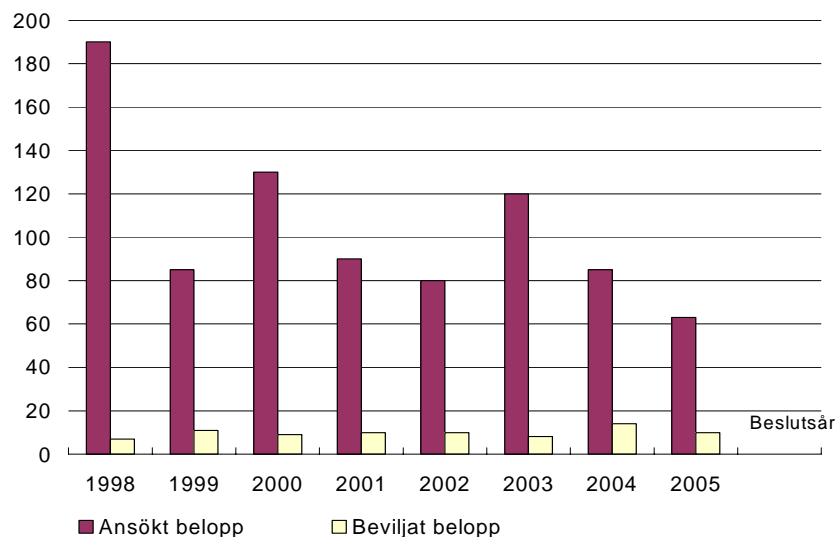
Tabell 32
Produktöversikt, antal

	2005	2004	2003
Information	0	0	0
Beslut om bidrag	35	46	45

Vid årets fördelning har bl.a. projekt som avser förbättring av tillgängligheten prioriterats. Boverkets samlingslokaldellegation har fördelat ca 10 miljoner kronor till vissa icke statliga kulturlokaler. Nästan hälften av pengarna gick till om- och tillbyggnad av Länsmuseet på Gotland. Totalt inkom ansökningar från 35 projekt med ett sammanlagt ansökt bidragsbelopp på drygt 63 miljoner kronor. Tio ansökningar beviljades bidrag varav ett lämnades till länsmuseum, fyra till andra museer, två till teaterlokaler och tre till övriga kulturlokaler.

Ansökt respektive beviljat bidragsbelopp

Miljoner kronor

Politikområde Folkrörelsepolitik

Mål politikområde Folkrörelsepolitik

Målet för folkrörelsepolitiken är att människor skall ha bästa möjliga förutsättningar att bilda och delta i olika typer av folkrörelser och föreningar.

Verksamhetsgren Bidrag till allmänna samlingslokaler

Mål

En god tillgång till bra och ändamålsenliga samlingslokaler för mötesverksamhet och föreningsaktiviteter skall främjas

Åtterrporteringskrav

Boverket skall åiterrapportera användningen av medel inom anslaget 30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler. Boverket skall redovisa den geografiska fördelningen av antalet beviljade bidrag samt totalt bidragsbelopp till allmänna samlingslokaler fördelade på köp, ny- och ombyggnad samt standardhöjande reparationer och handikappanpassning. Därtill skall Boverket redovisa hur stödet till samlingslokalorganisationerna har fördelats.

Tabell 33

Resursanvändning inom området

(årsarbeten, åa, och miljoner kronor, mnkr)

Verksamhetsgren	2005		2004		2003	
	åa	mnkr	åa	mnkr	åa	mnkr
Bidrag till allmänna samlingslokaler	1,9	1,6	1,8	1,5	2,0	1,7
<i>Totalt, verksamhetsområdet</i>	<i>1,9</i>	<i>1,6</i>	<i>1,8</i>	<i>1,5</i>	<i>2,0</i>	<i>1,7</i>

Overhead ingår med cirka 47 % 2005, 45 % 2004, 50 % 2003.

Tabell 34

Produktöversikt, antal

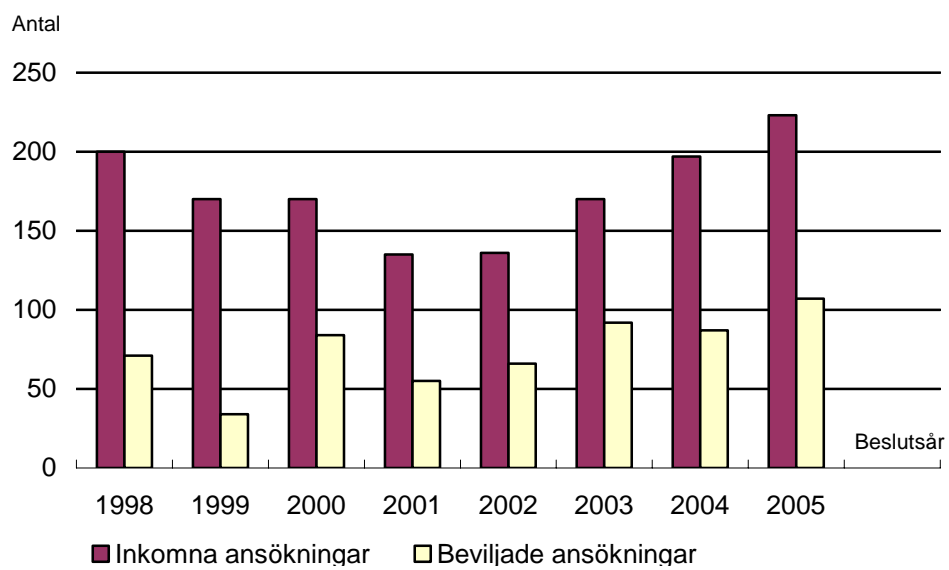
	2005	2004	2003
Information	0	0	0
Beslut om bidrag	223	197	170

Vid årets fördelning har bl.a. projekt som syftar till att förbättra tillgängligheten prioriterats, cirka en tredjedel av antalet beviljade projekt avser den typen av åtgärder. Vi kan vidare konstatera en ökning av antalet ansökningar för byte till mer energisnåla uppvärmningssystem för lokalen vilket gör att driftkostnaden kan hållas nere.

Boverkets samlingslokaldelegation fördelade hela årets bidragspott på 23,5 miljoner kronor till allmänna samlingslokaler. Totalt inkom 223 ansökningar som tillsammans ansökt om ca 79 miljoner kronor i bidrag. Närmare hälften, 107 ansökningar, beviljades bidrag. Av dessa avsåg 34 projekt handikappanpassning med ett sammanlagt beviljat bidragsbelopp om 3,3 miljoner kronor, medan 73 projekt avsåg köp, ny- och ombyggnad samt standardhöjande reparationer med ett

sammanlagt bidragsbelopp om 20,2 miljoner kronor. Alla län utom Västmanland fick bidrag till minst ett projekt vardera. Flest projekt, tjugo stycken, fanns inom Västra Götalands län, därefter kom Värmlands och Dalarnas län med 14 projekt vardera.

Under året har de tre riksorganisationerna för allmänna samlingslokaler bedrivit informationsinsatser och utredningsarbete som avser ungdomars nyttjande av samlingslokaler. För detta arbete har Ungdomsstyrelsen fördelat totalt 4 miljoner kronor varav 1 087 992 kronor till Bygdegårdarnas Riksförbund, 1 795 782 kronor till Riksorganisationen Folkets hus och parker, 786 226 kronor till Riksföreningen Våra Gårdar och 330 000 kronor till SAMSAM – Samlingslokalorganisationernas Samarbetskommitté.

Inkomna respektive beviljade ansökningar

Politikområde Energipolitik

Mål Politikområde Energipolitik

Den svenska energipolitikens mål är att på kort och lång sikt trygga tillgången på el och annan energi på med omvärlden konkurrenskraftiga villkor. Energipolitiken skall skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ inverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt uthålligt samhälle. Härigenom främjas en god ekonomisk och social utveckling i hela Sverige.

Energipolitiken skall bidra till ett breddat energi-, miljö- och klimatsamarbete i Östersjöregionen.

Övriga relevanta mål för energipolitiken framgår av riksdagens beslut i juni 2002 (prop. 2001/02:143, bet. 2001/02:NU17, rskr. 2001/02:317).

Mål Verksamhetsområde Politik för ett uthålligt energisystem

Målet är att energin skall användas så effektivt som möjligt med hänsyn tagen till alla resurstillgångar. Stränga krav skall ställas på säkerhet, och omsorg om hälsa och miljö vid användning och utveckling av all energiteknik.

Målen för satsningen på forskning, utveckling och demonstration av ny energiteknik är

- att bygga upp sådan vetenskaplig och teknisk kunskap och kompetens inom universiteten, högskolorna, instituten, myndigheterna och i näringslivet som behövs för att genom tillämpning av ny teknik och nya tjänster möjliggöra en omställning till ett långsiktigt hållbart energisystem i Sverige, samt
- att utveckla teknik och tjänster som genom svenskt näringsliv kan kommersialiseras och därmed bidra till energisystemets omställning och utveckling såväl i Sverige som på andra marknader.

Politik för ett uthålligt energisystem

Verksamhetsgren Energipolitiska åtgärder på kort sikt

Mål

Boverket skall allmänt främja en god hushållning med energi i bebyggelsen och särskilt verka för minskad användning av el för uppvärmning av bostäder och vissa lokaler. Boverket skall främja användningen av solvärmeteknik för uppvärmning av bostäder och vissa lokaler, samt att främja utvecklingen av mer kostnadseffektiv solvärmeteknik.

Åtterrporteringskrav

1. Boverket skall rapportera vilka aktiviteter som utförts under året i relation till målet och därvid i tillämpliga delar redovisa enligt vad som anges i avsnitt 6.3 i Plan för uppföljning och utvärdering av 1997 års energipolitiska program (Ds 2000:14).

2. Boverket skall redovisa vilka aktiviteter som utförts inom ramen för Boverkets uppgifter enligt den kommande förordningen om stöd till investeringar i energieffektivisering och konvertering till förnybara energikällor. Boverket skall vidare redovisa:

- antalet ansökningar, sökta belopp, totala administrativa kostnader och beslutade belopp,
- beräknad sysselsättningseffekt i antalet arbetstimmar för stödberättigade åtgärder,
- andel av total kostnad för åtgärderna som finansierats av stödet.

Boverket skall även utvärdera effektiviteten av stödet.

3. Boverket skall i samråd med Energimyndigheten ta fram en plan för uppföljning och utvärdering av stödet enligt den kommande förordningen om investeringar i energieffektivisering och konvertering till förnybara energikällor. Planen skall redovisas till regeringen senast den 15 juni 2005.

4. Boverket skall i samråd med Energimyndigheten och Utredningen om byggnaders energiprestanda (N 2003:12) utföra förberedelsearbete avseende genomförandet av EG-direktivet 2002/91/EG om byggnaders energiprestanda med utgångspunkt i förslagen i SOU 2004:109. Boverket skall fortlöpande hålla regeringen underrättad om förberedelsearbetets fortskridande.

Tabell 35

Resursanvändning inom politik för ett uthålligt energisystem

(årsarbeten, åa, och miljoner kronor, mnkr)

Verksamhetsgren	2005		2004		2003	
	åa	mnkr	åa	mnkr	åa	mnkr
Energipolitiska åtgärder på kort sikt	5,0	13,5	2,0	1,6	4,2	3,3
<i>Totalt, verksamhetsområdet</i>	<i>5,0</i>	<i>13,5</i>	<i>2,0</i>	<i>1,6</i>	<i>4,2</i>	<i>3,3</i>

Overhead ingår med cirka 47 % 2005, 45 % 2004, 50 % 2003.

Kommentar till resursanvändning 2005

Regeringsuppdragen energieffektivisering i byggnader och direktivet om byggnaders energiprestanda svarar för den stora ökningen av årsarbetskrafter och kostnader.

Tabell 36
Produktöversikt, antal

	2005	2004	2003
Nya eller ändrade föreskrifter	1	1	1
Ärendehandläggning, antal expedierade	40	135	264
Utbildning för länsstyrelserna	2	0	0
Regeringsuppdrag	1		
Information	0	0	0

Avser enbart bidragshantering.

Allmänt om stöden för energieffektivisering

Boverket arbetar kontinuerligt med löpande ärendehantering, information, utveckling och utvärdering och lämnar månadsrapporter till regeringen.

Beträffande stöd till investeringar i energieffektivisering och konvertering till förnybara energikällor har verket tagit fram föreskrifter, blanketter och informationsmaterial inför ikraftträdandet den 15 maj 2005. Beslut om föreskrifter togs den 2 maj 2005. Boverket lämnar även månadsvis statistik till regeringen.

En plan för uppföljning av utvärdering av stödet har redovisats till regeringen den 15 juni 2005.

Bidrag till konvertering till individuell bränsleeldning

Bidrag till konvertering från elvärme till individuell bränsleeldning infördes första gången 1998. Bidraget stoppades den 20 april 1999 men återinfördes den 1 juni 2001. För småhus blev det då också möjligt att delkonvertera med värmepump eller pellets-kamin.

Antalet lägenheter och lokaler i vilka konvertering de facto genomförts under bidragsperioden framgår av tabell 37 nedan. I tabellen redovisas även antalet inkomna ansökningar respektive antal beslut fram till och med den 31 december 2005.

Som framgår av tabellen har totalt 39 979 ansökningar kommit in t.o.m. den 31 december 2005 fördelade på 39 468 småhus, 275 för flerbostadshus samt 236 för lokaler.

Antalet beviljade ärenden uppgår till 27 605 stycken. Antalet lägenheter i de beviljade ärendena är 28 514 stycken. Det totalt beviljade beloppet uppgår till 351 miljoner kronor varav 336 miljoner kronor har utbetalats.

I december 2002 beslutade regeringen att förordningen för konverteringsbidraget upphör att gälla och att sista dag för ansökan är den 31 januari 2003.

Ansökningar som kommit in efter den 20 april 1999 har beviljats bidrag enligt de nya regler som gäller från den 1 juni 2001 då konverteringsbidraget återinfördes. De nya reglerna medger delkonvertering av småhus med värmepump eller pellets-kamin vilket har ökat intresset för bidraget. Av ansökningarna kom ca 7 700 stycken in före den 20 april 1999 och resterande ca 32 300 stycken därefter.

Stödet är under avveckling och de ärenden som beviljats respektive utbetalats under året är marginella. En utvärdering skulle, i jämfört med föregående årsredovisning, inte visa på några påtagliga skillnader; varför Boverket hänvisar till denna.

Tabell 37
Konvertering. Antal inkomna, beviljade och återkallade/
avskrivna ärenden samt utbetalade belopp från bidrags
starten t.o.m. den 31 december 2005

	Antal ärenden	Antal lägen- heter	Tkr
Inkomna			
Småhus	39 468		
Flerbostadshus	275		
Lokaler	236		
Totalt	*39 979		
Återkallade/avskrivna			
Småhus	10 472		
Flerbostadshus	124		
Lokaler	104		
Totalt	10 700		
Beviljade			
Småhus	27 372	27 446	333 629
Flerbostadshus	128	1 068	12 496
Lokaler	105		4 794
Totalt	27 605	28 514	350 919
Utbetalade			
Småhus	26 798	27 504	320 178
Flerbostadshus	116	990	11 578
Lokaler	97		4 335
Totalt	27 011	28 495	336 091

* Av dessa har 7 694 kommit in före den 20 april 1999.

Boverket har betalat ut 883 000 kr till länsstyrelserna i administrativa kostnader för både konverteringsstödet och stödet till solvärme.

Bidrag till solvärme

Bidrag till solvärmeanläggningar i småhus, flerbostadshus och vissa lokaler infördes den 1 juni 2000. Bidraget är produktionsbaserat, dvs. bidragets storlek beror på solfångarens årliga energiproduktion. Bidrag utgår med 2,50 kronor per kWh som ett engångsbidrag. Bidraget är dock begränsat uppåt till max 7 500 kronor per

lägenhet i småhus. För flerbostadshus och lokaler begränsas bidraget uppåt till 5 000 kronor per lägenhet och bostadsanknuten lokal, dock max 25 procent av investeringskostnaden.

I nedanstående tabell redovisas antalet inkomna ansökningar respektive antal beviljade ärenden fram till och med den 31 december 2005.

Tabell 38
Bidrag för installation av solvärmeanläggning.
Antal inkomna, beviljade och återkallade/avskrivna
ärenden samt utbetalade belopp från bidragsstarten
t.o.m. den 31 december 2005

	Antal ärenden	Antal lägen- heter	Tkr
Inkomna			
Småhus	8 010		
Flerbostadshus	136		
Lokaler	53		
Totalt	8 199		
Återkallade/avskrivna			
Småhus	1 511		
Flerbostadshus	45		
Lokaler	27		
Totalt	1 583		
Beviljade			
Småhus	6 346	6 912	46 081
Flerbostadshus	87	1 781	3 692
Lokaler	23		227
Totalt	6 456	8 693	50 000
Utbetalade			
Småhus	5 923	6 453	42 953
Flerbostadshus	70	1 564	2 971
Lokaler	21		214
Totalt	6 014	8 018	46 138

Som framgår av tabellen har totalt 8 199 ansökningar kommit in t.o.m. den 31 december 2005. Ansökningarna fördelar sig på 8 010 (6 767) småhus, 136 (117) flerbostadshus och 53 (49) lokaler, fjolårets siffror inom parentes.

Antalet beviljade ansökningar uppgår till 6 346 stycken och omfattar 6 912 lägenheter. Det totala beviljade beloppet uppgår till 50 miljoner kronor vilket motsvarar 70 procent av anslagna bidragsmedel. Drygt 46 miljoner kronor har betalats ut.

Boverket kommer att lämna utförligare uppföljning och utvärdering i samband med uppdrag nio i regleringsbrevet för 2006.

Förordningen (2005:205) om stöd till investeringar i energieffektivisering och konvertering till förnybara energikällor i lokaler som används för offentlig verksamhet (Offrot)

Beträffande stöd till investeringar i energieffektivisering och konvertering till förnybara energikällor i lokaler som används för offentlig verksamhet har verket i samarbete med Statens Energimyndighet tagit fram föreskrifter, blanketter och informationsmaterial inför ikraftträdandet den 15 maj 2005. I maj 2005 anordnades, i samarbete med Statens Energimyndighet, en två-dagars utbildning för Länsstyrelsernas och Boverkets handläggare. Förutom Boverkets och Statens Energimyndighets egen personal var ett antal experter inom de olika åtgärdsområdena inbjudna som föreläsare.

När det gäller administrativa kostnader så har totalt 22 602 895 kr förbrukats, varav 16 200 000 kr fördelats på länsstyrelserna. Resterande har av Boverket använts till information och utbildning av Länsstyrelsernas och Boverkets handläggare samt uppgradering och utveckling av Boverkets datasystem för hantering och uppföljning. Även förberedelser för utvärdering har gjorts.

Boverket skall redovisa väsentliga aktiviteter som utförts och uppföljning och utvärdering av effektiviteten av stödet

utifrån den plan som lämnades till regeringen i juni 2005. I redovisningen skall ingå beräknad årlig elproduktion, antal anläggningar och installerad effekt i solcellsystem som beviljats respektive krediterats stöd samt en översikt av vilka slag av solcellsystem som installerats.

I tabell 39 nedan redovisas; Antalet ansökningar, sökta belopp, beslutade belopp, beräknad sysselsättningseffekt i antalet arbetstimmar för stödberättigade åtgärder, andel av total kostnad för åtgärderna som finansierats av stödet.

Tabell 39
Stöd till investeringar i energieffektivisering och konvertering till förnybara energikällor i lokaler som används för offentlig verksamhet (Offrot)

Antal inkomna ansökningar	2 582
Sökt belopp	586 543 205
Beslutade belopp	399 007 698
Antal arbetstimmar totalt	1 404 737
Varav antal externa arbetstimmar	1 131 160
Andel av total kostnad som finansierats av stödet	35 %

En plan för uppföljning och utvärdering har tagits fram i samråd med Statens Energimyndighet och överlämnades till regeringen den 14 juni 2005. Dnr 1399-2133/2005. Där framgår det att effekterna av stödet kan utvärderas tidigast under slutet av 2007 och under 2008.

Övriga åtgärder m.m.

För att möta förslaget från *Utredningen om byggnaders energiprestanda* har ett Energiråd inrättats vid Boverket. Boverket har deltagit vid samordningsmöten med utredningen, Energimyndigheten och departement samt avgivit remissvar på utredningens förslag. Förberedelser har även gjorts för ett registersystem som kan ta

hand om kommande energideklarationer.

Boverket har även deltagit i två möten med Concerted Action i Rom respektive Bratislava. Vidare ha verket byggt upp samarbeten med marknadens aktörer (bl.a. Kretsloppsrådet) om hur direktivet kan implementeras. Med utgångspunkt i hur EG-direktivet påverkar Boverkets verksamhet har ett förslag om organisation, budget och aktiviteter tagits fram.

Boverket har, i samverkan med Statens Energimyndighet och Naturvårdsverket, i september 2005 avlämnat uppdraget att analysera och konkretisera de åtgärdsförslag som rör en ändrad lagstiftning beträffande energieffektivisering i byggnader. dnr 4702-4242/2004.

Övriga mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet 2005

1. Boverket skall i årsredovisningen lämna en sammanfattande redovisning av tillståndet och utvecklingen inom plan-, bygg-, förvaltnings- och bostad/boendeområdet. Redovisningen skall innehålla en beskrivning av Boverkets viktigaste insatser inom verkets ansvarsområden och en bedömning av hur den egna verksamheten bidragit till att uppfylla målet inom området Bostadspolitik.

- Se inledande text avsnitt Sammanfattande redovisning av tillståndet och utvecklingen inom plan-, bygg-, förvaltnings- och boendeområde, sid. 9.

2. Boverket skall biträda regeringskansliet vid Sveriges medverkan i EU:s samarbete om regional utvecklingsplanering (ESDP) internationellt och nationellt.

- Boverket biträder Näringsdepartementet vid behov, i de grupper som departementet arbetar i genom ESPON, Interreg och VASAB-samarbetet.

3. Boverket skall redovisa en sammanställning av pågående och planerade arbeten som Boverket deltar i eller skall delta i inom ramen för EU-kommissionens arbete.

- Redovisas till regeringen i anslutning till årsredovisningen, dnr 429-642/2006.

4. Boverket skall redovisa hur barnperspektivet kommer till uttryck i arbetet med sociala konsekvensanalyser samt i vilken omfattning och i vilka sammanhang sociala konsekvensanalyser som baseras på ett barnperspektiv används. Mot bakgrund av Boverkets deltagande i Barnsäkerhetsdelegationens arbete skall Boverket även redovisa hur barnsäkerhetsarbetet har

utvecklats inom de ansvarsområden som Boverket verkar i.

- Barnperspektivet i sociala konsekvensanalyser. För att få en uppfattning om hur barnperspektivet kommer till uttryck i kommunernas arbete med de kommunala översiktsplanerna (ÖP) har Boverket, i en enkät till landets länsstyrelser, ställt frågan hur kommunerna behandlat barnperspektivet i ÖP-arbetet. Samtliga länsstyrelser har besvarat enkäten. Mot bakgrund av de inkomna svaren kan Boverket konstatera att barnperspektivet – generellt – inte har behandlats i de kommunala översiktsplanerna. Enkätsvaren visar emellertid att det finns några kommuner och länsstyrelser börjat fundera på ett barnperspektiv i samband med den fysiska planeringen.

Utveckling av barnsäkerhetsarbetet inom verkets ansvarsområde. Efter att ett nytt Barnsäkerhetsråd bildat har arbetet tagit fart, bl.a. genom ett flitigt utbyte av information och kunskap med de andra myndighetsrepresentanterna inom SAMS-gruppen. Arbetet med revideringen av avsnitt 8 i BBR, där barnsäkerhetsföreskrifterna ingår, har lett till fördjupade kontakter med myndigheter med närliggande arbetsfält såsom Konsumentverket, Räddningsverket och Elsäkerhetsverket. Det framstår som om mer arbete med faktainsamling och analyser behöver läggas ner ju lägre antal dödsolyckor med barn vi har. De uppenbara farorna är analyserade och åtgärdade. För att komma till nästa nivå och åtgärder kommer förmodligen att krävas noggranna studier. Boverket har under åren undersökt olika metoder att få fram fakta kring barns skadetillfällen för att se om de kan kopplas

till och förebyggas genom en annorlunda utformning av byggnader. Vi har bland annat låtit NCO göra en särskild studie om Olyckor i bostäder. Företeelser, eller risker, som inte finns särskilt nämnda i BBR tenderar att bli förbisedda. Vi ser behov av information kring barnsäkerhetsfrågor och en revidering av handboken Barnsäkerhet i byggnader planeras till efter BBR-revideringen. Boverket har under året spridit information och kunskap om barnsäkerhet bl.a. genom artiklar i dagspress och föreläsningar, exempelvis vid Barnsäkerhetsseminariet på Sandö.

5. Boverket skall utifrån befintliga nyckeltal redovisa utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor avseende målet för bostadspolitiken, vilket motsvarar den tidigare uppföljningen av ungdomspolitikens delmål för ungdomars möjligheter till boende. Uppdraget skall redovisas i årsredovisningen för budgetåret 2005, vilken även skall tillställas Ungdomsstyrelsen.

- Uppdraget tillställdes Ungdomsstyrelsen i juni 2005, dnr 212-392/2006, i övrigt redovisas uppdraget inom området Bostadsförsörjning Boendevillkor sid. 50.

6. Boverket skall redovisa faktiska utfall under året och utgiftsprognoser för åren 2005–2008 i Hermes, för samtliga anslag som myndigheten disponerar, vid nedanstående prognostillfällen. Prognosen skall kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statsbudgeten. De antaganden som ligger till grund för prognosen skall redovisas. Prognosen skall även, för anslagspost som enligt statsbudgeten för 2005 uppgår till minst 200 mnkr, månadsfördelas för innevarande år så att jämförelser kan göras med faktiskt utfall.

Utgiftsprognoser lämnas senast:

- den 20 januari,
- den 8 mars,
- den 3 maj,
- den 2 augusti,
- den 1 november.

- Prognoser har lämnats enligt tidplan.

7. Boverket skall arbeta i enlighet med de förslag till etappmål som Boverket redovisat (M2004/4098/Kb) inom ramen för sitt sektorsansvar för handikappolitiken. Verket skall redovisa de insatser som genomförts inom ramen för detta arbete under 2005.

- Boverket hänvisar till den sammanställning som, efter särskild begäran från Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, lämnades den 9 januari 2006, dnr 429-63/2006.

8. Boverket skall redovisa vilka aktiviteter som utförts inom ramen för Boverkets uppgifter enligt den kommande förordningen om stöd till investeringar i källsorteringsutrymmen. Boverket skall vidare redovisa:

- antalet ansökningar, sökta belopp, totala administrativa kostnader och beslutade belopp,
- andel av total kostnad för åtgärderna som finansierats av stödet,
- antalet hushåll med förbättrade källsorteringsmöjligheter inklusive fördelning på olika avfallsfraktioner,
- beräknad sysselsättningseffekt i antalet arbetstimmar för stödberättigade åtgärder.

Boverket skall även ta fram en plan för uppföljning och utvärdering av stödet. Planen ska redovisas till regeringen senast den 15 juni 2005.

- Verket har löpande tagit fram föreskrifter, blanketter och informationsmaterial. Information till Länsstyrelserna har lämnats. Vissa länsstyrelser har i sin tur gjort ansträngningar för att marknadsföra stödet genom bl.a. utskick av informationskrift m.m. Samtidigt gick dock Fastighetsägarföreningen ut med information om att man som fastighetsägare inte skulle lockas av stödet till källsortering eftersom det inte är klarlagt vems ansvar det är att ta hand om avfallet. Intresset för stödet är mycket lågt. En plan för uppföljning av utvärdering av stöder har redovisats till regeringen den 14 juni 2005, dnr 1399-2132/2005.

Boverkets uppgifter enligt förordningen om stöd till investeringar i källsorteringsutrymmen

Antal inkomna ansökningar	228
Sökt belopp	19 912 805
Totala administrativa kostnader	109 600
Beslutade belopp	11 971 523
Total kostnad som finansierats av stödet	21 %
Antal hushåll med förbättrade källsorterings möjligheter	12 623
Antal arbetstimmar totalt	70 609

9. Som ett tillägg till tidigare lämnade uppdrag skall Byggekostnadsforum utveckla ett samarbetsprojekt med länderna i regionen den nordliga dimensionen för att sprida kunskaper och erfarenheter om bostadsbyggande i enlighet med den antagna handlingsplanen "An action plan for increased exchange in the building sector between countries in the Northern Dimension region".

- Ingår i tidigare lämnat uppdrag till BKF.

10. Boverket skall redovisa insatser under 2005 av Rådet för hållbar utveckling och dess kansli Forum för hållbar utveckling samt redovisa hur medlen under anslaget 31:1 Boverket, anslagsposten 9 Forum för hållbar utveckling har använts.

- Under 2005 har verksamheten vid Hållbarhetsrådet, tidigare Statens institut för ekologisk hållbarhet, placerat i Umeå, successivt byggts upp. En viktig del av arbetet under 2005 har varit att integrera personal och administration i Boverket och ömsesidigt informera om uppdrag och verksamhet. Parallellt med detta har arbetet med att både administrativt och verksamhetsmässigt avveckla den gamla

myndigheten, IEH, pågått. Under året har Hållbarhetsrådet deltagit i och arrangerat seminarier, konferenser, nätverksmöten, studiebesök etc. med särskilt fokus på de ekonomiska och sociala aspekterna av hållbar utveckling. Besök på och samtal med olika organisationer för att presentera uppdrag och diskutera möjligheter till samverkan har genomförts. En enkätundersökning genomfördes under våren via vår webbplats om trender, framtidsbilder, möjligheter och hot för hållbar utveckling. Under november arrangerades tillsammans med bland andra Västerås stad, Västmanlands län, Regeringskansliet samt Sveriges kommuner och landsting Envisions i Västerås. Efter att regeringen i maj utsett ledamöterna till Rådet för hållbar utveckling har arbetet med att arbeta fram en verksamhetsplan och verksamhetsstrategi pågått. Detta arbete redovisades till regering i oktober 2005. Målsättningen är att skapa möten och nätverk samt driva omvärldsanalys och debatt för en hållbar samhällsutveckling. Målgrupperna är framför allt ledare och nyckelpersoner inom forskning, ideella organisationer, kommuner, media, näringsliv, regioner och staten.

Regeringsuppdrag

Uppdrag enligt 2005 års regleringsbrev

Uppdrag 1

Boverket skall genom rådet för hållbar utveckling lämna förslag på hur verksamheten vid Forum för hållbar utveckling bör bedrivas, samt vilka aktörer som forumet bör samverka med inom ramen för de fyra framtidsfrågorna enligt regeringens skrivelse En svensk strategi för hållbar utveckling - ekonomisk, social och miljömässig (skr. 2003/04:129). De fyra framtidsfrågorna är Miljödriven tillväxt och välfärd, En god hälsa - framtidens viktigaste resurs, En samlad politik för hållbart samhällsbyggande samt Barn- och ungdomspolitik för ett åldrande samhälle. Det demografiska perspektivet är centralt. Av redovisningen skall särskilt framgå vilka åtgärder som avses vidtas under perioden 2005–2006 samt en tidsplan för detta. Uppdraget skall redovisas till regeringen senast den 30 juni 2005.

- Uppdraget har redovisats i Hållbarhetsrådets, Verksamhetsstrategi och Verksamhetsplan som överlämnats till regeringen den 27 oktober 2005. Då regeringens förordnande av ledamöter till Rådet för hållbar utveckling blev klart först den 4 maj flyttades datum för redovisning av uppdraget fram till slutet av oktober.

Uppdrag 2

Regeringen har under 2004 uppdragit åt Boverket att genomföra ett kompetensutvecklingsprogram för bygg- och fastighetssektorn som ett led i regeringens åtagande i pilotprojektet Bygga-Bo-dialogen. För att ytterligare intensifiera arbetet med hållbar utveckling och för att uppnå miljökvalitetsmålet får Boverket i uppdrag att även särskilt utveckla och genomföra miljöutbildningar för byggnadsarbetare.

Genomförandet av uppdraget med angivande av använda medel, genomförda aktiviteter och måluppfyllelse skall rapporteras till regeringen senast den 31 december 2005.

- Miljöutbildningarna för byggnadsarbetare, även benämnd Bygga-bo-utbildning, har påbörjats under 2005. Utbildningen genomförs i två steg, första steget ska se till att ett antal Bygga-bo-utbildare genomgår en 2-dagars utbildning, i det andra steget ska Bygga-bo-utbildarna sprida budskapen vidare på sina egna arbetsplatser och organisationer. Utbildningen bedrivs som en aktiv dialog med kursmaterial särskilt framtaget för Bygga-bo-utbildningen och där miljöfrågor har integrerats med de prioriterade teman dvs. en sund inomhusmiljö, effektiv energianvändning och effektiv resursanvändning. Hittills har Bygga-bo-utbildningen genomförts vid sju tillfällen och drygt 105 Bygga-bo-utbildare har genomgått utbildningen. Utbildnings-satsningen som även kommer att tillhandahållas under 2006 behöver pågå en längre period för att kunna uppnå avsedd effekt och för att kunna utvärderas på ett meningsfullt sätt. Av det särskilda anslaget på 4 mnkr har 3,6 mnkr förbrukats. En mera utförlig beskrivning av utbildnings-satsningen finns att tillgå i Boverkets årliga rapport om Bygga-bo-dialogen som överlämnades till regeringen i november 2005.

Uppdrag 3

Regeringen avser att i en skrivelse till riksdagen i januari 2006 redogöra för arbetet med implementeringen av den nationella handlingsplanen för handikappolitiken (1999/2000:79). Regeringen behöver underlag för denna redogörelse. Boverket skall, inom ramen för sitt sektorsansvar för handikappolitiken, genomföra en omvärldsanalys i syfte att belysa de processer

inom samhällssektorn som påverkar möjligheterna att uppnå de handikappolitiska målen. Uppdraget skall redovisas till regeringen senast den 15 september 2005.

- Underlag för arbete med implementeringen av den nationella handlingsplanen redovisades till regeringen den 1 september 2005 i rapporten *När vi de handikappolitiska målen?* Boverkets omvärldsanalys, dnr 211-3129/2005

Boverket skall även göra en uppföljning av föreskrifterna om enkelt avhjälpna hinder. Uppdraget skall redovisas till regeringen senast den 15 september 2005.

- Uppdraget redovisades till regeringen den 15 september, dnr 1129-2252/2005. Rapporten visar att lagstiftningen och föreskrifterna underlättar och påskyndar anpassningen av miljön för de grupper som är berörda. Uppföljningen, och även sammanställningen av årets "länsstyrelseuppdrag", visade dock att regeringens mål att alla enkelt avhjälpna hinder ska vara undanröjda senast vid utgången av år 2010 sannolikt inte kommer att uppnås. Med anledning därav har Boverket lämnat ett antal förslag till regeringen om hur arbetet med att undanröja enkelt avhjälpna hinder kan skyndas på. (Dnr 1122-4232/2005).

Uppdrag 4

Boverket skall i samverkan med Ungdomsstyrelsen identifiera eller utforma indikatorer för utvecklingen av ungdomars levnadsvillkor avseende målet för bostadspolitik. Indikatorerna skall, när så är lämpligt, belysa skillnader i ungdomars levnadsvillkor beroende på kön, etnicitet, kulturell eller socioekonomisk bakgrund, ålder, bostadsort, sexuell läggning och eventuella funktionshinder samt möjliggöra internationella jämförelser. Uppdraget skall dels delredovisas med en första kartläggning av vilka områden indikatorerna skall spänna över den 1 juni 2005, dels slutredovisas till regeringen och Ungdomsstyrelsen senast den 1 december 2005.

- Uppdraget delredovisades till Ungdomsstyrelsen den 1 juni 2005 och slutredovisats i en promemoria till regeringen 2005-12-01, dnr 212-4322/2005. De

framtagna indikatorerna utgör ett första steg i ett utvecklingsarbete som kommer att fortsätta under de närmaste åren.

Uppdrag 5

Boverket skall göra en sammanställning av länsstyrelsernas arbete med att inom ramen för Hållbar samhällsplanering och byggande belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns villkor i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen. Med utgångspunkt i erfarenheterna från länsstyrelsernas arbete skall Boverket sammanställa en kort skrift som bl.a. innehåller lämpligt utformade checklistor för bedömning av kommunala översiktsplaner och detaljplaner utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Skriften skall syfta till att tjäna som en vägledning för kommunala förtroendemen och planerare och för tjänstemän inom länsstyrelserna. Skriften skall redovisas som en bilaga till årsredovisningen.

- Uppdraget redovisas, enligt överenskommelse, i anslutning till årsredovisningen i en broschyr, dnr 20832-1825/2005.

Uppdrag 7

Boverket skall vidareutveckla metodiken för ortsanalyser. Arbetet med ortsanalyser utgör en grundförutsättning för ett fortsatt arbete med hållbar stadsutveckling och anknyter till pågående arbete med lokala arbetsmarknadsregioner där staden och tätorten ses som funktionell del. I arbetet med detta uppdrag skall Boverket söka samverka med bl.a. Verket för näringslivsutveckling (NUTEK), Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) samt representanter för kommuner, regioner och övriga intressenter från näringsliv och det civila samhället. Uppdraget skall redovisas till regeringen senast den 30 september 2005.

- Uppdraget redovisades till regeringen den 30 september 2005 i rapport *Lär känna din ort*, dnr 20830-1809/2005

Uppdrag 9

Boverket skall svara för återstående del av avvecklingen av Statens institut för ekologisk hållbarhet fr.o.m. den 1 januari 2005.

- Boverket tog över personal, tillgångar och skulder från Statens institut för ekologisk hållbarhet vid ingången av år 2005. Inbetalningar av utestående arbetsgivaravgifter och skatt, momsskuld och anslagssparande med mera har gjorts enligt god redovisningssed. I övrigt har verksamheten, genom Nationellt forum för hållbar utveckling, helt införlivats i Boverkets organisation.

Uppdrag 10

Boverket skall senast den 1 augusti 2005 åiterrapportera till regeringen vilka bidrag som sökts av och beviljats till miljöorganisationer för 2005

- En redovisning lämnades till regeringen den 26 juli 2005, dnr 215-2675/2005.

Här anges för överblickens skull också de uppdrag enligt 2005 års regleringsbrev som ännu inte redovisats.

Uppdrag 6

Boverket skall utvärdera sin verksamhet, inklusive sina föreskrifter, med avseende på konsumentperspektivet. Verket skall även redogöra dels för de åtgärder som verket avser att genomföra och dels ge förslag till andra åtgärder som andra aktörer kan vidta för att ytterligare stärka konsumentperspektivet. Uppdraget skall redovisas senast den 30 juni 2005. Enligt ändring av Rb 2005 förlängs uppdrag till 31 december, 2006.

Uppdrag 8

Boverket skall, efter samråd med Fiskeriverket, tillsammans med berörda myndigheter utarbeta och redovisa nya riktlinjer för kommunernas vattenplanering. Syftet med uppdraget är att kommunerna i sin vattenplanering, utifrån de nya riktlinjerna, skall lokalisera de vatten som är lämpliga för fiskodling. Riktlinjerna skall redovisas till Regeringskansliet, Jordbruksdepartementet, senast den 1 mars 2006.

Uppdrag där Boverket enligt Rb 2005 är samverkanspart

1. Boverket skall på anmodan medverka i den översyn som pågår inom Regeringskansliet av statens stöd till bostadsbyggandet och kapitalförsörjningen till bostadssektorn. Översynen skall slutredovisas senast den 30 april 2005.

- Verket har bidragit med underlag vid förfrågan.

2. Boverket skall på anmodan bistå den nationella bostadssamordnaren, vars uppgift är att under en treårsperiod arbeta för att ta fram förslag på konkreta åtgärder för att underlätta ungdomars tillträde på bostadsmarknaden.

- Boverket har bistått den nationella bostadssamordnaren vid förfrågan.

3. Boverket skall vara samverkanspart i de regionala tillväxtprogrammen genom att bidra med analys-, metod-, och kompetensstöd inom sitt ansvars- och kompetensområde. Boverket skall bistå Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) med underlag vid uppföljningen av regionala tillväxtprogram avseende 2005.

- Uppdraget kommer att i liket med föregående år redovisas med stöd av enkät från NUTEK i början av 2006

4. Boverket skall bistå Lantmäteriverket att tillsammans med Svenska kommunförbundet, ett antal länsstyrelser och kommuner göra en förstudie som beskriver hur informationsutbytet mellan kommuner, länsstyrelser, lantmäterimyndigheten och andra statliga organ och övriga berörda intressenter kan förbättras för att erhålla en effektiv digital detaljplaneprocess. En utarbetad processbeskrivning bör inkludera kopplingar mot kommunens översiktsplan och till det efterkommande bygglovsskedet. Statens, kommunernas och övriga aktörers roller när det gäller den digitala försörjningen med planeringsunderlag bör klargämmas. Resultatet av förstudien skall redovisas senast den 1 september 2005.

- Boverket har aktivt deltagit i Lantmäteriverkets arbete angående en förstudie som beskriver vilka åtgärder staten behöver vidta för att detaljplaneprocessen ska bli effektivare. Lantmäteriet redovisades uppdraget i rapporten *Hur informationsutbyte i detaljplaneprocessen kan bli bättre och effektivare Förstudierapport över ett regeringsuppdrag* till regeringen den 2 september 2005,

Uppdrag enligt tidigare regleringsbrev, Rb eller särskilda regeringsbeslut R, som redovisats under 2005

Uppdrag 4, Rb 2004

Uppdrag att i samarbete med länsstyrelserna i Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län se över gränstragningen för obrutna fjäll enligt 4 kap 5 § miljöbalken, 2004, Rb. Förlängt till december 2005.

- Uppdraget redovisades, enligt överenskommelse, i december 2005 i rapporten *Obrutna fjäll – översyn av gränstragningen*, dnr 20833-1966/2004.

Uppdrag 8, Rb 2004

Uppdrag att vara samverkanspart i de regionala tillväxtprogrammen genom att bidra med analys-, metod, och kompetensstöd inom sitt ansvars- och kompetensområde. Boverket skall bistå Verket för näringslivsutveckling (NUTEK) med underlag vid uppföljningen av regionala tillväxtprogram avseende 2004.

- Boverket har redovisat underlag till NUTEK för uppföljning av tillväxtprogrammen i februari 2005.

Särskilda uppdrag, R

Uppdrag att analysera orsakerna till differens av kommunernas självkostnad gällande taxor och avgifter i samband med byggande 2004, R. (BKF) Förlängt februari 2005.

- Redovisades till regeringen i juni 2005 i två rapporter, en huvudrapport *Taxor, avgifter och markkostnader i samband med bostadsbyggande*, samt en fördjupad del om kommunernas markpolitik och markpris-

sättning, *Markpolitik och kommunala markpriser*. Dnr 2081-4095/2003.

Uppdrag att analysera hur den kooperativa hyresrättens fördelar bäst kan utvecklas och tas till vara, 2004, R. (BKF). Förlängt mars 2005.

- Boverket har på regeringens uppdrag granskat om den kooperativa hyresrätten särbehandlas negativt och funnit att det finns orättvisor som kan rättas till med de förslag som Boverket lämnar i rapporten *Lättare att bilda och bo i kooperativ hyresrätt* som redovisades till regeringen i mars 2005. Dnr 501-4211/2003.

Uppdrag att utarbeta allmänna råd som innefattar metoder för bedömning av personsäkerhet i tunnlar, juni 2005, Förlängt till oktober 2005.R.

- Uppdraget redovisades till regeringen den 30 september 2005 i rapporten *Personsäkerhet i tunnlar*. Dnr 10823-1233/2003.

Uppdrag att utvärdera statens insatser för att subventionera bostadsbyggandet (de tillfälliga investeringsstöden samt de statliga bostadsbyggnadssubventionerna (räntebidragen), Huvudrapport den 1 december 2004, Uppföljande rapport den 1 augusti 2005, R. Dnr 10139-4271/2003.

- Boverket lämnade i december 2004 en huvudrapport till regeringen. I februari 2005 fick verket ett tilläggsbeslut som innebär att ingen redovisning behöver göras den 1 augusti 2005 utan löpande redovisning skall ske i årsredovisningen samt efter slututbetalning av samtliga ärenden skett. Med anledning av ändrade krav från regeringen samt övrig arbetsbelastning har resurser lagts på att besvara remissen Bostadsfinansiering Ds 20005:39 och de kvarvarande delstudierna i uppdraget har ännu inte utförts. Redovisning av stödets fortsatta utveckling finns under respektive stöd i denna årsredovisning. En satsning på redovisningen efter slututbetalning kommer däremot att göras.

Uppdrag att förbereda inrättandet av ett nationellt forum för hållbar utveckling, febr 2005,

- Uppdraget redovisades till regeringen den 29 november 2005, dnr 4010-3437/2004.

Uppdrag att redovisa förslag till metoder som bidrar till att stärka myndigheternas arbete med regionala utvecklingsprogram. September 2005, R. Dnr 20134-2155/2004.

- Uppdraget delredovisades i maj 2005 och slutredovisades i augusti 2005 till NUTEK som i september 2005 till regeringen redovisade uppdraget till regeringen i rapporten *Metodutveckling för regionala utvecklingsprogram* dnr 20834-172/2005.

Uppdrag att sammanställa information om bostads- och tätortsområden i behov av förnyelse "Rekordårens bebyggelse". September 2005 R.

- Uppdraget redovisades till regeringen den 19 september, i rapporten *Förnyelse för en hållbar utveckling i olika boendemiljöer*, dnr 2011-2240/2005

Uppdrag att i samverkan med Energimyndigheten och Naturvårdsverket analysera och konkretisera de åtgärdsförslag som rör en ändrad lagstiftning beträffande energieffektivisering i byggnader. September 2005, R.

- Uppdraget redovisades i september 2005 i rapporten *Piska och morot*, dnr 10839-1921/2005.

Pågående uppdrag enligt tidigare regleringsbrev, Rb, eller särskilda regeringsbeslut, R, och som ännu inte redovisats.

Angivet årtal avser slutredovisning av uppdraget.

Uppdrag att fr.o.m. januari 2001 inrätta och bedriva ett Byggekostnadsforum, 2007, R. Dnr 4010-3267/2000.

Undantag att följa och redovisa den verksamhet som innebär att verket i enskilda fall får medge att en byggnadsägare under viss tid, dock högst fem år, helt eller delvis undantas från bestämmelserna i förordningen (1991:1273) om funktionskontroll av ventilationssystem, september 2005, R. Dnr B6018-778/2000.

- Uppdraget är försenat och kommer enligt överenskommelse att redovisas i månads-skiftet februari/mars 2006.

Uppdrag om beredning av projekt inför beslut om stöd till klimatinvesteringar, KLIMP, 2006, R. Dnr 20132-3665/2001

Uppdrag att medverka i Designåret 2005, mars 2006. R. Dnr 2010-1006/2004.

Uppdrag att redovisa hur samhällsplaneringen för en hållbar utveckling i Sveriges kustområden bättre kan stämma överens med det som EU rekommenderar för övriga Europa. Juni 2006, R. Dnr 20132-3436/2004.

Uppdrag att ansvara för ett sekretariat för Bygga bo dialogen i syfte att samordna, följa, utvärdera samt informera om dialogens arbete och resultat samt att genomföra ett kompetensutvecklingsprogram. Dnr 4010-1417/2004.

Uppdrag att i samråd med Naturvårdsverket och Svenska Kommunförbundet ta fram råd och vägledning för tillämpningen av plan- och bygglagen avseende de bestämmelser som införts i författningar i samband med genomförandet av direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan, 2004 Rb (Uppdrag 5). December 2005.

- Uppdraget är något försenat men kommer enligt överenskommelse att redovisas till regeringen första kvartalet 2006.

Utöver ovanstående uppdrag medverkar verket i ett flertal uppdrag ställda till annan myndighet.

Ekonomisk analys

Anslag

I budgetpropositionen för 2005 fattade regeringen beslut om ett antal åtgärder för att begränsa statens utgifter. Detta innebar att regeringen i princip, från alla anslag, omdisponerade 0,6 % av tilldelade medel till regeringens disposition. Därutöver omdisponerades anslagssparande och beslut fattades om utbetalningsbegränsningar. En annan åtgärd var att inte tilldela någon anslagskredit på myndigheternas förvaltningsanslag. Detta innebar att anslagen absolut inte fick överskridas, vilket ställde ökade krav på kostnadsmedvetenhet och noggrann anslagsuppföljning.

Boverket disponerade under 2005 anslag på 3 722 mnkr jämfört med 3 250 mnkr 2004. Av de totala anslagen fick Boverket högst utbetala 2 630 mnkr. I regleringsbrevet tilldelades 2 709 mnkr vilket är en ökning med 254 mnkr jämfört med föregående år. Inom bostadspolitiken utökades anslaget för räntebidrag med 165 mnkr och för installation av hissar anslogs 29 mnkr 2005. För verksamheten vid Hållbarhetsrådet tilldelades 10 mnkr och för miljöutbildning för byggnadsarbetare tilldelades ett engångsanslag 4 mnkr. Inom energipolitiken anslogs 27 mnkr till Boverket och länsstyrelserna för administration av investeringsstödet för energieffektivisering i offentliga lokaler, 10 mnkr för solvärme och 14 mnkr för förberedelsearbete avseende genomförandet av EG-direktivet om byggnaders energiprestanda.

Anslagssparandet från 2004 uppgick till 1 098 mnkr. Av dessa medel har regeringen omdisponerat 35 mnkr till regeringens disposition och dragit in 49 mnkr från räntebidragsanslaget. Dessa begränsningar medförde för vissa anslag att inga nya beslut om bidrag kunde fattas. Efter att

regeringen uppmärksammats på detta ändrades villkoren, vilket medförde att beslut i stället fattades om utbetalningsbegränsningar.

Verksamhetens intäkter

Intäkter av anslag

Boverkets verksamhet finansieras i huvudsak med anslag. Anslagsutfallet ökade under 2005 till 170,6 mnkr jämfört med 149,0 mnkr 2004. Nya anslagsposter har tilldelats under förvaltningsanslaget. Uppdrag och finansiering har även lämnats i andra anslag. Ett exempel på detta är den genomförda informationskampanjen om radon. Anslagsförbrukningen inom Boverkets förvaltningsanslag var 2005 5 mnkr lägre än 2004, då även ett anslagssparande disponerades om 3,2 mnkr. Som en följd av den låga anslagsförbrukningen 2005 uppstod ett anslagssparande om 3,3 mnkr. Som framgår av anslagsredovisningen har också anslagssparande uppstått i andra anslag som finansierar förvaltningskostnader. Dessa anslagssparande får Boverket i sin helhet disponera under 2006 efter beslut i årets regleringsbrev.

Övriga intäkter

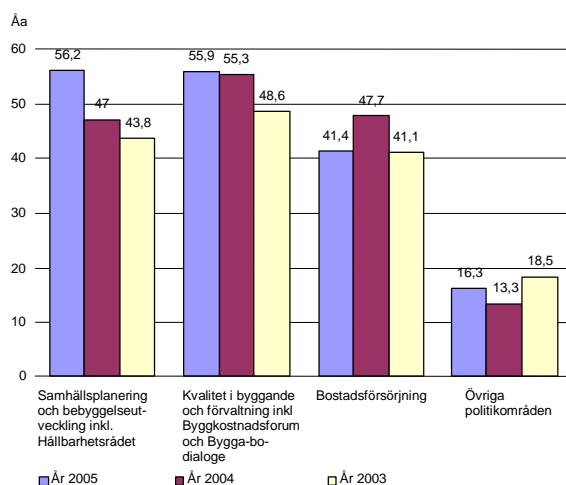
Intäkterna uppgick till 15 mnkr (23 mnkr). Av dessa var 7,3 mnkr (14 mnkr) bidrag som främst lämnats av regeringskansliet för särskilda uppdrag bl.a. Byggkostnadsforum. Den kraftiga minskningen beror på att vi under 2004 genomförde flertalet omfattande regeringsuppdrag med särskilt anvisade bidrag. Intäkter från försäljning av publikationer, konferenser och utförda konsultuppdrag uppgick till 7,2 mnkr (8,0 mnkr). Minskningen beror på lägre konferensintäkter. Konferensen Plan- och byggdagarna genomförs numera vart tredje år.

Verksamhetens kostnader

Enligt resultaträkningen uppgick verksamhetens kostnader 2005 till 184,4 mnkr (170,8 mnkr). Personalkostnader är den dominerande och ökade jämfört med 2004 med 5,5 procent till 106,1 mnkr (100,6 mnkr). Antalet årsarbetskrafter ökade med 6,5 till 169,8 (163,3). Ökningen beror i huvudsak på övertagande av personalen från *Statens institut för ekologisk hållbarhet*, IEH, i Umeå motsvarande 10 årsarbetskrafter. Tjänstledigheter och tillfälliga vakanser förklarar skillnaden på 3,5 årsarbetare. Personalkostnaden fördelas per verksamhetsgren efter antalet årsarbetskrafter.

I nedanstående tabell visas fördelningen av årsarbetskrafter per verksamhetsområde inom politikområdet bostadspolitik samt totalt för övriga politikområden.

Resursanvändning i Åa (årsarbetskraft) per verksamhetsområde inom bostadspolitiken resp. övriga politikområden.

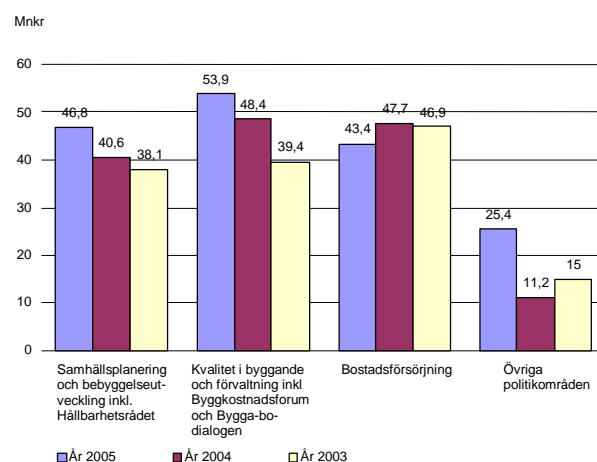

Hyreskostnaden har ökat eftersom Hållbarhetsrådets lokaler har tillkommit. Övriga lokalkostnader har däremot minskat beroende på att ombyggnader redovisats som anläggningstillgång. Detta innebär att kostnaden finansieras via lån och fördelas över en femårsperiod. Övriga driftskostnader uppgick till 64,1 mnkr (56,8 mnkr). Driftskostnaderna består till största delen av kostnader för datasystem, konsulter, tjänster och resor. Kostnaderna varierar mellan åren beroende på vilka projekt och aktiviteter som är aktuella för året. Under 2005 har kostnaderna för konsulter ökat med 6 mnkr. Detta beror främst på kon-

sultinsatser för genomförande av kompetensutvecklingsprogram inom Bygga-bodialogen, förberedelsearbetet avseende EG-direktivet om byggnaders energiprestanda och utveckling av bidragssystemen. Finansiella kostnader och avskrivningar uppgick till 4,0 mnkr (3,3 mnkr). Förändringen beror på fjolårets ökade investeringar i egenutveckling av program samt ombyggnad och tillgänglighetsanpassning av Boverkets lokaler under året.

I nedanstående tabell visas fördelningen av kostnader per verksamhetsområde inom politikområdet bostadspolitik samt totalt för övriga politikområden.

Resursanvändning per verksamhetsområde inom bostadspolitiken respektive övriga politikområden, mnkr.

Uppbördsverksamhet

Beloppet består av återbetalning av medel från regeringskansliet i avslutade regeringsuppdrag.

Transfereringar

Lämnade bidrag uppgår till 2 156 mnkr en ökning med 79 mnkr. Bidrag som ökat är främst investeringsbidrag till hyresbostäder, räntebidrag och bidrag till pilotprojekt. Utbetalda bidrag på uppdrag av regeringskansliets och Statens energimyndighet har däremot minskat från 73 mnkr till 23 mnkr. Detta beror på att bidrag till ekologiskt hållbart byggande och fjärrvärme anslutning håller på att fasas ut.

Årets kapitalförändring

Myndighetskapitalet består av balanserad kapitalförändring och årets kapitalförändring. Årets kapitalförändring beror

främst på minskade periodiseringar av övriga kostnader, lägre löneskuld och en minskning av skulden för avtalspensioner.

Tabell 40

Kostnader och intäkter per verksamhetsgren.

I tabellerna redovisas totala intäkter och kostnader för 2003–2005 fördelat på Boverkets verksamhetsgrenar.

	Utfall enligt resultaträkning	Bostadsförsörjning				Samhällsplanering och bebyggelseutveckling			Kvalitet i byggande och förvaltning			Miljöarbete	Icke statliga kulturobaler	Bidrag till allmänna samlingslokaler	Energpolitiska åtgärder på kort sikt	
		Omvärldsbevakning och prognoser	Generella stöd till bostadsförsörjning	Stöd till riktade åtgärder för bostadsförsörjning	Internationellt samarbete	Stadsutveckling och regional utveckling	Uppsikt och kunskapsförmedling	Internationellt samarbete	Hållbart byggande och förvaltning	Uppsikt och kunskapsförmedling	Internationellt samarbete och Europaharmonisering					
Boverket 2005																
Verksamhetens intäkter och kostnader																
Intäkter av anslag	170 628	39 746	2 283	528	1 109	9 210	34 531	3 422	15 379	32 743	6 177	9 833	536	1 570	13 561	
Övriga intäkter	14 842	2 326	106	26	48	422	1 705	543	650	6 676	695	1 531	26	73	15	
Kostnader	-184 376	-41 870	-2 375	-551	-1 151	-9 580	-35 910	-3 945	-15 948	-39 118	-6 838	-11 321	-559	-1 634	-13 576	
Summa	1 094	202	14	3	6	52	326	20	81	301	34	43	3	9	0	
Uppbördsverksamhet																
Intäkter	245							60			185					
Överfört till statsbudgeten	-245							-60			-185					
Summa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Transfereringar																
Medel från statsbudgeten	2 132 203	16 037	1 603 444	448 182		100	190			435	657	2 462	6 707	18 875	35 114	
Övriga intäkter	23 452			5 192							250				18 010	
Kostnader	-2 155 655	-16 037	-1 603 444	-453 374		-100	-190			-435	-907	-2 462	-6 707	-18 875	-53 124	
Summa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Summa totalt	1 094	202	14	3	6	52	326	20	81	301	34	43	3	9	0	
Boverket 2004																
Verksamhetens intäkter och kostnader																
Intäkter av anslag	148 952	43 692	2 710	1 621		14 391	21 252	5 243	20 369	21 491	6 741	7 898	881	1 046	1 617	
Övriga intäkter	22 866	5 482	168	78		1 370	1 292	1 228	1 486	7 649	2 388	1 510	55	59	101	
Kostnader	-170 820	-48 924	-2 857	-1 689		-15 660	-22 388	-6 434	-21 657	-29 141	-9 080	-9 259	-929	-1 097	-1 705	
Summa	998	250	21	10		101	156	37	198	-1	49	149	7	8	13	
Transfereringar																
Medel från statsbudgeten	2 003 467	11 997	1 571 724	349 655		17	26	206	41	73	622	-34	1 885	28 053	39 202	
Övriga intäkter	72 918	0	0	11 092		0	0	0	0	0	1 200	0	0	0	60 626	
Kostnader	-2 076 385	-11 997	-1 571 724	-360 747		-17	-26	-206	-41	-73	-1 822	34	-1 885	-28 053	-99 828	
Summa	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Summa totalt	998	250	21	10		101	156	37	198	-1	49	149	7	8	13	
Boverket 2003																
Verksamhetens intäkter och kostnader																
Intäkter av anslag	142 257	43 355	2 718	2 143		19 544	16 838	2 100	8 961	23 190	7 177	10 746	531	1 675	3 279	
Övriga intäkter	21 987	5 689	193	111		2 098	1 506	360	4 794	2 026	1 234	3 597	37	110	232	
Kostnader	-161 346	-48 389	-2 846	-2 216		-21 240	-17 967	-2 415	-13 581	-24 486	-8 251	-14 219	-555	-1 748	-3 433	
Summa	2 898	655	65	38		402	377	45	174	730	160	124	13	37	78	
Uppbördsverksamhet																
Intäkter	5 756	0	5 756	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Överfört till statsbudgeten	-5 756	0	-5 756	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Summa	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Transfereringar																
Medel från statsbudgeten	1 930 539	8 238	1 403 483	386 867		14	0	0	0	3 058	516	6 743	11 191	19 000	91 429	
Övriga intäkter	90 820	0	0	29 185		0	0	0	0	20	1 200	0	0	0	60 415	
Kostnader	-2 021 359	-8 238	-1 403 483	-416 052		-14	0	0	0	-3 078	-1 716	-6 743	-11 191	-19 000	-151 844	
Summa	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Summa totalt	2 898	655	65	38		402	377	45	174	730	160	124	13	37	78	

Resultaträkning (tkr)

	not	2005	2004
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	170 628	148 952
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	7 241	8 018
Intäkter av bidrag	3	7 298	14 472
Finansiella intäkter	4	303	376
Summa intäkter		185 470	171 818
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-106 098	-100 565
Kostnader för lokaler		-10 185	-10 168
Övriga driftkostnader		-64 122	-56 828
Finansiella kostnader	6	-179	-137
Avskrivningar		-3 792	-3 122
Summa kostnader		-184 376	-170 820
Verksamhetsutfall		1 094	998
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter samt andra intäkter som ej disponeras av myndigheten		245	0
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-245	0
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		2 132 203	2 003 468
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		23 452	72 914
Finansiella intäkter		0	4
Lämnade bidrag	7	-2 155 655	-2 076 386
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	8	1 094	998

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR	not	2005-12-31	2004-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	9		
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		4 460	3 630
Materiella anläggningstillgångar	10		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		2 261	365
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		3 508	4 335
Summa materiella anläggningstillgångar		5 769	4 700
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		1 705	1 916
Fordringar			
Kundfordringar		276	437
Fordringar hos andra myndigheter	11	8 177	4 127
Övriga fordringar		296	2 093
Summa fordringar		8 749	6 657
Periodavgränsningsposter	12		
Förutbetalda kostnader		1 329	1 081
Upplupna bidragsintäkter		1 783	1 853
Övriga upplupna intäkter		0	392
Summa periodavgränsningsposter		3 112	3 326
Avräkning med statsverket	13		
Avräkning med statsverket		-8 026	-943
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	14	24 796	16 212
SUMMA TILLGÅNGAR		40 565	35 498

KAPITAL OCH SKULDER	not	2005-12-31	2004-12-31
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	15	-10 946	-11 640
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	8	1 094	998
Summa myndighetskapital		-9 852	-10 642
Avsättningar	16		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		1 091	1 367
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	17	8 386	7 965
Skulder till andra myndigheter	18	3 763	4 322
Leverantörsskulder		19 469	14 226
Övriga skulder	19	2 467	2 202
Summa skulder m.m.		34 085	28 715
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	20	8 778	9 426
Oförbrukade bidrag	21	6 463	6 184
Övriga förutbetalda intäkter		0	448
Summa periodavgränsningsposter		15 241	16 058
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		40 565	35 498
Eventualfordran			
Avskrivningslån till studentkårlokaler	22	11 675	11 675

Finansieringsanalys (tkr)

	<i>not</i>	<i>2005</i>	<i>2004</i>
Drift			
Kostnader	23	-180 861	-168 776
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		170 628	148 952
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	24	7 227	8 015
Intäkter av bidrag		7 298	14 472
Övriga intäkter		303	376
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>		<i>185 456</i>	<i>171 815</i>
<i>Minskning (+) av lager</i>		<i>211</i>	<i>-345</i>
<i>Ökning (-) av kortfristiga fordringar</i>		<i>-1 104</i>	<i>-950</i>
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>		<i>2 646</i>	<i>1 759</i>
Kassaflöde från drift		6 348	3 503
Investeringar			
Investeringar i immateriella tillgångar		-1 839	-2 532
Investeringar i materiella tillgångar		-3 798	-1 733
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>-5 637</i>	<i>-4 265</i>
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		4 144	7 237
- amorteringar		-3 792	-3 122
Försäljning av anläggningstillgångar		14	21
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>		<i>366</i>	<i>4 136</i>
<i>Förändring av kortfristiga skulder</i>		<i>595</i>	<i>-2 086</i>
Kassaflöde till investeringar		-4 676	-2 215
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		245	0
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>		<i>245</i>	<i>0</i>
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet</i>		<i>-245</i>	<i>0</i>
Kassaflöde från uppbördsverksamhet		0	0

	<i>not</i>	<i>2005</i>	<i>2004</i>
Transfereringsverksamhet			
Lämnade bidrag		-2 155 655	-2 076 386
Förändring av kortfristiga fordringar		-373	2 440
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>		<i>-2 156 028</i>	<i>-2 073 946</i>
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		2 132 203	2 003 467
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag		23 452	72 914
Finansiella intäkter i transfereringsverksamhet		0	4
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet</i>		<i>2 155 655</i>	<i>2 076 385</i>
Kassaflöde till transfereringsverksamhet		-373	2 439
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		1 299	3 727
Specifikation av förändring av likvida medel			
Likvida medel vid årets början (varav IEH:s utgående balans 2004 är 202 tkr)		<i>15 471</i>	<i>11 542</i>
Ökning (+) av tillgodohavande RGK		8 245	-900
Minskning (-) av avräkning med statsverket		-6 946	4 627
<i>Summa förändring av likvida medel</i>		<i>1 299</i>	<i>3 727</i>
Likvida medel vid årets slut		16 770	15 269

Anslagsredovisning (tkr)

Redovisning mot anslag, not 25

Anslag samtliga är ramanslag	Ingående överförings- belopp	Årets till- delning enl. regl.brev	Omdispo- nerade anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Utgiftsområde 17							
Kultur, medier, trossamfund och fritid							
28:32 ap 1 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	17 335	9 940			27 275	-6 708	20 567
30:2 ap 1 Bidrag till allmänna samlingslokaler	33 928	23 500			57 428	-18 875	38 553
Utgiftsområde 18							
Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande							
31:1 Boverket							
ap 1 Förvaltningskostnader	7	144 745	-7		144 745	-141 400	3 345
ap 5 Kompetensutvecklingsprogram för bygg- och fastighetssektorn	1 607	2 000	-1607		2 000	-1 783	217
ap 6 Till samverkan inom Bygga-bo-dialogen		1 500			1 500	-1 499	1
ap 8 Miljöutbildning för byggnadsarbetare		4 000			4 000	-3 643	357
ap 9 Nationellt forum för hållbar utveckling (Hållbarhetsrådet)		10 000			10 000	-9 012	988
31:2 ap 1 Räntebidrag m.m.	49 281	1 786 000		-49 281	1 786 000	-1 603 443	182 557
31:6 ap 1 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	25 974	32 802	-25 974		32 802	-20 222	12 580
31:7 (2003) Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter							
ap 1 Stöd för anordnande av bostäder för studenter	162 460				162 460	-23 457	139 003
ap 3 Kompetensutveckling	119		-119		0		0
31:10 ap 3 Genomförande av pilotprojekt	29 110	17 892	-7 277		39 725	-39 515	210
31:11 ap 1 Investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder	755 163	596 400			1 351 563	-375 484	976 079
31:14 ap 1 Bidrag till installation av hissar	516	28 826			29 342	-9 726	19 616
34:1 ap 1 IEH – del till Boverket			136	-136	0		0
Utgiftsområde 21							
Energi							
35:2 ap 6 Admkostn avseende invstöd för energieff m.m. i offentliga lokaler		27 000			27 000	-22 603	4 397
35:2 (2002) Bidrag för att minska elanvändning							
ap 3 Konvertering till individuell bränsleledning	10 387				10 387	-9 490	897
ap 6 Solvärme	11 682				11 682	-10 003	1 679
35:3 Teknikupphandling och marknadsintroduktion							
ap 3 Solvärme		10 000			10 000		10 000
ap 4 Byggnaders energiprestanda		14 000			14 000	-5 968	8 032
Summa Anslag	1 097 569	2 708 605	-34 848	-49 417	3 721 909	-2 302 831	1 419 078

Redovisning mot inkomsttitlar

Inkomsttitel	Benämning	Inkomster
2811	Övriga inkomster	245
Summa inkomsttitlar		245

Redovisning mot bemyndiganden

Anslag	Tilldelade bemyndiganden	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden		Utestående åtagandens fördelning per år		
			not		2006	2007	2008
Uo 18 31:10 ap 3							
Genomförande av pilotprojekt	36 000	0	26	1 819	1 759	60	0
Uo 18 31:11 ap 1							
Investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder	600 000	63 213	27	67 347	67 347	0	0
Uo 21 35:3 ap 4							
Byggnaders energiprestanda	10 000	0		0	0	0	0
Totalt	646 000	63 213		69 166	69 106	60	0

Finansiella villkor

Anslag	Finansiella villkor	Villkor	Utfall
Uo 17 28:32 ap1			
Stöd till icke-statliga kulturlokaler	Utgiftsbegränsning för 2005.	9 940	6 708
Uo 17 30:2 ap1			
Bidrag till allmänna samlingslokaler	Utgiftsbegränsning för 2005.	26 700	18 875
Uo 18 31:1 ap 1			
Förvaltningskostnader	Disponibel anslagskredit.	0	0
	Disponibel räntekontokredit.	6 000	0
	Disponibel låneram.	12 000	8 386
Uo 18 31:2 ap 1			
Räntebidrag m.m.	Disponibel anslagskredit.	53 580	0
Uo 18 31:6 ap1			
Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder	Informationsinsatser om radon i egnahem.	5 000	4 184
Uo 18 31:7 ap 1 (2003)			
Stöd för anordnande av bostäder för studenter	Utgiftsbegränsning för 2005.	40 000	23 457
Uo 18 31:11 ap1			
Investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder	Utgiftsbegränsning för 2005.	432 000	375 484
Uo 18 31:14 ap 1			
Bidrag till installation av hissar	Utgiftsbegränsning för 2005.	28 826	9 726

Fortsättning

Anslag	Finansiella villkor	Villkor	Utfall
Uo 21 35:2 ap 6			
Admkostn avseende invstöd för energieff m.m. i offentliga lokaler	Boverket får använda högst 2 500 tkr för att täcka administrations- och programanknutna kostnader.	2 500	2 500
	Högst 0,125 tkr per beslutat ärende får Boverket använda för dataadministration.	-	197
	Högst 19 500 tkr får användas för länsstyrelsernas kostnader.	19 500	16 200
	Högst 2 500 tkr får användas för uppföljning och utvärdering av stödet samt anpassning av Boverkets statistiksystem	2 500	2 372
	Högst 2 500 tkr får användas för utbildnings och informationsinsatser.	2 500	1 334
Uo 21 35:2 ap 3 (2002)			
Konvertering till individuell bränsleledning	Utgiftsbegränsning för 2005.	10 000	9 490
Uo 21 35:2 ap 6 (2002)			
Solvärme	Utgiftsbegränsning för 2005.	10 500	10 003
Uo 21 35:2 ap 3,6 (2002)			
	Boverket får använda högst 1 000 tkr för att täcka programanknutna kostnader.	1 000	256
	Högst 0,1 tkr per beslutat ärende får Boverket använda för dataadministration och kontrolluppgifter.	-	322
	Högst en procent av utbetalat stöd får användas för länsstyrelsernas kostnader.	187	183
Uo 21 35:3 ap 3			
Solvärme	Boverket får använda högst 400 tkr för att täcka programanknutna kostnader.	400	0
	Högst 0,1 tkr per beslutat ärende får Boverket använda för dataadministration och kontrolluppgifter.	-	0
	Högst en procent av utbetalat stöd får användas för länsstyrelsernas kostnader.	0	0
	Utgiftsbegränsning för 2005.	6 000	0

Noter (tkr)

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Boverket avviker från allmänna råd utfärdade av ESV vad avser redovisning av bärbara datorer. Denna avvikelse kommenteras i anslutning till aktuell post.

Avgiftsintäkter

Enligt regeringsbeslut N95/2193 den 30 nov 1995 bemyndigar regeringen Boverket att ta ut avgifter för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket avgiftsförordningen utan hinder av andra stycket samma paragraf.

Upplysningar för jämförelseändamål

Boverket tog den 1 januari 2005 över tillgångar och skulder samt personal från *Statens institut för ekologisk hållbarhet*, IEH.

Likvida medel/betalningar

Boverket har två betalningsflöden. Förvaltningsanslaget är räntebärande medan transfereringsanslagen är icke räntebärande.

Värdering av fordringar och skulder

Värdering av fordringar och skulder görs till bokfört belopp. Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2006-01-10) redovisas beloppen som periodavgränsningsposter.

Värdering av lager

Värdering av Boverkets lager av tidskrifter sker enligt följande:

Tidskrifter utgivna under det budgetår bokslutet avser	50 % nedskrivning
Tidskrifter utgivna budgetåret före bokslutet	70 % nedskrivning
Tidskrifter utgivna två budgetår före bokslutet	85 % nedskrivning
Äldre tidskrifter	100 % nedskrivning

Boverkets lager av publikationer hos Svensk Byggtjänst har värderats efter samma principer.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på 10 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Objekt som utgör en fungerande enhet och vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till 10 tkr klassificeras även de som anläggningstillgångar.

Egenutvecklade IT-system bokförs som immateriella anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet uppgår till 500 tkr.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Tillämpade avskrivningstider:

Övriga datorer	3 år
Maskiner/bilar	5 år
Möbler	5 år
Immateriell tillgång programvara Agresso	3 år
Immateriell tillgång programvara GIS (enl. EU´s avskrivningsregler)	5 år
Egenutvecklad immateriell tillgång IT-system	5 år

Boverket kostnadsför bärbara datorer. Skälet till den av Boverket valda redovisningsprincipen är att dessa datorer används i hemmen och på resor. Datorerna utsätts för större slitage än vad som är normalt och har inte en ekonomisk livslängd på tre år.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs händelser med belopp överstigande 10 tkr.

Brytdag

Löpande redovisning och anslagsavräkning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till den 10 januari 2006.

Sjukfrånvaro

Redovisning av sjukfrånvaro, enligt 7 kapitlet 3 § i FÅB.

	2005	2004
Total sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	5,0%	3,9%
Antal årsarbetare	182 st	171 st
Antal individer med sjukfrånvaro	106 st	97 st
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdgr) i förhållande till total sjukfrånvaro, av sjukfrånvaro	66,3%	59,1%
Långtidssjukfrånvaro (60 kalenderdgr) i förhållande till tillgänglig tid, av tillgänglig tid	3,3%	2,3%
Antal individer med sjukfrånvaro	106 st	97 st
Antal individer med långtidssjukfrånvaro	15 st	12 st
Kvinnors sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	6,5%	4,7%
Antal kvinnliga årsarbetare	100 st	95 st
Antal kvinnor med sjukfrånvaro	64 st	59 st
Mäns sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid	3,3%	2,9%
Antal manliga årsarbetare	82 st	75 st
Antal män med sjukfrånvaro	42 st	38 st
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 eller yngre i procent av tillgänglig arbetstid	8,4%	4,5%
Antal årsarbetare i åldersgruppen 29 år eller yngre	10 st	8 st
Antal individer i åldersgruppen 29 år eller yngre med sjukfrånvaro	9 st	6 st
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30-49 år i procent av tillgänglig arbetstid	5,1%	5,1%
Antal årsarbetare i åldersgruppen 30-49 år	88 st	82 st
Antal individer i åldersgruppen 30-49 år med sjukfrånvaro	57 st	52 st
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år eller äldre i procent av tillgänglig arbetstid	4,6%	2,6%
Antal årsarbetare i åldersgruppen 50 år eller äldre	84 st	80 st
Antal individer i åldersgruppen 50 år eller äldre med sjukfrånvaro	40 st	39 st

Ersättningar och förmåner

Redovisning av ersättningar och förmåner till styrelseledamöter och befattningshavare, enligt 7 kapitlet 2 § i FÅB.

Styrelseledamot i Boverket	Ersättningar och förmåner	
	2005	2004
Samtliga har varit förordnade under hela 2005 om ej annat anges.		
<i>Ines Uusmann, Ordförande</i>	944	902
övriga uppdrag:		
- Ordförande i Banverkets sektorsråd för Forskning och Utveckling		
- Styrelseledamot i FORMAS (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande)		
- Styrelseledamot i Blekinge läns länsstyrelse		
- Rådsledamot i Miljömålsrådet		
- Styrelseledamot i Norrtulls Fastighets AB		
- Styrelseledamot i OK Q8 AB		
- Styrelseledamot i Norrtulls Energi AB		
<i>Ove Bengtsberg</i>	8	6
övriga uppdrag:		
- Styrelseordförande i Fastighets AB Förvaltaren Sundbyberg		
<i>Barbro Engman (förordnad från och med 1 mars 2005)</i>	6	-
<i>Mattias Höjer (förordnad från och med 1 mars 2005)</i>	8	-
<i>Jörgen Johansson</i>	8	8
övriga uppdrag:		
- Styrelseledamot i Polisstyrelsen i Västmanlands län		
- Styrelseledamot i Hälso- och sjukvårdens Ansvarsnämnd		
<i>Marietta de Pourbaix-Lundin</i>	8	10
övriga uppdrag:		
- Vice styrelseordförande i Haninge Bostäder AB		
<i>Marie-Louise Rönnmark (förordnad till och med 1 mars 2005)</i>	2	6
övriga uppdrag:		
- Styrelseledamot i Umeå Kommunföretag AB		
- Styrelseledamot i Umeå Företagscentrum		
- Styrelseledamot i SLU		
<i>Lennart Sjögren</i>	12	11
övriga uppdrag:		
- Rådsledamot i Högskolan i Gävles Programråd för fastighetsmäklarutbildningen		
- Värderingsteknisk ledamot i länsrätten Gävleborg		
- Styrelseledamot i Gävle Energi AB, Gävle Energisystem AB och Gävle Kraftvärme AB		
- Suppleant i styrelsen för Gävle Stadshus AB		
- Ersättare i Fastighetsmäklarnämnden		
<i>Ann-Christine Svärd</i>	8	8
övriga uppdrag:		
- Styrelseledamot i VVS Tekniska Förlag AB		
- Styrelseledamot i Fastighetsbranschens Utvecklingsforum AB		
- Styrelseledamot i RALT AB		
- Styrelseledamot i Stockholms läns Brandskyddsförening Sevice AB		
<i>Lars Wegendal</i>	8	8
övriga uppdrag:		
- Styrelseledamot i Länsstyrelsen i Kronobergs län		

	2005	2004
Not 1 Intäkter av anslag		
Uo 18 31:1 ap 1 Boverkets förvaltningskostnader	139 816	145 306
Uo 18 31:1 ap 5 Kompetensutv för bygg- & fastighetssektorn	1 378	343
Uo 18 31:1 ap 6 Bygga-Bo-dialogen	1 469	1 500
Uo 18 31:1 ap 8 Miljöutbildning för byggnadsarbetare	3 643	0
Uo 18 31:1 ap 9 Hållbarhetsrådet	8 822	0
Uo 18 31:6 Radonbidrag, information och utbildning	2 550	115
Uo 18 31:7 Bidrag till studentbostäder, kompetensutveckling	0	373
Uo 21 35:2 (2002) Energibidrag, administrationskostnader	579	1 315
Uo 21 35:2 Insatser för effektivare energianvändning	6 403	0
Uo 21 35:3 Teknikupphandling och marknadsintroduktion, energi	5 968	0
	170 628	148 952
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
<i>Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen</i>		
Kommissionsersättning	1 483	1 443
Försäljning av publikationer/informationsmaterial	1 995	2 184
Kurs- och konferensavgifter	969	2 544
Prenumerations- och annonsintäkter, Planera Bygga Bo	1 260	972
Konsultuppdrag	1 080	168
	6 787	7 311
<i>Övriga intäkter</i>		
Övrigt	402	645
<i>Intäkter från andra myndigheter för administrationsarbete</i>		
Statens energimyndighet	52	62
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	7 241	8 018
Not 3 Intäkter av bidrag		
Regeringskansliet	4 938	11 127
Övriga statliga myndigheter	1 433	3 161
Övriga	927	184
	7 298	14 472
Not 4 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	298	373
Övriga finansiella intäkter	5	3
	303	376
Not 5 Personalkostnader		
Boverkets lönekostnader	-65 824	-61 862
Övriga personalkostnader samt avgifter enligt lag och avtal	-40 274	-38 703
	-106 098	-100 565
Not 6 Finansiella kostnader		
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	-149	-114
Övriga räntekostnader	-23	-17
Övriga finansiella kostnader	-7	-6
	-179	-137

<i>Fortsättning</i>		2005	2004
Not 7	Lämnade bidrag		
	Finansierade av anslaget 17 28:32 Icke-statliga kulturlokaler	-6 707	-1 884
	Finansierade av anslaget 17 30:2 Allmänna samlingslokaler	-18 875	-28 165
	Finansierade av anslaget 18 31:1 Boverket	-2 209	-1 047
	Finansierade av anslaget 18 31:2 Räntebidrag m.m.	-1 603 443	-1 571 719
	Finansierade av anslaget 18 31:6 Radonbidrag	-17 672	-11 911
	Finansierade av anslaget 18 31:7 Studentbostäder	-23 457	-48 504
	Finansierade av anslaget 18 31:10 Pilotprojekt	-39 515	-12 034
	Finansierade av anslaget 18 31:11 Hyresbostäder	-375 485	-288 519
	Finansierade av anslaget 18 31:14 Hissbidrag	-9 726	-484
	Finansierade av anslaget 21 35:2 (2002) Konvertering & solvärme	-18 914	-39 205
	Finansierade av anslaget 21 35:2 Energieffektivisering i offentliga lokaler	-16 200	0
	Finansierade av bidrag från Statens energimyndighet	-18 010	-60 622
	Finansierade av bidrag från Regeringskansliet	-5 442	-12 292
		-2 155 655	-2 076 386
	Boverket betalar bland annat ut räntebidrag och investeringsbidrag för anordnande av hyresbostäder.		
Not 8	Årets kapitalförändring		
	Amorteringar på lån hos Riksgäldskontoret	3 792	3 122
	Avskrivningar och utrangeringar	-3 792	-3 143
	Förändring prenumerationsfordringar	56	-10
	Kommissionsersättningar	0	392
	Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	14	3
	Förändring semesterlöne- och löneskuld samt avgifter enligt lag och avtal	378	-347
	Upplupna premier för statens avtalsförsäkringar	-57	-28
	Förändring pensionsavsättningar (avtalspensioner)	277	1 078
	Avsatta medel för kompetensutveckling	192	129
	Förändring lager	-211	345
	Förändring övriga upplupna kostnader	445	-543
		1 094	998
Not 9	Immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	5 506	2 974
	Tillkommande tillgångar	1 839	2 532
	<i>Ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>7 345</i>	<i>5 506</i>
	Ingående avskrivningar	-1 876	-1 142
	Årets avskrivningar	-1 009	-734
	<i>Ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-2 885</i>	<i>-1 876</i>
	Bokfört värde	4 460	3 630
Not 10	Materiella anläggningstillgångar		
	<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>		
	Ingående anskaffningsvärde	565	139
	Tillkommande tillgångar	2 156	426
	<i>Ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>2 721</i>	<i>565</i>
	Ingående avskrivningar	-200	-81
	Årets avskrivningar	-260	-119
	<i>Ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-460</i>	<i>-200</i>
	Bokfört värde	2 261	365

<i>Fortsättning</i>	2005	2004
<i>Maskiner, inventarier, installationer m.m.</i>		
Ingående anskaffningsvärde (varav IEH:s utgående balans 2004 är 620 tkr)	16 726	17 326
Tillkommande tillgångar	1 641	1 309
Utrangering	-885	-2 529
<i>Ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>17 482</i>	<i>16 106</i>
Ingående avskrivningar (varav IEH:s utgående balans 2004 är 566 tkr)	-12 337	-12 012
Årets avskrivningar	-2 522	-2 264
Utrangering	885	2 505
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-13 974</i>	<i>-11 771</i>
Bokfört värde	3 508	4 335
Not 11 Fordringar hos andra myndigheter		
Består till största delen av en momsfordran, 8 051 tkr, för december. I beloppet för 2004 ingick en momsfordran på 3 841 tkr.	8 177	4 127
Not 12 Periodavgränsningsposter		
<i>Förutbetalda kostnader</i>		
Hyrer	974	831
Övr. förutbetalda kostnader	355	250
<i>Upplupna bidragsintäkter</i>		
Regeringskansliet	1 452	516
Statens energimyndighet	8	1 087
Övriga upplupna bidragsintäkter	323	250
<i>Övriga upplupna intäkter</i>	<i>0</i>	<i>392</i>
	3 112	3 326
Not 13 Avräkning med statsverket		
Ingående balans (varav IEH:s utgående balans 2004 är -137 tkr)	-1 080	-5 570
<i>Avräknat mot statsbudgeten</i>		
Anslag	2 302 831	2 152 419
Inkomsttitlar	-245	-0
Statsbudgeten totalt	2 302 586	2 152 419
<i>Avräknat mot statsverkets checkräkning</i>		
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-160 494	-146 618
Medel från räntekonto som tillförts inkomstitel	245	0
Uppbördsmedel mm	33 526	82 751
Transfereringar mm	-2 182 809	-2 083 925
Årets avräkning med statsverket	-2 309 532	-2 147 792
Utgående balans	-8 026	-943
Not 14 Behållning på räntekonto hos Riksgäldskontoret		
Beviljad kredit	6 000	6 000
Anslagsmedel	18 711	10 794
Bidrag från annan statlig myndighet	6 140	4 917
Övriga icke statliga bidrag	-55	501
Summa behållning räntekonto	24 796	16 212
<i>Varav kortsiktigt likviditetsbehov</i>	<i>4 553</i>	<i>1 288</i>

Skillnaden mellan åren beror till största delen på ett större anslagssparande 2005 samt ett större belopp i fel betalningsflöde 2004.

<i>Fortsättning</i>		2005	2004
Not 15	Balanserad kapitalförändring		
	Periodiseringar (varav IEH:s utgående balans 2004 är 466 tkr)	-10 946	-11 640
Not 16	Avsättningar		
	Ingående pensionsavsättning	1 367	2 445
	Årets pensionskostnad	602	204
	Årets pensionsutbetalning	-878	-1 282
	Utgående pensionsavsättning	1 091	1 367
Not 17	Lån i Riksgäldskontoret		
	Beviljad låneram	12 000	9 000
	Ingående balans (varav IEH:s utgående balans 2004 är 69 tkr)	8 034	3 850
	Årets nya lån	4 144	7 237
	Årets amorteringar	-3 792	-3 122
		8 386	7 965
	Avser lån för finansiering av anläggningstillgångar.		
Not 18	Skulder till andra myndigheter.		
	Leverantörsskulder	1 178	864
	Arbetsgivaravgifter	2 028	1 881
	Särskild löneskatt	127	126
	Avtalsförsäkringar	267	899
	Övriga skatteskulder m.m.	14	0
	Mervärdeskatteskuld	149	552
		3 763	4 322
Not 19	Övriga skulder		
	Personalens källskatt	2 308	2 169
	Övriga skulder	159	33
		2 467	2 202
Not 20	Upplupna kostnader		
	Upplupna löner och semesterlöneskuld samt avgifter enligt lag och avtal	7 120	7 329
	Beräknad slutlig premie för statens avtalsförsäkringar 2003	0	28
	Avsatta medel ur trygghetsstiftelsen till kompetensutveckling	158	351
	Övriga upplupna kostnader	1 500	1 718
		8 778	9 426
Not 21	Oförbrukade bidrag		
	Oförbrukade bidrag andra myndigheter	6 280	5 433
	Oförbrukade bidrag från icke statliga organisationer	183	751
		6 463	6 184
Not 22	Avskrivningslån till studentkårlokaler		
	Avser ett ränte- och amorteringsfritt lån till Tekniska Högskolans Studentkår i Stockholm. Lånet löpte till 2002 och har ännu inte formellt blivit avskrivet av regeringen.		
Not 23	Kostnader		
	Verksamhetens kostnader	-184 376	-170 820
	Avgår förändring pensionsavsättningar	-277	-1 078
	Avgår avskrivningar	3 792	3 122
	Kostnader enligt finansieringsanalysen	-180 861	-168 776

<i>Fortsättning</i>	<i>2005</i>	<i>2004</i>
Not 24 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	7 241	8 018
Avgår realisationsvinst	-14	-3
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	7 227	8 015

Not 25 Redovisning mot anslag

Belopp som minskar tillgängliga medel redovisas med negativt tecken, vilket överensstämmer med anslagsredovisningen i statsredovisningssystemet Hermes.

Eftersom anslagposter har tillkommit som inte fanns 2004 så har ytterligare tre anslag fått anslagspostindelning. Det gäller anslagen Uo 17 28:32, Uo 18 31:2 samt Uo 18 31:6.

Uo 17 28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler:
Beloppet 20 320 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande.

Uo 17 30:2 ap 1 Bidrag till allmänna samlingslokaler:
Beloppet 35 020 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande.

Uo 18 31:1 Boverket:
Beloppet 1 249 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande.

Uo 18 31:6 Bidrag till åtgärder mot radon i bostäder:
Beloppet 6 008 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande.

Uo 18 31:7 (2003) ap 1 Stöd för anordnande av bostäder för studenter:
Beloppet 10 720 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande.

Uo 18 31:10 ap 3 Genomförande av pilotprojekt:
Beloppet 209 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande och 1 819 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av bemyndigande.
Se även not 26.

Uo 18 31:11 Investeringsbidrag för nybyggnad av hyresbostäder:
Beloppet 589 749 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande och 67 347 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av bemyndigande.
Se även not 27.

Uo 18 31:14 Bidrag till installation av hissar:
Beloppet 19 380 tkr är in-tecknat av åtagande med stöd av anslagssparande.

Uo 21 35:2 (2002) ap 3 Konvertering från elvärme:
Anslaget disponeras till och med den 31 december 2005.

Uo 21 35:2 (2002) ap 6 Solvärme:
Anslaget disponeras till och med den 31 december 2005.

Fortsättning

Uo 21 35:3 ap 3 Solvärme:

Beloppet 3 624 tkr är intecknat av åtagande med stöd av anslagssparande.

Not 26 Redovisning mot bemyndiganden

Utestående åtaganden som finansieras med redan tilldelat anslag är 209 tkr.

Not 27 Redovisning mot bemyndiganden

Utestående åtaganden som finansieras med redan tilldelat anslag är för Stockholms län 150 678 tkr och för övriga län 439 071 tkr.

Väsentliga uppgifter (tkr)

	2005	2004	2003	2002	2001
<i>Låneram i Riksgäldskontoret</i>					
beviljad låneram	12 000	9 000	9 000	9 000	9 000
utnyttjad låneram	8 386	7 965	3 850	4 605	5 618
<i>Kontokrediter hos Riksgäldskontoret</i>					
beviljad kredit	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
utnyttjad kredit	0	0	0	0	0
<i>Räntekonto</i>					
räntekostnader	0	0	0	0	0
ränteintäkter	298	373	484	717	767
<i>Avgiftsintäkter</i>					
enligt regleringsbrev	6 000	5 500	6 750	9 000	10 000
faktiskt utfall	6 787	7 311	8 477	13 710	9 736
<i>Anslagskredit</i>					
beviljad kredit	53 580	44 830	41 500	77 500	120 500
utnyttjad kredit	0	0	0	0	0
<i>Utgående reservationer/anslagssparande</i>					
Sakanslagen	1 414 170	1 095 954	941 213	756 076	854 110
- varav in-tecknade belopp	754 228	754 808	866 923	711 390	527 816
Förvaltningsanslag	4 908	1 615	3 191	7 058	3 883
- varav in-tecknade belopp ¹⁾	1 249	1 746	2 925	8 285	2 752
Totalt gjorda åtaganden	69 166	94 408	179 317	527 112	190 178
Beställningsbemyndigande	646 000	1 229 000	1 800 000	2 527 000	1 427 000
Antalet årsarbetskrafter	170	163	152	148,5	143,4
Medelantalet fast anställda ²⁾	175	165	164	163	161
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 061	1 028	1 039	1 035	1 052
Årets kapitalförändring	1 094	998	2 898	-3 799	-80
Balanserad kapitalförändring	-10 946	-11 640	-14 537	-10 738	-10 659

1) Består av avsatta medel för avtalspensioner, avsatta medel ur Trygghetsstiftelsen till kompetensutveckling samt upplupna premier för Statens avtalsförsäkring. För år 2002 ingick även ett avtal med WM-data för övertagandet av förvaltning och utveckling av bidragssystemen men inte upplupna premier för Statens avtalsförsäkring.

2) Antalet för år 2002 t o m 2005 avser anställda vid årets utgång. Medelantalet tillfälligt anställda har varit 20 under 2005, 17 under 2004, 14 under 2003, 12 under 2002 och 9 under 2001.

Beslut om årsredovisning

Boverkets styrelse har vid möte den 20 februari 2006 beslutat fastställa Boverkets årsredovisning bestående av resultatredovisning, resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning, noter samt väsentliga uppgifter för 2005.

Boverkets styrelse

Ines Uusmann, generaldirektör, ordförande
Ove Bengtsberg, f.d. förbundsordförande Byggnads
Barbro Engman, förbundsordförande Hyresgästföreningen
Mattias Höjer, forskare KTH
Jörgen Johansson, riksdagsledamot
Marietta de Pourbaix-Lundin, riksdagsledamot
Lennart Sjögren, oppositionsråd
Ann-Christine Svärd, VD
Lars Wegendahl, riksdagsledamot

Boverkets personalföreträdare

Madeleine Lantz, ST
Sofie Adolfsson Jörby, SACO

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Tel: 0455-35 30 00. Fax: 0455-35 31 00
Webbplats: www.boverket.se